לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ט"ז בחשון תשמ"ז, 18 בנובמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13194 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

הבית הלבן: לא יהיו עוד משלוחי נשק לאיראן

וושינגטון. — "לא יהיו עוד משלוחי נשק אמריקניים לאיראן" — הודיע אמש דובר הבית הלבן, בשם הנשיא רונאלד רייגן. הדובר, לארי ספיקס, הוסיף, כי ארה"ב מפצירה עתה גם במדינות אחרות להמנע מלשלוח נשק לאיראן.
"כל עוד מצדדת איראן בטרור, יימשך אמבארגו הנשק שהוטל עליה" אמר ספיקס.

חודשו המהומות — 8 מתפרעים יועמדו לדין

צעירים חמומי מוח מאנשי "כך" ו"התחיה" הוסיפו להתפרע בעיר העתיקה ובשכונת שמואל הנביא ● הותקפו מכוניות של ערבים ונזרקו עוד בקבוקי תבערה ● כוננות במשטרה לקראת יום השבעה להרצחו של אליהו עמדי – חבריו מזהירים: לא יהיה זה חודש שקט בירושלים ● רויטר: תושבים ערבים נמלטו מהאיזור

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" ביים ומאת כתב עתי"ם

ביום השלישי להתפרעויות בעיר העתיקה שדר שקט יחסי בסימטאות ובשווקים. אך סימני המתח טרם פגו. מוקד ה־אירועים גלש מהעיר העתיקה לרחוב שמואל הנביא במערב העיר, בו התגורר הנרצח אליהו עמדי. בני השכונה, כשאליהם מצטרפים עשרות מסגינים המוו־רים עם אנשי "כך" ו"התחיה", המשיכו להשתולל כשהם שונים וחוזרים על הקריאות הקצובות: "מוות למחבלים". עיקר הנפגעים היו בעלי רכב ערבי העוברים במקום.

(המשך בעמוד 16)

"מענה": למנוע השתוללות "כך"

מזכירות תנועת "מענה" למלחמה בגזענות פנתה לשר המשטרה חיים בר־לב שיברר מדוע לא נמנעה השתוללותם של פעילי "כך" בעיר העתיקה ולפתוח מייד בחקירה נגד הגורמים שהסיתו את המתפרעים.
"מענה" מגנה בחריפות את הרצח הנפשע בירושלים ומשתתפת בצערה של משפחת הנרצח. התנועה מגנה את האירועים האלימים שהתרחשו לאחר הרצח ובכלל זה פגיעה באורחים וברכושם של חפים מפשע. התנועה קוראת לגלות איפוק ולא לתת עילה להתעוררות הקיצוניים ובכך למלא את מטרות אש"ף.
(עשית)

אלה מול אלה – תלמידי הישיבה יושבים שבעה במקום הרצח, והתושבים הערבים חולפים במקום בסימטה הצרה (צילום: י. ישראלי)

השר פרץ: אם לא תוחמר הענישה נגד המחבלים צפוי תוהו ובוהו במדינה

המפד"ל תובע לסגור חנויות של ערבים ● ג. כהן: האם אחד מהמחבלים הוא ממשוחררי ג'יבריל? ● שרון: יש לארגן מחדש המלחמה בטרור

מאת זהבה מרוס, כתבת "על המשמר" ומוטי בסוק, כתבנו בכנסת

שר־הפנים יצחק פרץ דורש לערוך ריאורגניזציה במערך הבטחון הפנימי של המדינה בעקבות המאורעות האחרונים, ורציחת תלמיד הישיבה בירושלים. השר הצהיר זאת אתמול במהלך ביקורו בעיר לוד. השר הדגיש כי הוא נגד עונש מוות, אך ציין כי מערכת הענישה הקיימת אינה מרתיעה, והוא חושש מפני היווצרות מצב של תוהו ובוהו במדינה כשהציבור היהודי לא יגלה יותר איפוק כלפי המתנקשים ביהודים. השר טוען כי יש לבנות מערכת ענישה חוקה יותר ונמרצת יותר "ואני משוכנע שגם הציבור הערבי מעונין בכך. גם הם אינם מאושרים מהמצב הזה ומהמתחים שנוצרו בין הרחוב היהודי והערבי".

(המשך בעמוד 16)

תקיפה שנייה בתוך 24 שעות בדרום לבנון

מסוקי חי"א תקפו בסיס מחבלים

היעד שהותקף אתמול — מבנה של "חזית המאבק העממית" בעין־חילווה ● בראש החזית עומד ד"ר סמיר עיישה שמפקדתו בדמשק ● ראש־הממשלה שמיר: אין זה גמול על הרצח בירושלים, אלא פעולה שגרתית

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בפעם השנייה תוך 24 שעות, תקף חיל האוויר יעדי מחבלים בדרום לבנון; מסוקי־קרב תקפו אתמול בשעות אחה"צ יעד־ מחבלים דרומית לצידון.
דובר צה"ל מסר, כי כל המסוקים שבו בשלום לבסיס, והטייסים דיווחו על פגיעות טובות במטרות.
היעד שהותקף נמצא במחנה הפליטים עין אל־חילווה ומשתייך לארגון "חזית המאבק העממית". היעד שהותקף היה מבנה אבן דו־קומתי שהותקנו בו אמצעי־לחימה רבים ואשר שימש כבסיס־יציאה למחבלים.
ארגון "חזית המאבק העממי" הוקם זמן קצר אחרי מלחמת ששת הימים, בגדה המערבית וברצועת־עזה, ע"י דוקטור סמיר ע'ישה, העומד עד היום בראשו.

(המשך בעמוד 16)

"יהיו מפגשים נוספים עם אש"ף" ● עמוד 4
אלמוזלינו הדיחה את מיכאלי ● עמוד 2
אתיופים אינם כשרים לעבוד ביקב ● עמוד 2
האוניברסיטה העברית הולכת להיסגר ● עמוד 20
קים אל־סונג חי או מת? ● עמוד 17
נרצח נשיא חברת "רנו" ● עמוד 17
יותר גבייה – פחות הוצאות ● עמוד 18
לגליון היום מצורף הדף הירוק

"ניו־יורק טיימס" בתחקיר מיוחד שפורסם אתמול:

החמירה רדיפת היהודים באיראן מאות נמלטים בכל דרך אפשרית

לדברי העתון כ־800 יהודים הגיעו לאחרונה לישראל ● העתון מצטט מפי היוצאים תיאורים קשים של עינויים והתנכלויות ● פקיד בטהרן: אין קשר בין הגידול במספר המצליחים לצאת לבין משלוח הנשק מישראל לאיראן

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — רדיפת היהודים באיראן הגיעה למימדים [illegible], ש"מאות מהם הצטרפו לבריחת המוני איראנים מן המדינה" — מסר אתמול "ניו־יורק טיימס", בצטטו פקידים המטפלים במליטים.
לדברי העתון, רוב היהודים הנמלטים מאיראן באחרונה הגיעו לישראל [illegible] ... 800 הגיעו לישראל ... [illegible]

(המשך בעמוד 16)

סיעת המערך החליטה פה־אחד: אין לסגור את מנועי בית־שמש

הלימודים בעיירה יושבתו היום — מחר יפגינו העובדים לפני הכנסת — מתרתיים ייערך כנס ועדים ארצי בהשתתפות בן־אהרון וחז"ן

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

סיעת המערך בכנסת החליטה אתמול, פה אחד, בתום דיון מיוחד שנמשך שעה וחצי, כי אין לסגור את מנועי בית־שמש, ואין גם למכור כנכסים למפעל.
הסיעה החליטה כי היא מחייבת את כל שרי־המערך להתנגד בממשלה להחלטה זו. עוד נאמר בהחלטה כי על אוצר המדינה לישא בתוצאותיה של מנועי בית־שמש, וכי אין להטיל אותן על תקציב משרד הבטחון.

עובדים מעלים

בישיבת סיעת המערך בכנסת השתתפו שר־ית שרי המפלגה. פתח את הדיון מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, לרעתו הבעיה ממפעל המנועים היתה [illegible] ... [illegible]

האוצר עלול להחמיץ המועד

שר־האוצר עדיין מדבר באוזני המשקיעים האמריקניים על המשק הישראלי כבסיס להשקעות, אך בהעדר מדיניות לטווח ארוך שוב מתרבים ענני הפיחות הצפוי. העלויות המקומיות מתייקרו, בעוד ששערי הדולר והמחירים המקומיים קפואים. פערים אלה מגבירים שוב את המתחים, ומגזרי המשק מפעילים לחצים על האוצר להצלת היצוא.
תוספת היוקר, שתשולם בראשית דצמבר עדיין תקוזז ע"י הקטנת עלות העבודה במתן הטבות למעסיקים בביטוח לאומי, אולם גם מכשיר זה מוצה עד סופו. אי־אפשר יהיה לחזור על תרגיל זה פעם נוספת. אמצעי נוסף שנותר בידי האוצר הוא הפחתת המיסוי על העבודה על מנת למנוע את הגידול בעלויות והפחתת הריבית.
הוצאות המימון היוו במאזן "סאייטקס", שפורסם אתמול, קרוב ל־15 אחוז מהתכנסות. נטל זה של הוצאות מימון מהווה גורם עיקרי בהפסדי החברה שהצטברו ב־9 חודשי השנה ל־29 מיליון דולר. ללא הקטנת עלויות המימון עלולים מפעלים יצרניים רבים להתמוטט, במיוחד כאשר בריבית יקרה כזו הם יאלצו לגלגל את הפסדי העבר.
שר־האוצר ופקידי משרדו חייבים להבין, כי אי־אפשר להמשיך במדיניות של העברת הנטל של העומס התקציבי לסקטור היצרני. הם יכלו גם ללמוד מהעבר כי פיחותים ומינאלציים גורמים רק לשחרור אינפלציוני במשק כה צמוד כמו המשק הישראלי. לכן אין מנוס אלא לארגן מחדש את המשק הישראלי כך שתינתן עדיפות יתר לעבודה ולפעילות יצרנית, ויבוטלו הסדרי ההעדפה והרווחים הקלים לסקטור מקבלי הריבית, מפעולות פיננסיות, ומרווחים ספקולטיביים בבורסה.
יש להנהיג מייד מיסוי מתאים על רווחי בורסה לטווח קצר וספקולטיבי. מיסוי חולם על החוון ופירות החוון שלא מפעילות יצרנית, ויש להמשיך בקיצוץ תקציבי הממשלה ע"י ביטול מנגנונים מיותרים, וכוח־אדם בסקטורים הציבוריים הבלתי־יצרניים, כולל שירותי הבטחון.
אם שר־האוצר יחמיץ את המועד עלול המשק לחקלע שוב לסחרור היפר־אינפלציוני ללא מעצורים.

גרעון האוניברסיטאות 60 מיליון דולר אבל השרים שילמו רק מס שפתיים

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר"

הממשלה מבינה את קשיי האוניברסיטאות, אבל למדינה יש בעיות כלכליות קשות, סיכם אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, דיון ראשון שערכה הממשלה בנושא השכלה גבוהה בישראל. הדיון יסוכם בישיבת ממשלה שתיערך באחד השבועות הקרובים.
כל שרי הממשלה שנטלו חלק בדיון אתמול שילמו מס שפתיים לאוניברסיטאות, תוך שהם טוענים כי נושא ההשכלה הגבוהה הוא בנפשו של עם ישראל ובנפשה של מדינת ישראל.
את מצוקת המוסדות להשכלה גבוהה הציגו שר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, יו"ר הוועדה לתיכנון ותיקצוב של המוסדות להשכלה גבוהה, פרופ' יעקב זיו, ונשיא האקדמיה הלאומית למדעים, פרופ' יהושע יורטנר.
נבון סיפר, כי ב־12 השנים האחרונות קוצץ התקציב הלאומי להשכלה גבוהה למחצית. זאת למרות הגידול הרב במספר הסטודנטים. האוניברסיטאות סובלות משחיקה במחקר המדעי הבסיסי ומהתבלות הציוד. האוניברסיטאות צריכות לחסוך ולהתייעל, והממשלה צריכה להגדיל את ההקצבות שהיא מעבירה אליהן למחקר ולכיסוי הגרעונות.

פרישה מסיבית

פרופ' זיו ציין, כי הגרעון הכולל של המוסדות להשכלה גבוהה, בתקציב השוטף, מגיע ל־60 מיליון דולר. האוניברסיטאות צריכות להיערך כבר היום לפרישה המסיבית לגימלאות של בכירי האקדמיה הצפויה בשנות ה־90. היום הממשלה מסבסדת את האוניברסיטאות ב־57 אחוז מתקציבן.
פרופ' יורטנר אמר, כי תמיכת הממשל האמריקני, גם לאוניברסיטאות בינוניות, גדולה מתמיכת הממסד הישראלי לאוניברסיטאות שלו.
שר־הקליטה, יעקב צור, אמר כי המצוקה הכלכלית תביא את האוניברסיטאות לחשלמה עם בוגרים בתישגים בינוניים. יוסקה שפירא (ממד"ל) קרא לאוניברסיטאות לטפח סטודנטים יהודים מחו"ל. השר לתכנון כלכלי, גד יעקובי, קרא לייעול המערכת האוניברסיטאית. משה שחל קרא לאוניברסיטאות להתייעל על־ידי חיסול כפילויות.

ראש מיחלק הסמים בחיפה לשעבר נעצר כחשוד בפרשת ח"כ עמר

גם ראש אגף המודיעין במחוז הצפוני לשעבר נחקר בפרשה זו

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

בבית־משפט השלום בפתח־תקווה נעצר אתמול ל־48 שעות אביטל לוברסקי מחיפה, בחשד בשיבוש הליכי משפט בפרשת ח"כ שלמה עמר.
החשוד, שהיה בעבר ראש מיחלק הסמים בחיפה, לא הגיע לדיון בבית־המשפט, ובהסכמת פרקליטו ציווה השופט לשחררו בתום 48 שעות. דרכונו יופקד במשטרה לתקופה של חודש ועורך דינו יערוב לחשוד שלא יקיים כל מגע עם מעורבים בפרשה.
נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, סגן־ניצב אמנון שאלתיאל, טען בבית־המשפט, כי קצין המשטרה לשעבר נכח בפגישה במשרדו של עוה"ד יגאל ארנון בתל־אביב וניסה להדיח את אלברט אוולאי לשנות עדותו נגד ח"כ שלמה עמר.
כזכור, נחשד ח"כ עמר במתן שוחד בתמורה לכך שישוחרר משירות מילואים בלבנון ויוצב בבסיס עורפי.
בפרשה זו נחקרו גם אהרון יקים, ראש אגף המודיעין לשעבר במחוז הצפוני של המשטרה, ויורם בן־עמי, מנהל מוסך "אגר" בקריית־שמונה.
צוות החקירה, בראשותו של תנ"ץ שמעון סביר, בודק עתה נסיונות לשיבוש חקירת המשטרה שנעשו בפגישה בה השתתפו השניים וח"כ שלמה עמר. לצורך זה עשויה המשטרה לגבות עדות גם מעורך־הדין של עמר, רם כספי.

האם החליטו הוועדים ב"אל־אום" שלא להעסיק עובדים ערביים?

[illegible]

הפסדי "אל־על" בשל איסור הטיסות בשבת – 30 מיליון דולר בשנה

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

חברת "אל־על" מפסידה 25 עד 30 מיליון דולר בשנה בגלל האיסור המוטל על טיסותיה בשבתות — מסר אתמול דובר החברה.
בשבוע האחרון שוב היה לה הפסד של 60 אלף דולר, בשל ביטול הטיסה מניו־יורק ביום ו' מחשש לחילול שבת.
בהכנת המטוס לטיסה נתגלתה תקלה באחד המנועים. אחרי התיקון הסתבר שהמטוס יחזור ארצה אחרי כניסת השבת. כדי שלא להרגיז את שותפי הקואליציה הדתיים נדחתה הטיסה ליום א', ל־450 הנוסעים הוצע לשוב ארצה בחברות אחרות, אך ללא מטען, או להמתין במלון בניו־יורק עד יום א'.
70 נוסעים עלו למטוסים זרים וכל היתר נשארו במקום, אך גם אלה לא קיבלו את מטענם. הם נאלצו לרכוש בגדים חמים בגלל הקור העז ששרר בניו־יורק באותם יומיים, ו"אל־על" התחייבה לכסות גם הוצאה זו.
כאמור, עלתה דחיית הטיסה ל"אל־על" 60 אלף דולר והמוניטין של החברה נפגע.

תביעת תשלום לחברי הוועד מונעת הסכם עבודה ב"צקלון"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

תביעת ועד עובדי מפעל "צקלון" שליד כרמיאל לשלם להבריו עבור 1000 שעות עבודה, מונעה חתימת הסכם עבודה שאמור היה לשים קץ לסכסוך העבודה המתמשך במפעל.
לאחר חודשים של משא־ומתן הצליחו מזכירות מועצת פועלי כרמיאל להגיע עם הנהלת המפעל להסכם שאמור היה להיחתם עוד השבוע, אך ביום רביעי סירבו חברי הוועד לחתום אם ההנהלה לא תשלם להם עבור 1000 שעות שהקדישו לענייני העובדים.
ההנהלה הציעה לשלם רק עבור 500 שעות. עזרא פיק, מזכיר מועצת הפועלים, הציע הצעת פשרה של 750 שעות, אך אנשי הוועד סירבו.
בינתיים הודיעה ההסתדרות שהוצא צו מניעה על־ידי מרים רוזנטל, הממונה על הרשות השופטת של ההסתדרות במחוז חיפה, נגד מזכירות מועצת הפועלים וועד העובדים, מסתבר שהעובדים וטכנאים במפעל התנגדו לתחולת ההסכם, אשר עמד לדבריהם לצמצם את עמיתיהם בשאר הארץ, ופנו להסתדרות בבקשה להוציא צו מניעה.
עזרא פיק לחץ לחתום על ההסכם לפני שיוצא צו המניעה כדי למנוע פתיחות המשא־ומתן מחדש. אולם לדברי מועצת הפועלים סירובו של הוועד לוותר על תשלום עבור 250 שעות מנע את חתימת ההסכם.

עובדי "סולל בונה" מרוצים מפסיקת הברפלד – יקבלו תוספת 10% מפברואר

מאת א. קורה, כתבנו לענייני עבודה

ההסתדרות הנהגרדות של העובדים הוציבים ב"סולל בונה" ו"אורגון. הגג מתכנסים היום כדי לאשר את פסיקת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, בסכסוך ביניהם לבין ההנהלה.
אמש נמסר לכתבנו, כי נציגי העובדים מרוצים מהפסיקה וכי היא באה, לכבל את שורת הצעדים האירגוניים שעמדו על הפרק.
על־פי פסיקת הברפלד, יקבלו כל עובדי הקונצרן תוספת בשיעור של 10 אחוזים החל ממשכורת פברואר 87. כמו כן יקבלו העובדים מענק בגובה של 70 שקל, שאינו שכר לכל דבר ועניין, בחודשים דצמבר, נובמבר וינואר. חלק מעובדי הקונצרן יעברו לעבוד שבוע עבודה מלא החל מה־1 בדצמבר, כיום שבוע העבודה בו הוא בן חמישה ימים. חלק מהעובדים, הכלולים באירגון הגג בעיקר, יקבלו את טבלה י"ג, שהוחלה בשירות הציבורי, החל ממארס 87. העובדים שלא הועלו בדרגה שלוש שנים ומעלה, יקודמו בדרגה החל מספט־מבר, אלה שלא הועלו שנתיים שלוש יקודמו ב־1 בנובמבר, ואלה שלא הועלו עד שנתיים יקודמו בפברואר.
מהנהלת "סולל בונה" [illegible] אמש, כי הפסיקה של הברפלד [illegible] חן בימים הקרובים [illegible] לים תיתכנס לדיון בנושא [illegible] את חשבונותיה.

על המשמר

המורים ישבשו הלימודים ברשת "עמל" מיום ד'

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר"

ביום ד' הקרוב, תתחיל הסתדרות המורים לשבש את הלימודים ברשת בתי־הספר "עמל" של ההסתדרות, המקיפה כ־1,180 מורים ו־25,000 תלמידים, ב־50 בתי־ספר בכל רחבי הארץ.
לדברי רב רונן, יו"ר חטיבת המורים העל־יסודיים בהסתדרות המורים, הודיע ארגונו על סכסוך עבודה עוד לפני כחודש וחצי. מדובר, לדבריו, באי־ביצוע התחייבויות מצד המעביד כלפי המורים.
כך, למשל, עולה מספר התלמידים בקבוצת־עבודה על התקן, המחנכים אינם מקבלים את מלוא התמורה בעבור חינוך כיתות. "עמל" אינו מעצה את המורים על הכנת תלמידים לבחינות־גמר תעשייתיות ואינו ממלא את חובותיו בנושא הפנסיה.
המורים תובעים גם כי יו"ר הוועד שלהם בכל בית־ספר יהיה חבר הנהלת בית־הספר. הם חולקים גם על נוהל המיכרזים ופיטורי המורים.

חיפה מלווה לתיאטרונה 600 אלף ש"ח

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

ועדת הכספים של עיריית חיפה אישרה השבוע הלוואה בסך 600 אלף ש"ח לתיאטרון חיפה, כדי שזה יוכל להסדיר את חובותיו המצטברים, שהגיעו לסכום זה.
על־פי ההסדר שאושר, יוחזרו שני שליש מההלוואה לקופת העיריה, במשך כ־5 שנים, מתקציב מיוחד של משרד החינוך. שליש מההלוואה ימומן על־ידי העיריה.
מנכ"ל תיאטרון חיפה, נועם סמל, טען בדברי ההסבר שלו לוועדת הכספים של עיריית חיפה, כי הגרעון הכספי נובע מהרחבת פעילותו של התיאטרון ומשחיקה שחלה בהקצבת משרד החינוך. חרף הסבר זה, החליטו 4 מחברי ועדת הכספים, מסיעות שונות בעיריה, לא לתמוך בהקצבת ההלוואה לתיאטרון העירוני.
כתבנו מזכיר, כי בחודש שעבר, אירגון תיאטרון חיפה סוף־שבוע זוגי, במלון "דן כרמל" בחיפה, לאנשי תקשורת רבים, על חשבון קופתו הגרעונית. כבר אז הודיעו חברים במועצת עיריית חיפה, כי יבקשו לבדוק מדוע נעשה הדבר, כשהתיאטרון מצוי בגרעון כספי.
מנכ"ל התיאטרון, יורם סמל, נקרא לבירור במשרדו של ממלא מקום ראש העיר, שמעון רורי. אתמול ביקשנו את תגובת ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, לפרשה זו, בעקבות הכשחתו, כי יברוק את הנושא על כל היבטיו. אולם גוראל שהה מחוץ לעיר ודוברו, יוסי בר, מסר, כי לא ניתן לקבל את תגובתו בפרשה.

פ"ת נגד ההחלטה להקים בית־עלמין בצומת־מורשה

מאת ירון אליוסף, כתב "על המשמר"

"אל לגורמים זרים להחליט החלטות בשביל פתח־תקוה" — אמר אתמול דן בר־כנען, דובר עיריית פ"ת, בתגובה על הסכמתו של שר החקלאות, אריק נחמקין, להעביר את בית־הקברות המתוכנן ברמת־אביב ג' לצומת־מורשה, בשטחה של פ"ת.
בפגישה, שנערכה ביום ה' שעבר בין שר החקלאות וראש עיריית ת"א, שלמה להט, הודיע שר החקלאות, כי אין למשרדו כל התנגדות, שבית־הקברות יוקם בשטח צמוד לצומת־מורשה, שעליו מגדלים כיום כותנה. דובר עיריית פ"ת הביע תמיהה על הידיעה.
"לראש עיריית פ"ת, אמר בר־כנען, אין התנגדות לעזור ל"עיר הלווייך" של פ"ת, וביניהן ת"א. לפי בקשתו של להט, הוקמה בפ"ת ועדה לבדיקת הנושא, שתסיים את דיוניה בתוך מספר חודשים. עם זאת", הוסיף הדובר, "אני תמה על כך שמסכמים דברים. אל לגורמים זרים לקבל החלטות בשביל פ"ת. אני גם מתפלא", אמר בר־כנען, "שעיריית ת"א מנסה לדחוף את הנושא לא בדרך שהתחלנו בה, מוכרים את אדמות פ"ת, לכל דיכפין".
בפגישה בין שר החקלאות ושלמה להט הוחלט גם על העברת השוק הסיטונאי של ת"א לאיזור מיובלת חיריה. לאחר שמשרד החקלאות הודיע, כי אין לו התנגדות להעביר את יעוד הקרקע מקרקע חקלאית לקרקע תעשייתית. לאחר שיפונה השוק הסיטונאי ממקומו כרחוב החשמונאים, יוקמו באזור בנייני משרדים ומגורים.

הסטודנטים בירושלים: למנוע פיטורי עוזרי הוראה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

יו"ר הסתדרות הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, אורי בר־חור, דורש ממזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, ומשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, כי ימנעו את פיטורי הרוב המכריע של עוזרי ההוראה באוניברסיטה.
לדברי בר־חור, מתכוונים שלטונות המוסד לפטר 70 אחוז מעוזרי־ההוראה, במסגרת מאמצי האוניברסיטה לחסוך בתקציבה.
עוזרי ההוראה, כרי"כ תלמידים לתואר שני, "נהנים" משכר ירוד ואין להם קביעות בעבודה.

צפת דורשת 400 אלף דולר לשיפוץ בית־העלמין העתיק

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

עיריית צפת פנתה לשר הפנים להקצות לה סיוע חירום של 400 אלף דולר, לשיפוץ בית־העלמין העתיק, בעקבות הגשמים האחרונים.
ראש העיר, זאב פרל, טוען במכתבו, שהגשמים האחרונים גרמו נזק רב. מסתבר, שבית־העלמין העתיק, הקיים מאות שנים, שינה את צורתו בעקבות הגשמים, וקברים רבים זזו ממקומם ונדרדו עם זרמי המים, שחשפו את תוכנם.
לאחר הגשמים אספו מתנדבים מארגונים דתיים בשקיות עצמות נחשפו בעקבות הגשמים. בעיריה ציינו, שמדובר בבית־העלמין השני בחשיבותו ובקדושתו בישראל, אחרי הר־הזיתים בירושלים. בבית־העלמין קבורים יוסף קארו, שחיבר את השולחן ערוך, האר"י הקדוש, ממקובלי צפת.
בעיריית צינו, שהעיר השקיעה כ־30,000 אלף דולר מתקציבה, אך אין באפשרותה לעמוד בהקצבים הגדולים הדרושים לשיפור מצב בית־העלמין העתיק בעיר.

ראש הממשלה בעקבות נאומו של אסד

שמיר: נשיא סוריה מכין צבאו לעימות עם ישראל

„אכרם הנייה — ממנהיגי הטרור; אחראי לתעמולה"

מאת דליה שחורי
הכתבת המדינית של
„על המשמר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול כי מדברי נשיא סוריה, חאפז אסד, עולה, שהוא מכין את צבאו לעימות עם ישראל. שמיר אמר זאת בפגישה עם נציגי מכון העיתונות הבין־לאומי. לדבריו, על ישראל להיות מוכנה לעימות צבאי עם סוריה, אף כי אין לה עניין — לא במלחמות ולא בניצחונות, אלא בשלום.

בהתייחסו לנאום אסד, אמר שמיר: „אם כדברי אסד, ירדן לבנון וישראל הן חלק „מסוריה־רבתי", פירוש הדבר, שלפי אסד אין לישראל זכות־קיום עצמאית ופירוש הדבר, שנשיא סוריה מכין את צבאו לעימות צבאי".

בפגישה שקיים אתמול שמיר עם שר החוץ של אקוואדור, אדגר טרן טרן הוא התייחס אל סוריה באומרו: שזו הפעם הראשונה שמדינה נמצאת אשמה בבית־משפט אירופי בתמיכה בטרור. הדבר חמור מאוד, אמר שמיר. הוא הביע שביעות רצון מכך שהקהיליה האירופית הצטרפה לצעדים נגד סוריה.

שר־החוץ, שמעון פרס, שנפגש אתמול גם הוא עם נציגי ארגון העיתונות הבין־לאומי, במלון „המלך דוד", אמר, כי נאומו של אסד שלשום התאפיין בנימה אפולוגטית, כנראה כתוצאה מהלחץ המופעל עליו על־ידי ארה"ב ובריטניה.

פרס אמר עוד, כי יש להגביר עתה את הלחץ הבין־לאומי על המדינות המסייעות לטרור — סוריה, לוב ואיראן — על־ידי נקיטת צעדים כמו סנקציות כלכליות, אמצעים משפטיים, בדיקת זרימת הכספים למדינות אלה ובדיקת הדואר הדיפלומטי. פרס הוסיף, כי על כל מדינות אירופה להצטרף לצעדים אלה. ישראל מצדה, אמר, מצדדת בהידוק שיתוף הפעולה הבין־לאומי למלחמה בטרור ואף הגישה הצעות מסויימות בעניין זה.

חנייה — ממנהיגי הטרור

בתשובה על שאלה בעניין גירושו של אכרם הנייה, אמר שמיר כי „הנייה הוא אחד ממנהיגי הטרור, אמנם הוא עצמו לא פועל באופן פיזי, אבל הוא אחראי לתעמולה הטרוריסטית ובכך הוא מכשיר את הקרקע למעשים ותוצאת התעמולה של העיתון שלו היא מעשי רצח".

שמיר אמר עוד, שהנושא נמצא עתה בתהליך משפטי. „אנו ניצבים היום מול סכנה של תנועת טרור, שפועל יום־יום כדי לפגוע בישראל ולהרוג ישראלים. עלינו להגן על עצמנו כנגד ארגוני הטרור".

ראש הממשלה ציין, כי גירוש הנייה לא נעשה בשמחה. צעדים כאלה, אמר, נוקטים אצלנו רק במקרים נדירים ואם אנשי הבטחון שלנו נוקטים „פעם" צעד כזה, הם עושים זאת כשהם משוכנעים שיש להם כל ההצדקה לכך.

מוטה הביא — ארבלי הדיחה

אחרי מסכת של יחסים מעורערים עם הסגנית שהפכה לשרה, נאלץ פרופ' דן מיכאלי לפרוש מתפקיד מנכ"ל משרד הבריאות ● חוזר לניהול בתי־החולים

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הדיחה את מנכ"ל המשרד, פרופסור דן מיכאלי והיא מנהלת מגעים עם רופא בכיר, מהמערכת הממשלתית, בתקווה כי יואות לקבל על עצמו את ניהול משרדה.

פרופסור דן מיכאלי יחזור לנהל את בתי־החולים העירוניים של תל־אביב (איכילוב, רוקח, הקריה) עם סיום תפקידו במשרד הבריאות. הוא מונה לתפקידו הנוכחי על־ידי שר הבריאות הקודם, מוטה גור. מיכאלי כקצין רפואה ראשי, וגור כרמטכ"ל שירתו יחדיו.

היחסים בין ארבלי־אלמוזלינו ומיכאלי היו מעורערים עוד בתקופה בה כיהנה ארבלי־אלמוזלינו בתפקיד סגניתו של גור.

אתמול פירסם דובר משרד הבריאות הודעה בה אין כל התייחסות להדחה או למערכת היחסים בין השרה למנכ"ל — בזו הלשון:

„שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, נענתה אתמול לפנייתו של ראש עיריית ת"א, שלמה להט, לשחרר את פרופ' דן מיכאלי מתפקידו הנוכחי כמנכ"ל משרד הבריאות ולאפשר את חזרתו לניהול בתי־החולים העירוניים־ממשלתיים בתל־אביב (איכילוב, רוקח והקריה). כיום ממלא תפקיד זה כמ"מ הפרופ' רוני רוזין, פרופ' רוזין אמור לחזור לתפקידו המקצועי כמנהל המחלקה הכירורגית בבית־החולים רוקח וביקש להשתחרר מניהול בתי־החולים.

„בשיחה שקיימו להט ושרת הבריאות הבהיר להט את החשיבות הגדולה שהוא רואה בחזרתו של פרופ' מיכאלי לניהול בתי־החולים בת"א, על מנת להבטיח את השירותים לכרך הגדול במדינה ולהבטיח המשך תיפקוד יעיל של כל מערכת השירותים של בתי־החולים בת"א כבעבר.

הרבנות איימה על היקב: יוסר ההכשר אם יועסקו אתיופים!

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

המועצה המקומית בנימינה החליטה לא לקלוט לחבא עולים חדשים מאתיופיה — סיפר אתמול לוועדת העליה והקליטה של הכנסת, ראש המועצה, מרדכי קירמאייר.

דבריו של קירמאייר עוררו תרעומת וזעם בוועדה. מנכ"ל משרד הקליטה, מאיר שמיר, מיהר להרגיש כי החלטת בנימינה אינה לגיטימית ויש לדחותה על הסף. קירמאייר התעקש: אתה לא תושב בנימינה ואתה לא בוחר אותי. תושבי הישוב, בהם אני תלוי, חושבים כמוני. קירמאייר סיפר לוועדה „העבירו את העולים מאתיופיה, עשר משפחות, ללא תיאום מראש, כבחשכת הלילה. לא ציידו אותם בכלים אלמנטאריים, שיכנו אותם בבתים טרומיים ברמת תחזוקה ירודה ביותר. לנו ניתן להעסיקם רק בניקיון־כבישים ובעבודות הנמוכות ביותר".

קירמאייר סיפר עוד, כי הרבנות איימה על יקבי אליעזר, בבנימינה, כי אם יעסיקו עולים מאתיופיה, יוסר ההכשר מיינות המקום, כיון שאלה אינם „יהודים". כשפנתה בנימינה למשרד הקליטה בחרדת לעזרה, לא התקבלה כל תשובה ישוב קיבל הבטחות ממשרדי ממשלה, אולם בפועל לא נעשה דבר. בנימינה אינה מסוגלת להתמודד עם הנחשלות של עולי אתיופיה, אמר ראש המועצה המקומית, כך למשל, החזיקו העולים בני צאן בתוך הבתים. בעבר פוטרו עובדים ערבים כדי לקלוט את האתיופים והדבר לא הוכיח עצמו.

יו"ר ועדת העליה והקליטה, מרים גלזר־תעסה (ליכוד־תחיה) אמרה כי החלטת בנימינה „עולים מחוץ לתחום" היא בבחינת תעודת־עניות לרשויות הממלכתיות. יש, לדעתה, להימנע מריכוז עולים בשכונות מצוקה. הדבר גורם לתסיסה חברתית ולעיוות תרמיתו של העולה מאתיופיה.

בישיבת ועדת העליה והקליטה השתתפו נציגי שבע רשויות מקומיות. מרביתם טענו, כי לא היה תיאום מוקדם בקליטת העולים מאתיופיה. סגן ראש עיריית עפולה, אבינועם עזרן, סיפר כי בעירו נקלטו יותר מ־200 משפחות עולים, רובם בשכונות חלשות.

הננו מודיעים בצער רב על מות חברנו
משה בקמן ז"ל
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי, ט"ו בחשון, 18.11.86, בשעה 14.30
המשפחה
וקיבוץ מענית

לחברנו דורון לוין
לחיה, זאב והמשפחה
איתכם באבלכם במות האם
חנה
ההלוויה ב־15.00 בקיבוץ יחיעם
קיבוץ יחיעם

אנו מודיעים בצער
על פטירתה של חברתנו היקרה
רחל מינצר
מוותיקות קיבוצנו
הלוויה תתקיים ביום שלישי ט"ו בחשון תשמ"ז 18.11.86 בשעה 15.00 בקיבוץ מזרע
המשפחה וקיבוץ מזרע

על המשמר
עתון יומי
عل همشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
תמען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771. Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חרדים 102־121, טל' 6־235124, המען למכתבים: ת"ד 2216 ירושלים 91008, חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673567, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

צלצול מחיר

אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור

סכנה לחופש העיתונות האלקטרונית

מה הם הליקויים בחוק הערוץ השני המסבכים, לדעתך, את קיומו של הערוץ הראשון ואת חופש העיתונות בשני הערוצים גם יחד?

החוק כפי שהוא, הופך את מליאת הממשלה למליאה של שתי הרשויות ולוועד המנהל של שני הערוצים. זאת משתי סיבות: 8 מתוך 15 חברי מועצת המנהלים של הערוץ השני הם נציגי שרים, ושבעת האחרים הם אנשי ציבור הממונים גם הם על־ידי הממשלה. ומאחר ועובדי מדינה מנועים מלהתנגד להחלטת הממשלה, תינתן לממשלה שליטה ישירה על הערוץ השני. ועוד: באמצעות ועדת התיאום — גם זה סעיף מוזר בחוק — תוכל הממשלה לשלוט גם בתכני הערוץ הראשון. זאת, מכיוון שהחוק קובע, שהממשלה היא שתפסוק בכל מקרה של מחלוקת בוועדת התיאום לגבי תכני השידורים או כפילויות בשידור. ומאחר וסביר להניח כי בוועדה, שה היו"ר יהיה גם הוא פקיד ממונה והמשתתפים יהיו נציגי הטלוויזיה הממשלתית, הטלוויזיה הלימודית, הערוץ השני והטלוויזיה בכבלים, לא תשרור אידיליה. הרי שבמצב שייווצר לא תעסוק הממשלה בענייני חוץ ובטחון, כלכלה עליה וכו', אלא בשאלה: איזה מהערוצים ישדר מה ומתי. — אבסורד, שאין לו אח ורע בשום מדינה, וסכנה מאין כמוה לחופש העיתונות האלקטרונית במדינה.

יש כאן יותר משמץ של אירוניה, שמי שהתמנה על־ידי הליכוד כדי „לעשות סדר" בטלוויזיה, נלחם עכשיו על חופש הביטוי של הערוץ השני...

אין פה שום דבר אירוני. אני לא התמניתי על־ידי הליכוד כדי לעשות סדר במובן שאת מתכוונת אליו, אלא כדי לעשות סדר בתיפקוד העיתונאי ובניהולי של רשות השידור — יעדים שכדי להשיגם צריך לשנות את חוק רשות השידור. וכדאי היה שהכנסת תתקן את החוק, שאיננו מגדיר את ההיראכיה ברשות השידור, וגורם לכך שאנחנו עומדים לעתים קרובות בפני אנרכיה. גם לא יתכן ששני הערוצים יתחרו זה בזה כשכל אחד מהם פועל לפי חוק אחר.

באלו תנאים תתאפשר תחרות שווה בין שני הערוצים?

במצב הנוכחי, התחרות בין שני הערוצים היא כמו תחרות כדורגל בין מכבי תל־אביב ובין הפועל תלמי־יחיאל. את מי זה מעניין? ההכנסות הצפויות לערוץ השני מן הפירסומת נאמדות ב־320 מיליון דולר בשנה, בעוד שתקציב רשות השידור מוגבל ל־50 מיליון דולר בלבד, והיא אינה רשאית לשדר פירסומת. כך שיהיה זה רק הוגן לחלק את כספי האגרה בין שני הערוצים ולאפשר להם להתחרות גם בפירסומת.

יהיה זה מפתיע אם החדים. שרצו בערוץ השני בגלל תיסכולם מן הערוץ הראשון, יוותרו על היכולת שמקנה להם החוק להתערב בניהול הערוץ השני.

אינני מעלה על הדעת שהח"כים יוכלו להרשות לעצמם להביא לאישורו של חוק הפוגע בחופש העיתונות. הרושם שלי הוא, שהם לא היו מודעים לאבסורדים החבויים בין סעיפי החוק המוצע, ושטענותי בעניין זה נפלו על אוזניים קשובות.

אתי רונאל

מפ"ם קוראת להסב את „מנועי בית־שמש" ולהפעילו בהקדם

● הצוות הכלכלי של מפ"ם התכנס בראשית השבוע, לדיון על עתידו של מפעל מנועי בית־שמש.

בהחלטות נאמר:

● הצוות הכלכלי של מפ"ם שולל את השמוש הגרוע של הממשלה בכונס הנכסים בטיפול במפעלים במצוקה, זו שיטה פסולה.

● מנועי בית־שמש הוא מפעל מודרני משוכלל בעל פוטנציאל טכנולוגי גבוה, אשר סבל מניהול כושל וממדיניות מכשילה של הממשלה. יש לעשות כל מאמץ להפעיל את המפעל בהקדם תוך הסבתו לשיפוץ מנועים ומוצרי מתכת מתוחכמים.

● אין להפקיר עיירה שלמה שפרנסתה מבוססת על מפעל זה רק בגלל בעיות שניתן לפתור אותן.

הרפואה השחורה

במסגרת דיון שטרם סוכם על הרפואה הציבורית, רואה הצוות הכלכלי בתופעת הרפואה שחורה איום רציני על כל המערכת. בעיות תקציביות גורמות לתסכול לתת פתרונות מחירים לבעיות רפואיות ולכך חייבים למצוא פתרון. על המלחמה ברפואה השחורה להתמקד בכמה כיוונים:

● טיפול משטרתי.
● ביטול עמותות ותרומות כספיות לרופאים.
● הקמת תנועת רופאים בעד רפואה ציבורית.
● הגברת המיחשוב בתורים.
● בכמה סוגי ניתוחים ייקבע התור על־ידי ועדה רפואית ולא רק על־ידי מנהל המחלקה.
● יש לבחון את האפשרות לעשות רוטציה אחת לחמש שנים בתפקידי ניהול מחלקות בבתי־חולים.

נוסף לכך קיימת בעיה חמורה של שכר הרופאים. שהוא לדעת מפ"ם שכר נמוך יחסית.

לחברנו שלמה תנעמי
מזכיר מועצת פועלי הרצליה
אתך באבלך במות אחותך
שרה כהן ז"ל
הדעון בן ישראל
מזכירי מועצת הפועלים
ועובדי אגף הארגון

הנאשם פארוק סאלמה: ניזאר הינדאווי יזם הפיגוע במערב־ברלין בהשראת סוריה

הנאשם השני, אחמד האזי, אחיו של ניזאר הינדאווי סירב לאשר הודאתו במשטרה בנימוק שסוממ ועונה בכלא ■ לדברי סלאמה הובאה הפצצה על־ידי קולונל סורי לשגרירות הסורית במזרח־ברלין ומשם הועבר לחלק המערבי של העיר

מערב־ברלין. — אחד משני הנאשמים במשפט הטרור במערב־ברלין, פארוק סאלאמה, האשים אתמול את סוריה במעורבות במעשה, ואילו חברו אחמד האזי, סירב לאשר את ההודאה בעניין זה, שמסר במשטרה, בנימוק, כי סומם ועונה בכלא.

ביום הראשון למשפטם, הודו סאלאמה, בן 39, והאזי, בן 35, כי הטמינו פצצה בבניין אגודת הידידות הגרמנית־הערבית, במערב־ברלין. בפיצוץ נפצעו 9 אנשים, ב־29 במארס.

אולם, האזי סירב למסור פרטים נוספים כלשהם על הפיגוע, בנימוק, כי „עונה בצורה פסיכולוגית", כדי לסחוט ממנו הודאות. דובר מערכת המשפט של ברלין, פולקר קאנה, הכחיש בתוקף טענות אלה.

סאלאמה אמר, כי יוזם הפיגוע היה אחיו של האזי, ניזאר הינדאווי, שנידון בלונדון ל־45 שנות מאסר, על נסיון לפוצץ מטוס של „אל־על". לדברי סאלאמה, ביקש הינדאווי להקים ארגון טרור נגד ישראל, ופנה תחילה ללוב. כאשר זו סירבה להקציב לו כספים, פנה לדמשק.

הינדאווי וסאלאמה ביקרו בדמשק בפברואר השנה. שם הציג הינדאווי את סאלאמה לפני אבו־אחמר, הוא הייתאם סעיד, קולונל של שירותי הביון הסוריים. שהיה ממונה על הקשרים עם קבוצות טרור באירופה.

סאלאמה העיד, כי הקולונל סיפק להאזי, במזרח־ברלין, את חומרי הנפץ ששימשו לפיגוע באגודת הידידות הגרמנית־הערבית. האזי מסר את חומרי־הנפץ לסאלאמה, לא הרחק מברלין. הפיגוע באגודה הגרמנית־ערבית — שאותה האשים הינדאווי בקשרים עם ישראל, נועד להפגין לפני הסורים את כושר הארגון שלו.

הקולונל הביא הפצצה

בהודעה למשטרה אמר האזי, כי ניזאר אחיו ציווה עליו לבצע את הפיגוע. הפצצה הובאה ע"י הקולונל אבו־אחמר מדמשק לשגרירות הסורית במזרח־ברלין. הקולונל קרא לו לבוא לקחת את הפצצה, ויחד עם הקולונל והנהג, לקח אותה והביא אותה לתחנת־הרכבת במזרח־ברלין, שם הפקיד אותה בתא להפקדת מזוודות. סאלאמה אמר, כי הביא את הפצצה, כשהיא מוסתרת מתחת למושב האחורי במכוניתו, לחנות הממתקים שלו במערב־ברלין.

לדברי סאלאמה, נכשלו שני נסיונות לפוצץ את הפצצה. אז שלח אליו הינדאווי מומחה, שעל אודותיו לא מסר פרטים כלשהם, כדי לתקן את המטען. בנסיון השלישי התפוצצה הפצצה.

שני הנאשמים - הואשמו בנסיון לרצח. והם צפויים למאסר עולם.

הסורים מנסים לשכנע

עתונים שונים, ביניהם „די וולט" המערב גרמני, כתבו, שהסורים מנסים לשכנע את השלטונות להשעות את המשפט בברלין. נראה, כי מאמצים אלה זוכים בתמיכה מצד חוגים מערב־גרמניים מסויימים, החוששים, כי המשפט ישפיע השפעות פוליטיות שליליות על הקשרים בין שתי המדינות. במסגרת מאמצים אלה, כתבו העתונים, הופצו שמועות, כי האזי שמע „קולות משונים" ויתכן שהוא איננו שפוי בדעתו.

סגן נשיא סוריה, עבד אל חאלים חדאם, הכחיש אתמול כל מעורבות סורית בפיגועי הטרור בלונדון ובמערב־ברלין. גם שגרירות סוריה במזרח־ברלין הכחישה, כי סייעה להאזי ולסאלאמה.

(ערה, ע־צ ואיי.פי.)

טרוריסט על ספסל הנאשמים: המחבל הירדני אחמד חאזי צורח בבית־משפט במערב־ברלין, כי עונה בעינויים פסיכולוגיים. שנועדו לאלץ אותו לחודות בהטמנת חומר נפץ בבניין האגודה לידידות גרמנית־ערבית, במערב־ברלין, בסיוע־סורי (צילום: אי.פי.)

„בחירות אישיות לראשות הממשלה"

מיכה רייסר (ליכוד־חירות) יגיש באישור סיעתו, הצעת חוק פרטית, הגורסת, כי את רה"מ יבחרו כלל אזרחי ישראל, בבחירות אישיות.

רייסר סבור, כי לאחר שראשי הערים בארץ נבחרים בחירות אישיות, והניסיון הנ"ל הצליח, יש לאמץ את הדגם במישור הלאומי. אתמול החליטה סיעת הליכוד בכנסת לפנות למערך, ולקרוא לו לתמוך בהצעת חוק זו.

28 אחוז מהמורים בבתיה"ס הדתיים אינם שומרי מסורת

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

כ־28 אחוז מהמורים בבתי־הספר הדתיים אינם בהכרח שומרי מסורת. טען אתמול מנהל אגף החינוך הממלכתי־דתי במשרד החינוך יעקב הדני. הבטיח כי בעתיד לא יפוטרו מורים מבתי־ספר דתיים רק משום שאינם חובשים כיפה.

נושא הכפייה הדתית בבתי־ספר ממלכתיים־דתיים עלה אתמול לדיון בועדת החינוך, בעקבות הצעה לסדר היום של אמירה סרטני. ח"כית מפ"ם ציינה כי אם רוצים פתיחות במערכת החינוך הממלכתי־דתי יש לדאוג כי תלמידים דתיים יפגשו גם עם מורים שאינם שומרי מסורת.

נציגת הסתדרות המורים טענה, כי ברשותה רשימה ארוכה למורי של מורות אשר עילת פיטוריהן היתה אי־שמירת מסורת על־ידי בן זוגן.

יו"ר ועדת החינוך נחמן רז העיר כי הגיע הזמן לתקן את החוק, כך שמורים דתיים ושאינם דתיים יוכלו ללמד בשתי המערכות ללא חיטוט בפרטי אורח חייהם.

● כ־11.000 תושבים דרוזיים בגולן הביעו בשורת של הפגנות לא־אלימות, את סולידריותם עם סוריה, לרגל יום השנה ה־16 לעליתו של נשיא אסד לשלטון.

שמיר: המשבר עם בריטניה חלף — וענונו לא נחטף

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הטרור נגד ישראל נמצא בנסיגה. מאז ומעולם ישראל איננה מפרסמת נתונים על מכירת נשק, אמר שמיר בהתייחסו לעסקות עם איראן, וענונו לא נחטף מעל אדמת בריטניה. המשבר עם ממשלת תאצ'ר חלף, הדגיש אתמול רה"מ יצחק שמיר בהופיעו בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

בהתייחסו לאירועי הימים האחרונים אמר שמיר, כי יש לשבח את כוחות הבטחון על שלכדו, במהירות את רוצחי עמדי. מאידך יש למנוע התפרעויות ותגובות בלתי אחראיות של אזרחים שלנו. אין בזה צורך, יש בכך נזק. כולנו רוצים כי בירושלים יהיה שקט ובטחון. בהתייחסו לכינוי „בוגדים" שבו כינה את המשלחת ב„מפגש רומניה", ציין שמיר כי בדרך־כלל הוא איננו נוטה להתבטאויות קיצוניות. אבל יש קו־אדום, והוא הפגישה עם אש"ף. מי שעבר את הקו הזה, יוצא מן הקונצנזוס הלאומי. לא אמרתי שפלוני מסויים בוגד. אמרתי כללית, כי מי שמחזר אחרי אש"ף פוגע באינטרס הבטחוני של ישראל. אינני חושב שזה רק נושא משפטי".

בנושא שכר אנשי הקבע, אמר שמיר כי הממשלה בודקת עתה, באיזה דרך ניתן להעלות את משכורותיהם. יתכן כי הדבר ייעשה בדרך של חקיקה.

יוסי שריד (ר"צ) תקף את רה"מ על שכינה את הנוסעים לרומניה בכינוי הנורא „בוגדים". הנוסעים לרומניה טעו בנסיעתם וניסינו להעמידם על כך. אך הם אינם נופלים בפטריוטיות שלהם מרה"מ.

רובינשטיין עמד מול ח"כים מסוייגים וחשדנים בדיון על חוק הערוץ השני

מאת בצלאל עמיקם,
כתב „על המשמר" בכנסת

אזרחי ישראל הם צופים מושבעים של הטלוויזיה הירדנית והלבנונית. ביום חול רגיל צופים כ־15 אחוז מכלל הישראלים המכורים למקלט, במשדרים מירדן, 16 אחוזים בטלוויזיה הלבנונית, 12 אחוזים בשידורי כבלים ו־14 אחוזים בשידורי וידיאו.

לדעת שר התקשורת אמנון רובינשטיין שדיווח על כך למליאת הכנסת הצפייה האדירה של מאות אלפי ישראלים היא כולה על טהרת תוצרת חוץ, היא זרה לרעות, חלקה פורנוגרפי, אלים וסדיסטי, וחלקה עוין את מדינת־ישראל.

הפתרון למצב העגום הוא פתיחת ערוץ שני לטלוויזיה. השר רובינשטיין הנאבק למען קידום נושא זה הזהיר, כי השהייה תגרום לאיבוד תדרים הנדרשים למשדרים, שכן תדרים אלה שעדיין פנויים הולכים ונכבשים על־ידי המדינות השכנות.

„שמים פתוחים"

ח"כ יאיר צבן אמר, כי סיעת מפ"ם תצביע אמנם בעד הנהגת ערוץ שני אך לא בלב שלם ותיאבק על תיקון החוק. הוא הזהיר שוועדת המכרזים לערוץ השני עלולה להפוך למלכודת מוות לכל הכוונות הטובות! הכרחי להעמיד בראשה שופט בדימוס כדי להבטיח הרכב הוגן אחרת תהיה זו בכייה גדולה אם לא לדורות לפחות לעשור.

צבן לא חסך שבטו מתובעים מתן חופש מוחלט בתחום ריבוי ערוצי התקשורת בסיסמת „השמיים הפתוחים" ואמר, כי „מי שיתחיל עם שמיים פתוחים מבוכן זה יגמור עם שמיים בקשו רחמים עלי".

יוסי שריד (ר"צ) יצא כנגד הנהגת הערוץ השני ואמר כי „כל השידור הישראלי יהפוך לפיסט אחד גדול". הוא חיווה דעתו כי אם תהיה ישראל פרוצה ומפולשת לקשרות אפיקי שידור עולמיים, לא תוכל להבטיח הפקה ישראלית מקורית ובעלת איכות.

עידוד הצריכה

חייקה גרוסמן (מפ"ם) יצאה חוצץ נגד הערוץ השני ואמרה כי „כל מי שילך להשיג זכיון — לא למען דמוקראטיה הוא עושה זאת אלא כדי לצבור רווחים". היא התעכבה על הפרסומת הקיימת בערוץ ראשון, הממלכתי ואמרה כי הפרסומת מבליטה את הצרכים מכוערים וגורמת לה אובדן תיאבון לערוץ שני. לדעתה אין טעם יותר במלחמה נגד ערוץ שני, לצרות שאין היא מצדדת בו, אך אין לשכוח שהערוץ השני בא לעודד הצריכה.

הדיון ריתק כמניין ח"כים בלבד וגם הללו נכנסו ויצאו לאולם והמליאה רק כשעמדו להקרא לרוכן לשאת את דברם.

ועדת הספורט ברשות השידור ממליצה להפסיק שידור המשחקים מחו"ל

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

להפסיק את שידורי „מבט ספורט" ו„משחק השבת" בטלוויזיה במוצ"ש במתכונתם הנוכחית — כך המליצה אתמול ועדת הספורט של מליאת רשות השידור ברשותו של דוד מגע. זאת, משום שאין תוכנית זאת ממלאת את יעודה: סיקור משחקי הספורט בארץ. מגע קרא להנהלה ולעובדים להיפגש בהקדם כדי למצוא הסדר, שיאפשר סיקור המשחקים בארץ ולא רק שידור משחקים מחו"ל.

כזכור, נמנע סיקור המשחקים בגלל סירובם של הטכנאים לעבוד בשבתות בשתי משמרות כפי שהיה מקובל בעבר ללא קבלת היתרי עבודה נוספים לעבודה בשבתות.

ועדת משרד העבודה, המוסמכת לתת היתרי עבודה בשבתות, נמנעה מלעשות כן, והתוצאה — פגיעה קשה בסיקור משחקי הספורט בשבתות.

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, אמר אתמול, כי רבים מהצופים מגיבים בהתלהבות על שידור המשחקים מחו"ל. יחד עם זאת אין בכך כדי לפתור את הבעיה.

„הטלוויזיה מכירה בחובתה לשדר את משחקי הספורט בארץ. אלא שהדבר איננו נתון בידיה אלא בידי שר העבודה והרווחה משה קצב", אמר יבין.

לקיבוץ משמר הנגב
ולמפעל פאמא אלקטרוניקה
במלאת 40 שנה
לעלייתכם על הקרקע
איחולים להמשך והתעצמות
מדוניק בע"מ
עבודות קבלנות משנה לאלקטרוניקה
רחובות, אזור תעשיה, דרך יבנה, טל. 08-462897

לאגודת „לב אל לב ישראל"
דרושים רופאים
מכל חלקי הארץ
להרצאות ולהדרכת החייאה
באיזור מגוריהם
המעוניינים יפנו אל:
„לב אל לב ישראל"
ת"ד 38 כפר־סבא 44102
תנאים טובים — סודיות מובטחת

לאגודת „לב אל לב ישראל"
דרושות אחיות מוסמכות
להרצאות ולהדרכת החייאה באיזור מגוריהן
◆
המעוניינות תפנינה אל:
„לב אל לב ישראל"
ת"ד 38 כפר־סבא 44102
תינתן עדיפות למשרתות ביחידות לטיפול נמרץ לב

עימות בין פרדסנים על רקע ההצעה לבטל המועצה לשיווק הדרים

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

ברב־שיח שערכו אתמול המועצה לצרכנות ומשרד המסחר והתעשייה בבית־סוקולוב בתל־אביב היה עימות בין שתי קבוצות של פרדסנים: האחת המצדדת בהמשך קיומה של המועצה לשיווק פרי הדר ואחרת המבקשת לבטלה.

ח"כ מאיר שיטרית המבקש להעביר בכנסת חוק פרטי משלו לביטול המועצה לשיווק פרי הדר נימק את עמדתו בכך ש„יש להעדיף את היוזמה החופשית שתאפשר לכל פרדסן לקבוע את גורל פריו".

הפרדסנים המצדדים בהמשך קיומה של המועצה לשיווק פרי הדר טענו, כי „אין לחזור לתקופות בהן היו סוחרים משווקים את הפרי באופן עצמאי ומותירים לפרדסן פרוטות מבלי שיהיה בידו לבדוק את מידת העושק שבעיסקה מעין זו".

אבישי דוידזון, בן 83, פרדסן זה 60 שנה מראשון־לציון אמר בין השאר, כי המועצה לשיווק פרי הדר נבחרת על־ידי הפרדסנים עצמם והם הקובעים את גורלם. אין לחזור, אמר, לאנרכיה שבה ימכרו פרדסנים את פריים בעצמם, בעוד המועצה לשיווק פרי הדר פועלת באורח מאורגן. אבישי דוידזון היפנה אצבע מאשימה כלפי המועצה לצרכנות, ש„אינה מטפלת בפער התיווך שהוא גבוה ואין למועצה לשיווק פרי הדר כל נגיעה לכך".

בין ציבור הפרדסנים היו מנכ"ל התאחדות האכרים שלמה רייזמן, מנכ"ל „פרדס" גדעון מקוב, בועז בורד מתנועת המושבים וכן קבלני פרי הדר אשר מצדדים בהמשך קיומה של המועצה לשיווק פרי הדר.

מחוגי הפרדסנות נמסר לכתב „על המשמר" כי רוב מוחץ של פרדסנים דוחה את גישת העמותה הדורשת „חופש מכירה לכל דיכפין".

המצרים יסללו כביש מטאבה לקהיר

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

המצרים עומדים לסלול כביש ישיר מטאבה לשדה התעופה „עציון" לשעבר, ומשם לקהיר ובכך תקוצר הדרך מאילת לקהיר בכ־4 שעות.

משך הנסיעה בכביש החדש יהיה כ־4.5 שעות כמשך הנסיעה מאילת לירושלים. עבודות הסלילה יתחילו בקרוב.

פרטים על כך, מסר אתמול התיירן שמואל (מוקי) מלצר, מי שהיה סגן ראש עיריית אילת מטעם הליכוד והקשור בעסקי תיירות הרוקים עם תיירנים מצריים במצרים ובדרום סיני.

רבין בשטוקהולם: אין צורך ביוניפי"ל — הוא בלתי יעיל

שטוקהולם. — שר הבטחון, יצחק רבין, אמר כאן אתמול, כי אין צורך בהחזקת חיילי יוניפי"ל בדרום לבנון, משום שבתנאי השידות הנוכחיים, אין הם יעילים.

רבין, שהיה במשך יומיים אורח המכון השוודי לעניני חוץ, אמר בראיון לעתון „סוונסקה דאגבלאדט", כי חיילי צה"ל לא יפנו את איזור הבטחון בדרום לבנון, על אף שהאו"ם דורש זאת.

(ע"ר)

הכנות לקראת מפגש נוסף עם אנשי אש"ף

הודיעו הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני, והמזרח אל השלום

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני, ותנועת המזרח אל השלום הודיעו אתמול כי בקרוב יהיה מפגש נוסף עם אנשי אש"ף וכבר נעשות הכנות מעשיות לקראת המפגש הזה. לא נמסרו פרטים.

שני האירגונים כינסו אתמול מסיבת עתונאים משותפת ב„בית אגרון" בירושלים. לטיף דורי, יו"ר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני אמר, כי המפגש ברומניה היה הצלחה, והודעה הרישמית של אש"ף נאמרו דברים ברורים בזכות המשך הדיאלוג. הוא אמר, כי זה היה צעד ראשון במסע ארוך. כהוכחה להצלחת המפגש הוא רואה בגילויי ההיסטריה של הימין ובכלל זה דברי יצחק שמיר בראש־העין שבהם הכתיר אותם בתואר „בוגדים".

הוא שיבח את רומניה והגדיר אותה ידידה כנה של שני העמים, הישראלי והפלשתיני, והביע צער שבנוסף להתקפות מן הימין גם כמה עתונאים ופוליטיקאים מן השמאל תקפו את המשלחת.

דורי התייחס לדברי מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, בדבר האחריות של אש"ף בראשות ערפאת, שנטל עליו את האחריות לרצח בחור הישיבה בעיר העתיקה בירושלים. דורי אמר: „לצערי שוב הצהיר ח"כ אלעזר גרנות הצהרות בלתי שקולות ובלתי אחראיות כפי שעשה כאשר שלל את נסיעת המשלחת לרומניה, עוד בטרם צאתה, ובלי להמתין עד שובה". דורי ציין כי ממלא־מקום שר המשטרה יגאל הורוביץ הודיע כי את הרצח ביצעה „החזית העממית" של ג'ורג' חבש.

מגנה הרוצחים

דורי גינה את רצח בחור הישיבה אמרי וכן את הריגתו של צעיר פלשתיני בשכם. הוא אמר, כי יש לעשות לקרוב השלום בין הישראלים והפלשתינאים, כדי לשים קץ למעשי הטרור.

אילנה פרידמן אחותה של אידה נודל מחזיקה את תמונתה; מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי והשר יצחק נבון בעת שיחה עם אידה נודל בברית המועצות. השיחה נערכה במסגרת כנס מנהיגות נעמ"ת מ־12 מדינות באירופה. נעמת התחייבה לפעול למען יציאתה של אידה נודל.

מסך הברזל מתהדק: הונהג גם סירוב „נצחי" לבקשות עלייה

הסירוב „הנצחי" הופעל באחרונה באורח רשמי בשני מקרים

פעילי עלייה מודאגים קיימו אתמול שיחות טלפון דחופות למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ וציינו, כי הפירסומים הרבים על „תקנות הגירה חדשות" אינם אלא מסווה להחמרה שכן הסירובים האחרונים הוגדרו כנצחיים.

לא מדובר עוד בפליטת פה של פקיד נרגז, אלא בהודעות אשר נראות כמוסמכות ביותר. שני מקרים שבהן התקבל סירוב נצחי אירעו בימים אלה. ויקטור פולמכט, מסורב עלייה זה שנים רבות ממוסקווה, קיבל הודעה בכתב ממשרד האוביר וכן נאמר לו, שעליו להתייצב מייד. פולמכט צלצל למשרד ונאמר לו, כי בתשובה על מכתבו לגורבאצ'וב מודיעים לו שסירוב היציאה בעינו עומד והוא לכל החיים.

מקרה אחר וכן התחכמות מה מצד השלטונות: יזרעאלסקי אהרון מהעיר בקו סיפר בשיחה טלפונית לבתו המתגוררת בישראל, כי ב־14 בנובמבר קיבל סירוב נוסף, תוך כדי הדגשה כי זהו סירוב נצחי. עוד נאמר לו שאם הוא רוצה לראות את ילדיו, הם יכולים לבקש היתר כניסה לבריה"מ.

חיים צ'סלר מזכ"ל המועצה הציבורית מבקש להתריע מפני התופעה החוזרת שבה יוצאת בריה"מ במסע תעמולה שאמור לשכנע גורמים במערב, כי בכל שעה עומד לחול שינוי במדיניותה כלפי יהודי בריה"מ.

עוד הוסיף, כי התקנות החדשות שעליהן מכריזה בריה"מ מנוגדות לגמרי להתחייבות בריה"מ על האמנות הבינלאומיות הדורשות חופש יציאה ללא תנאי.

● מתנדב בן 22 מיקנרה שנתפס לאחר שחצה את הגבול לירדן וחזר משם ליד נאות הכיכר שבבקעת ים המלח, נעצר ל־7 ימי חקירה, ע"י השופט עמירם רננברג, בבית משפט השלום באשקלון.

● יחידת השוטרים המתנדבים של משטרת ירושלים זכתה, ב„פרס גולדשטיין" לאורחות טובה לשנת תשמ"ו. יחד עימה זכו בפרס חנה ומאיר ברגשטיל, נוהא אל־ג'ול, בני מזרחי ואורה מבאלסון.

חבילות „נישואי קפריסין"

מאת תמר ריז, כתבת „על המשמר"

„חבילות נישואין אזרחיים" לזוגות שאינן יכולים להנשא ברבנות מציעה חברת איסתא סנטור. המפעילה טיסות שכר לקפריסין, המחיר לזוג 886 דולר.

החבילה כוללת, מלבד הטיסה, שבוע שהייה במלון בעיר פאפוס, וכל הסידורים הפורמליים לרבות אגרת הנישואין. מדריכה דוברת עברית עוזרת לזוגות למלא את הטפסים וראש העיר של פאפוס עורך את הטקס.

איסתא פועלת בשיתוף עם גורמי תיירות ישראלים החוכרים בגעגועים את „תיירות המגהצים" משנות ה־60 כאשר הישראלים הציפו את האי וקנו מכל הבא ליד. עכשיו הם חושבים אפשר למשוך את התייר הישראלי גם בהצעות של נופש וטיולים. ואפס של חו"ל במרחק 60 דקות מת"א. גורמי התיירות קובלים קשות על מס הנסיעות המגיע לכ־180 אחוז ממחיר הטיסה.

בלי המס, חופשה בקפריסין לא תהיה יקרה יותר מחופשה באילת. „אנחנו לא פחות יפים ולא פחות שקטים, [illegible], שהנסיעות אליהם פטורות ממס", אמר אנסטאסיאס איוס, בעל חברת הנסיעות הקפריסאית העובדת עם איסתא.

הקפריסאים פנו לפני כשלושה שבועות בבקשה רשמית לישראל לבטל את המס אך טרם קיבלו תשובה.

הבישוף של פאפוס עומד לבוא לארץ לקראת חג המולד, ובין השאר יפעל גם לקידום קשרי התיירות בין ישראל וקפריסין.

ראש ממשלת סינגפור דוחה הלחצים למנוע ביקורו של הנשיא

שני מטוסי קרב של חיל האוויר הסינגפורי ילוו היום את מטוסו של נשיא המדינה חיים הרצוג בהכנסו לתחום האווירי של סינגפור. זוהי מחווה מיוחדת לאישים רמי מעלה המבקרים כאן.

הרצוג ופמלייתו יגיעו בשעות הבוקר לביקור ממלכתי בן יומיים בסינגפור. תחנתם האחרונה בסיור בן 3 שבועות באוקיאניה ובדרום מזרח אסיה.

ראש ממשלת סינגפור לי קוואן יו, עושה כל מאמץ כדי להפגין עמדה נחרצת מול האיומים והצעדים שנוקטת מלזיה נגד ארצו, עקב קיומו של ביקור הרצוג. קוואן יו שלח מסרים לנשיא ישראל המצביעים על החשיבות הרבה שהוא רואה בביקור. הוא אף האריך את משך פגישתו המתוכננת עם הנשיא הרצוג.

מלזיה הודיעה כי תחזיר את נציגה בסינגפור להתייעצויות במשך כל זמן ביקורו של הנשיא הרצוג. במלזיה, שהיא מדינה מוסלמית התומכת באש"ף, קראו נציגי 25 ארגונים לא להסתפק בהחזרת הנציג הרשמי אלא לבטל את כל קשרי הים והאוויר בין מלזיה לסינגפור, אך לא צפוי, כי צעד חריף כזה אכן ינקט. במפגן מחאה נגד ביקור הנשיא בסינגפור שהתקיים במלזיה, הועלה באש דגל ישראל.

במהלך ביקורו הפרטי, אתמול, בהונג קונג סייר הנשיא „במשכנות החדשות" הגובלות עם סין וצפה בפריחה הכלכלית של ערים מודרניות חדשות בסין האדומה הקרובות לגבול. אחר כך שייטו חיים הרצוג, רעיתו ופמלייה מצומצמת של עיתונאים ביכטה מפוארת השייכת לאחד מעשירי הקהילה היהודית. במהלך השייט נערכה לכבוד הנשיא ארוחת מזנון עמוסה בכל טוב. הקהילה היהודית ויורדים ישראליים בהונג קונג ארחו את פמליית הנשיא בשעות הערב במועדון היהודי באי.

ראש עירית לונדון לשעבר: הייתי חבר מפ"ם, לו הייתי ישראלי

מאת שלמה גליר, כתב „על המשמר"

„אין לי ספק שאם הייתי ישראלי, הייתי חבר מפ"ם" אמר קן ליווינגסטון, לשעבר ראש עירית לונדון, ומהצעירים הבולטים במפלגת הלייבור הבריטית בעת ביקור שערך שלשום בגבעת־חביבה.

בעת הביקור התארח במכון ללימודים ערביים וגילה התעניינות רבה בפעילויות שנעשות בו, לקירוב הלבבות בין ערבים ויהודים. כן ביקר האורח במכון לחקר ותיעוד של תולדות השומר־הצעיר והביע את התרשמותו הרבה.

ליווינגסטון, 41, הוא כח עולה באגף הרדיקלי של מפלגת הלייבור, והוא מועמד בטוח בבחירות הבאות לפרלמנט. ביקורו בארץ מוגדר כביקור ללימוד והכרות. נערך בחסות מפ"ם והקיבוץ הארצי.

דיונים על שיתוף הקיבוץ הדתי בפעילויות בגבעת חביבה

מאת שלמה גליר כתב „על המשמר"

מזכירות הקיבוץ הדתי ביקרה אתמול לראשונה בסמינריון הקיבוץ הארצי גבעת־חביבה. בביקור שנמשך יום שלם סיירו חברי המזכירות במכון ללימודים ערביים במדור להפעלה וחברה במחלקה להשכלת מבוגרים, במכון ללימודי הקיבוץ ליהדות התפוצות.

הם נפגשו עם הפעילים המרכזים בכל אחד מהמדורים וקיבלו הסברים מפורטים על הנעשה בהם ועל התוכניות. מנהל גבעת־חביבה רני טריינין אמר, כי הביקור נערך כחלק מדיונים עם הקיבוץ הדתי על האפשרות שישתלב בחלק מהפעילות של גבעת־חביבה.

הקיבוץ הדתי, אמר טריינין, בהיותו חלק מהתנועה הקיבוצית יש לו הרבה מהמשותף עם הקיבוץ הארצי, וברצוננו להדק שיתוף פעולה זה".

טלפונאית סינית זוכרת 15 אלף מספרי טלפון

סקין. — טלפונאית סינית, בת 26, אוגרת בזכרונה 15,000 מספרי טלפון — נאמר בידיעה שהתפרסמה אתמול בעתון סיני.

הטלפונאית, גאו יאנלינג, הציגה בפומבי את הישגיה. היא השיבה על שאלות של אלף איש, שרצו לדעת מספרי טלפון שונים, ולא שגתה אפילו פעם אחת — מדווח „יומן סין".

משרד התקשורת הסיני קרא לכל יתר הטלפונאים ללמוד מן הדוגמה של הטלפונאית רבת הכשרון, כותב העתון.

הטלפונאית אמרה, כי היא שיכללה שש שיטות של זכירת מספרי טלפון ואין היא מסתפקת במה שהיא זוכרת: היא מתכוונת להעלות את מאגר הזכרון שלה ל־18,000 מספרי טלפון.

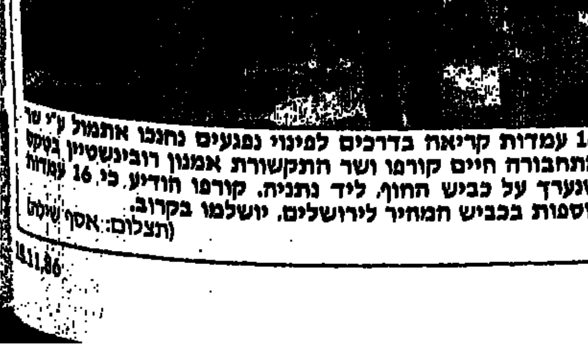

16 עמודות קריאה בדרכים לפינוי נפגעים נחנכו אתמול ע"י שר התחבורה חיים קורפו ושר התקשורת אמנון רובינשטיין בטקס שנערך על כביש החוף, ליד נתניה. קורפו הודיע כי 16 עמודות נוספות בכביש המהיר לירושלים, יושלמו בקרוב.
(תצלום: אסף שילה)

עניין עורך „אתא"

על היום

הפגנת פועלי „מנועי בית־שמש". הדרישה: מינוי כונס־נכסים לממשלה... (צילום: יצחק הררי)

כבוד לאדם היוצר

הממשלה לא תסגור את „מנועי בית־שמש" אבל גם לא תבריא אותו. וההנהלה תמשיך להנפיק משכורות. עוד חודש, עוד שנה. כבוד של עובד היא לא תנפק שם

מאת לוי מורב

„כבוד לאדם היוצר והעובד ולא לדיכוי העבודה" — זאת היתה אחת הסיסמאות שנשאו עובדי מספנות־ישראל כאשר מונה להם כונס נכסים. „כל מה שאנחנו מבקשים זה להתפרנס בכבוד מעבודתנו", אמר השבוע לרדיו עובד במפעל מנועי בית־שמש.

ספק אם אלה שכתבו את הסיסמה של עובדי המספנות והעובד בבית־שמש מכירים את קארל מארקס. ספק גדול אם קראו את כתביו ולמדו את תורתו. אבל כמו חוט השני עוברת בדבריהם, במחשבותיהם ובליבם התחושה האחת החזקה מכל: עבודה וכבוד. העבודה יצרה את האדם — קבע מארקס. היא לא רק יצרה אותו, היא מהווה כיום את הביטוי המרכזי לאישיותו. שליש מן היממה ולעתים קרובות הרבה יותר, מבלה האדם במקום עבודתו. יותר מפרנסה, מקיום במובן הבסיסי ביותר של המושג, מהווה העבודה את הביטוי המרכזי ל„אני" של האדם.

קארל מארקס לא אהב את העיסוק בחברת העתיד. תפקידם של הפילוסופים (וכזה ראה עצמו) — קבע — הוא לשנות את המציאות ולא להסביר אותה. אבל הוא עצמו עסק הרבה בניסיון להבין ולהסביר את המציאות. מארקס לא עסק כמעט בחברת העתיד. הוא הניח שברגע שיבוטל הקניין הפרטי שאלת מלחמת המעמדות והניגודים החברתיים תיפתר מעצמה. למרות הכל, לא ראה בעצמו נביא. בין המעט שבמעט שכתב על חברת העתיד, שמור מקום של כבוד לעניין המרכזי שהעסיק אותו כל־כך — העבודה. כיצד תיראה העבודה בחברת העתיד, בחברה הסוציאליסטית, בחברה בה יבוטל הקניין הפרטי ויבוטלו ניגודי המעמדות?

בהגדרה גאונית כתב מארקס כך: „עבודתו של האדם תהיה אומנותו ואומנותו תהיה לעבודתו". כמו במקרה של הילל הזקן, כל מה שאני יכול לומר זה: ואידך זיל גמור. זאת התורה כולה על רגל אחת. וזה בדיוק מה שכמעט כל הגורמים המעורבים בפרשת מנועי בית־שמש, פרט לעובדים עצמם, לא כל־כך מבינים. לא האדם העובד עומד במרכז העניין של שרי ממשלת־ישראל. לא כבודו של המפרנס הדריך לבית־שמש את אריאל שרון. אלא היותו של האדם העובד אדם בוחר. כמו במקומות אחרים, במספנות־ישראל, בבית־שאן, בדימונה, בירוחם ובכל המקומות בהם נסגרים מפעלים או ממונים כונסי־נכסים. מה שמריץ לשם את הפוליטיקאים מהקואליציה זה האלקטוראט המקומי וההשפעה שלו על האלקטוראט הארצי.

יעקב שמאי, נציג הליכוד בהסתדרות, לא רץ ל„אליאנס" כדי להציל את מקום עבודתם של הפועלים כמו כדי לדאוג לקולות הליכוד כבוא יום הבחירות. לא השיקולים של טובת המפעל וטובת עובדיו מדריכה את הפוליטיקאים אלא החשבון האלקטוראלי. ולכן זה גם נראה כך. ובסופו של דבר, זה גם מכה את העובדים חזרה. מכיוון שלממשלה אין הכוחות המקצועיים הנחוצים כדי להציל את המפעל, התוצאה היא שמזרימים עוד כסף. כסף יש לממשלה בלי סוף. מן האמריקנים וממכונת הדפוס. לכן מסרבת הממשלה למכור את המפעל (ללא החובות) לסטף ורטהיימר או ל„כור", מכיוון שאז היא עלולה לאבד את האחיזה הפוליטית, החזקה מכל אחיזה, במקורות הפרנסה של המצביעים. ולכן, בסופו של דבר, היא לא תסגור את המפעל אבל גם לא תבריא אותו. וכל מה שיקרה זה שתינתן למפעל ארכה נוספת, לעוד כמה שבועות, ועוד כמה חודשים. אבל העובדים אינם רוצים רק את הבטחת מקום עבודתם, הם דורשים יותר מזה — הם דורשים כבוד לאדם היוצר והעובד. ואת זה בדיוק הממשלה אינה רוצה ואינה מסוגלת לספק. וגם האיגוד המקצועי לא יכול להשיג. ומהו הכבוד האבוד של העובד אם לא פרנסה בכבוד, כלומר שכר סביר ממפעל שמרוויח ולא שכר משפיל ממפעל מפסיד. וגם את זה לא תמיד מבינים הפוליטיקאים. יותר מבעלי המניות, יותר מהבנקים, יותר מבעלי המפעלים, יותר מכולם רוצים העובדים שהמפעל, כל מפעל, יהיה רווחי. לא רק כדי שיקבלו שכר יותר גבוה. אלא קודם־כל בשביל הדבר הערטילאי, הבלתי־נתפס והחשוב כל־כך — הכבוד העצמי. שלא תהיה תחושה של סמוכים על שולחנו של מישהו. שלא יחיו בהרגשה כאילו עושים להם טובה. שיחושו בברור שאת כספם הם מרוויחים בדין וביושר ולא מתחת לשולחן.

אני כותב את הדברים האלה בכאב ובחשש. אני חרד שגם הגורמים החיוביים המעורבים בפרשה לא מבינים את הנקודה הזאת, ובלעדיה אין הבנה ואין קשר של אמת עם העובדים. חנפנות ריקה יעילה רק לזמן קצר. לכן המשך הפעלתו של מפעל מנועי בית־שמש עם הפסד של מיליון דולר לחודש, ללא תוכנית הבראה והסבה — גרועה כמעט כמו סגירתו המוחלטת. פרנסה בכבוד אינה טובה שמישהו עושה לעובדים. זאת זכות יסודית השמורה לכל אזרח ותושב בכל אתר ואתר על פני כדור הארץ.

לעזאזל הצמיחה, יחי הכונס!

מאת אבשלום קווה

ההסתדרות הטילה לתוך קלחת מנועי בית־שמש את כל כובד משקלה. היא נרתמה הן במישור הארגוני־הסברתי ואף פועלת להגיש הצעות מעשיות לפתרון המשבר, העלול להותיר 700 איש ללא עבודה. מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מעורב בכל הצעדים הננקטים, ולדברי מקורביו, הפרשה הטראגית של „אתא" רודפת אותו.

בישיבת הוועדה המרכזת שהתקיימה שלשום, השתתפו מזכיר מועצת פועלי בית־שמש, חיים הרוש, ונציגי ועדי העובדים: משה לוי (יו"ר הוועד) חגי גורן (חשב המפעל) ושמעון אלדר (מהנדסים). גם הפגישה איתם ועם אנשיהם בשטח הותירו בקרב אנשי הוועד־הפועל העוסקים בנושא את הרושם, כי מדובר באנשים רציניים, אחראים וצעירים המסוגלים לשאת את המשך הפעלת המפעל, אם במתכונת הנוכחית ואם בהסבתו. לדברי יו"ר ועדת התעסוקה בוועד־הפועל, עליזה טמיר, זה מספר חודשים שהעובדים מנהלים למעשה את המפעל ואם יוחלט, למשל, להסב אותו להתקנת מנועים לשימושים אזרחיים. יש בו הידע והרצון להמשך קיומו ויהיה זה עוול היסטורי משווע לסגור אותו.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, אומר: „מדברים על צמיחה משקית ועל הקמת מפעלים ברמה טכנולוגית גבוהה. מנועי בית־שמש הוא דוגמה למפעל קיים, העונה על הצרכים הללו ואחרים. ורק בשל ניהול כושל הוא נועמד לחיסול. איזה עתיד מייעדים לתעשייה הישראלית?"

בשנתיים של קיום ממשלת האחדות הלאומית וכשנה וחצי של הפעלת התוכנית הכלכלית, מסתמנות מספר מגמות: דרך קבלת ההחלטות של הממשלה ויחידותיה גובלת בהזנחה חמורה תוך אי־למידת הנושא על בוריו. הקו המסתמן מפרשת „אל־על" דרך „אתא" ו„מספנות־ישראל" הוא של חיפוש פתרון קל בצורת כונס נכסים, שהפך לדברי טמיר, לדהליל שמטרתו לנטרל את העובדים ואת מועצות המנהלים. הרושם הוא של חובבנות, שליפות מהמותן ואי־בדיקה לעומק של הפרטים והעובדות. „מתקבל הרושם", אומרת טמיר, „שפשוט מאוהבים בשיטה". בהקשר לכך ניתן להזכיר את הפתעתו של שר האוצר לשעבר, יצחק מודעי, שהגיע לביקור במספנות־ישראל ושם גילה את האפשרויות הגלומות במקום עבודה זה.

הוועדה המרכזת קבעה אתמול כי „חובות המפעל לספקים ולממשלת ישראל ומצבו הנוכחי הם תוצאה של מערכת ניהול כושל". יו"ר ועדת הכלכלה, אליהו שפייזר, אף אמר כי „יש להקים ועדת חקירה". מוסיפה טמיר: „בעוד העובדים הסכימו לייעול ומספר העובדים צומצם בשנתיים האחרונות מאלף ומאתיים לשבע־מאות, הרי כל עניין האחריות המיניסטריאלית נשאר ללא מענה".

ההסתדרות במאבק זה פועלת לא רק במהירות, כשהיד על הדופק — הרושם הוא כי המאבק, אם יתפתח, יהיה מיליטאנטי יותר מאשר בפרשת סגירת המפעלים. מחר מתוכננת הפגנה על רחבת הכנסת, וביום א' הקרוב בעת ישיבת הממשלה, בדעת המארגנים לפרוס עובדים ואלה המזדהים עימם ממקומות עבודה אחרים לאורך שער הגיא, דרך כביש ירושלים עד לבניין ראש הממשלה.

עם פרוץ משבר מנועי בית־שמש, התחדדו, במידה מסויימת, היחסים בין הקומה החמישית בוועד־הפועל לבין רחוב הירקון, מרכז מפלגת העבודה. שר הבטחון, יצחק רבין, ביטל במחי יד את דברי אנשי ההסתדרות שיש תקומה טכנולוגית למפעל.

ח"כ אורה נמיר, יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אמרה כי יש סתירה בין היות ההסתדרות מעסיק לבין היותה מייצגת עובדים. נמיר, שיש לה שפה משותפת עם אנשי הוועד־הפועל (בניגוד להרבה מחבריה במפלגת העבודה) גרמה בדבריה לנסיגה בהסברה ההסתדרותית הנאבקת להסביר את הצורך העליון במשק עובדים להגברת כוחו של האיגוד המקצועי. נמיר אמרה דברים אלה בעניין משבר „אליאנס". גם שר האנרגיה, משה שחל, אשר בפרשיות „אתא" ומספנות־ישראל יצא חוצץ נגד כונס הנכסים ועתה הוא בין הראשונים לצדד בשימוש בו. קבוצה מתוך חברי הוועדה המרכזת, מתכוונת להעלות את היחסים בין ההסתדרות לבין מפלגת העבודה באחת מישיבות הלשכה הקרובות. קיסר הזועם מאחורי הקלעים על דבריו של רבין ועל דברים אחרים שהשמיעו אנשי מפלגת העבודה, אינו שש להביא את הנושא ללשכה, שם הוא נמצא במיעוט. מה גם שהצליח להוציא בקושי רב, בישיבת הוועדה המרכזת, הודעות תמיכה של יו"ר ארגון עובדי התעשייה האווירית, יעקב שפי ושל יו"ר ארגון עובדי התעשייה הצבאית, שלום חבשוש. „למאבק סולידרי על־פי החלטות המוסדות המוסמכים של ההסתדרות", דברי שפי.

מספר שרים כבר נסוגו מהחלטתם, אך עד שינוי מהותי של היחס מצד הממשלה והחלטה לפעול לשיקום המפעל — הדרך עוד ארוכה. ההסתדרות לא יכולה לרשום לעצמה כישלון נוסף. כמו „אתא", כל ההבטחות של הממשלה המלוות את ההסתדרות, מאז הטלת התוכנית הכלכלית בדבר צמיחה עומדות עתה במבחן קשה. הממשלה, המטפחת את ההון, אומרת: לעזאזל הצמיחה, יחי כונס הנכסים.

הקרב על הבכורה

כשלונו המתמשך של מפעל מנועי בית־שמש הוא תוצאה של ויכוח עתיק עם התעשייה האווירית. גורלו נחרץ בעת שמינהלת פרוייקט ה„כפיר" במשרד הביטחון העבירה את בניית מנוע המטוס למתחרהו

מאת חיים מרגלית

המשבר האחרון בתוך שורת המשברים הקבועים הפוקדים את מפעל מנועי בית־שמש מחייב דיון מחודש במפעל זה. יש לזכור, כי המפעל נועד לייצר את מנוע ה„לביא" — פרוייקט יוקרתי שאם ייצא לפועל יעלה לאוצר המדינה לפחות שלושה מיליארד דולר — ובכל זאת, 18 שנים לאחר הקמתו מנועי בית־שמש עדיין מפעל טעון טיפוח שעתידו לוט בערפל.

מפעל מנועי בית־שמש הוקם בסוף שנת 68' על־ידי איש העסקים היהודי־צרפתי יוסף שידלובסקי, מבעלי חברת המנועים „טורבומקה". הקמתו היתה אירוע חשוב ביותר לגבי ישראל. באותה שנה פירסם המכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון נתונים על חיל־האוויר הישראלי. על־פי אותם נתונים היו אז ברשות חיל־האוויר 270 מטוסים צבאיים, מהם 65 מטוסי „מיראז' 3"; 35 מטוסי „מיסטר"; 15 „סופר מיסטר"; 15 „ווטור"; 65 פוגה־מיסטר ו־18 מטוסי „נורד־אטלס". כלומר, 85 אחוז מכל המטוסים הצבאיים היו מתוצרת צרפת, וכך גם חלק מהמסוקים. פנחס ספיר ז"ל, שהיה אז שר האוצר הכל־יכול, התרגש בטקס הנחת אבן־הפינה ודובר על תעשיית מנועי מטוסים כעל תעשיית המנועים האצילה ביותר.

ליוסף שידלובסקי היה חשבון אחר. שידלובסקי הזקן היה אז כבר מעבר לפיסגה. חברת „טורבומקה" סבלה מהפסדים, והוא קיווה כי בעזרתה הנדיבה מאוד של ממשלת־ישראל הוא יקים מפעל קטן לייצור חלקי חילוף. על כוונותיו אפשר היה ללמוד מהמיכון המיושן שהביא ארצה. „כוחותינו" קיוו שבבית־שמש ייוצרו חלקים למנועי סילון — „מארבורה 6" עבור מטוסי פוגה־מגיסטר — שנועדו להחליף את מנועי „מארבורה 2" המיושנים, שהיו מותקנים בהם.

הניסיון לא עלה יפה. מנועי בית־שמש לא היו בנויים לעבודה כל־כך מסובכת. הוצע, כי התעשייה האווירית, שנחשבה כבר אז ל„ענק תעשייתי" במונחים ישראליים, תנהל גם את מנועי בית־שמש. אל שווימר, מנכ"ל התעשייה האווירית ואחד ה„מאכערים" הגדולים בשנות ה־60 וה־70, ראה במפעל מנועי בית־שמש הקטן מתחרה פוטנציאלי, וסירב לשתף פעולה. סירובו של שווימר קבע למעשה את התפתחותה של תעשיית מנועי בית־שמש, או ליתר דיוק, את פיגורה המתמשך.

ההכרעה בוויכוח שבין מנועי בית־שמש לתעשייה האווירית היתה בידי משרד הבטחון. משרד הבטחון מסר את ההכרעה לידי משרד התעשייה והמסחר.

ויכוח היסטורי

בשנת 1968 החלו לתכנן את מטוס ה„נשר", שנקרא אחר־כך מטוס ה„כפיר". כמנוע ה„נשר" נקבע „אטאר 9", שהיה פרי שיתוף פעולה בין התעשייה האווירית לבין חברת „סנקמה" הצרפתית, שייצרה מנוע זה. על בניית מנוע ה„כפיר" היה תחרות עם חברה אמריקנית שבנתה את המנוע „ג'י.אי. 79". כיוון שמנועי בית־שמש היו תחת חסות „טורבומקה" הצרפתי, נתנו להם לבנות מנוע נחות מבחינה טכנולוגית, שנקרא „מארבורה 6". את המנועים הגדולים, המעניינים יותר מבחינה טכנולוגית, נתנו לתעשייה האווירית. מינהלת פרוייקט ה„כפיר" במשרד הבטחון העבירה את בניית המנוע לתעשייה האווירית, ובכך קבעה את התפתחותו של מפעל מנועי בית־שמש — התפתחות שהשפעתה ניכרת גם בימים אלה.

יש עוד פרט שחשוב לזכור אותו. בין התעשייה האווירית, הנמצאת באחריות משרד הבטחון, לבין מנועי בית־שמש, הנמצאים באחריות משרד התעשייה והמסחר, יש תחרות. אותה תחרות חצצה בשעתה בין חסידי שמעון פרס, שהיה אז ברפ"י, לבין חסידי רבין, איש מפלגת העבודה.

בעולם יש חלוקה בין המפעל שבונה את גוף המטוס לבין המפעל שבונה את המנוע. הוויכוח בין התעשייה האווירית לבין מנועי בית־שמש נסוב על השאלה — מי בונה את גוף המטוס ומי בונה את המנוע. מנכ"לי מנועי בית־שמש תבעו במשך שנים לבנות את המנועים. הם אף הביאו לשותפות עם חברת „פראט אנד ויטני", בתקווה שככך יכריעו בוויכוח. התעשייה האווירית לא נתנה פתח של תקווה למנועי בית־שמש. היא השתלטה על הכל.

הסכסוכים בין מנועי בית־שמש לבין התעשייה האווירית קבעו מראש את גורל המפעל. עם כל הרצון הטוב מנועי בית־שמש אינם יותר מאשר מפעל הנדסי, בו מבוצעות עבודות חריטת מתכת. יש במפעל מכונות חדישות, אך קשה להניח שהתעשייה האווירית תאפשר לו להתפתח.

מפעל מנועי בית־שמש הוא גאוות העיירה בית־שמש. תושביה מהווים 43 אחוז מכלל המועסקים, וכ־500 בתי־אב מתפרנסים מהמפעל. העבודה הייחודית במפעל היתה אמורה למשוך לעיירה עובדים מקצועיים שהיו תורמים רבות לקהילה. המשבר במנועי בית־שמש אינו רק משבר המפעל. זהו משבר של כל העיירה.

בוויכוח שבין התעשייה האווירית לבין מנועי בית־שמש הגיע הזמן לקבוע סופית — מי עושה מה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

החצי השני של ארתור לונדון

לונון, בעל ההודאה

ארתור לונדון, מנאשמי משפט סלאנסקי בפראג, שבשבוע שעבר הלך לעולמו, חי 71 שנה. חייו מתחלקים במעט במדוייק לשתי מחציות. ב־35 השנים הראשונות לחייו היה לונדון פעיל נלהב של התנועה הקומוניסטית.

לונדון הצטרף לנוער הקומוניסטי בהיותו בן 14; ב־1936, בהיותו בן 19, נשלח ללימודים במוסקבה. שנת 1936 כבר מצאה אותו בספרד, בשורות הבריגדה הבינלאומית והוא נלחם נגד הפאשיסטים עד לנפילת קטלוניה. גם אחר־כך לא הניח את נשקו. ב־1940 הצטרף לתנועת ההתנגדות הצרפתית, נתפס ב־1942 ונשלח למחנה הריכוז מאוטהאוזן. אחרי המלחמה והשיחרור חזר לצרפת, אך נענה לקריאת ראשי המפלגה הקומוניסטית בצ'כוסלובקיה מולדתו והעמיד עצמו לשירות המשטר החדש. הוא היה סגן שר החוץ עד מעצרו בינואר 1951.

ב־36 השנים האחרונות לחייו שימש ארתור לונדון עדות חיה למה שתנועה מסתאבת מסוגלת לעולל לנאמניה. בזכות הגילויים על רקע המשפטים הפוליטיים בצ'כוסלובקיה, שנחשפו ב־1968, אנו יודעים היום הרבה על הרקע שלהם, על אופן הכנתם, על השיטות, שהביאו את הנאשמים להודאותיהם המביישות והמביכות בחטאים שלא חטאו.

ספרו של ארתור לונדון, „ההודעה", הוא מן העדויות המזעזעות ביותר על הפרק הקודר הזה בהיסטוריה — הן בגלל היותה אותנטית, כתובה בידי אדם שחווה על בשרו את הזוועות, והן משום שאת מחברו בשום אופן אי־אפשר להאשים בעוינות למשטר, שהעמידו לדין. עד סוף ימיו המשיך לונדון (וגם אשתו, ליזה) להצהיר, שהוא רואה עצמו קומוניסטי, אף אם מתנגד לקומוניזם המעוות, שמבית־מדרשו צמחו המשפטים הפוליטיים, ודוגל בקומוניזם הומני ודמוקרטי בנוסח שהוא וחבריו ניסו להגשים בצ'כוסלובקיה בתקופת „האביב של פראג" ב־1968.

סיפרו של ארתור לונדון (ששימש יסוד לסרטו המרשים של קוסטה גבראס „ההודאה", שבו גילם איב מונטאן את דמותו של לונדון וסימון סיניורה את רמות אשתו) חורג ממסירת עדות על משפט סלאנסקי ועל המשפטים הפוליטיים הדומים לו, ויש לו משמעות אוניברסלית יותר. השיטה של סחיטת הודאות פומביות, הצהרות חרטה וחזרה בתשובה אינה מוגבלת לתקופת סטאלין או לבריה"מ בלבד. לעתים קרובות קורה, כי החזון, המצפון והנאמנות התמימה מנוצלים לרעה בציניות על־ידי יורשי מזימות צבועים.

חוקריו של לונדון לא רק היכו, עינו והרעיבו אותו. הם והשר הממונה עליהם גם קראו למצפונו המפלגתי, לנאמנותו לחזון הקומוניזם ובשמם ניסו להניע אותו להודות בפשעים שיוחסו לו. לחץ מוסרי זה פעל והשפיע על הנאשמים הרבה יותר מן המכות והעינויים. תיאור דרכי הלחץ האלה הוא מן הפרקים המרשימים ביותר בספרו של לונדון והוא מלווה, לעתים בתת־ההכרה, את קוראיו.

במקרה או שלא במקרה, הופיע ארתור לונדון לנגד עיני־רוחי, כאשר על מירקע הטלוויזיה ראיתי בשבוע שעבר את אנטולי שצ'רנסקי הנבוך והמפוחד, קורא את הודעת החרטה שלו על פגישתו עם פלשתינים, שביקשו ממנו לעיין בפרשת הגלייתו של עיתונאי פלשתיני, אשר במהותה אינה נבדלת בהרבה מפרשת הגלייתו של אנדריי סחארוב לעיר גורקי. למראה עיניו המפלבלות של שצ'רנסקי קשה היה להשתחרר מן המחשבה, כי מה שמסוגל לחולל מבטו מזרה־האימים של הרב דרוקמן, מאה חוקרים של הק.ג.ב. אינם מסוגלים לו. אכן, אין חדש תחת השמש.

בזה האופן משלימות זו את זו שתי מחציות חייו של ארתור לונדון: המחצית הראשונה של שירות מסור לחזון נעלה והמחצית השנייה של עדות נוקבת נגד מסאבי אותו חזון. ואף שארתור לונדון מת מות טבעי יותר מ־30 שנה לאחר שפיטתו, בכל זאת היינו קורבנו של אותו משפט, כמוהו כ־11 חבריו, שהוצאו להורג ואפרם פוזר על כביש מושלג בפרברי פראג; ובמובן רחב יותר, כמו בני הדור כולם, שלונדון נמנה עמו.

מועדון העריפות השחורה

רוב הרופאים אינם נוטלים חלק בהילולת הרפואה השחורה – אין להם ביקוש. רופאי המרפאות והקהילה עושים את העבודה השחורה במשכורת נמוכה מזו של אחות מעשית

ניתוחי כבד „עוברים" טוב בטלוויזיה וזוכים למימון (צילום: ישראל סה..)

מאת יוסף שמי

לכוונתם של כמה רופאים על ידי שלטונות מס־ההכנסה העלתה שוב על סדר היום את נושא הרפואה השחורה, הרפואה הפרטית, ניצול המעמד והציוד השייך למוסד ציבורי, כדי לעסוק בו ברפואה למיוחסים. הבעיה אינה חדשה, היא רק קיבלה מימד חדש בשל הקיצוצים בהוצאות לשירותי הבריאות.

הקיצוצים פגעו בחלק מן האוכלוסיה. המצוקה היא מנת חלקם של העניים, אך לא רק. גם אלה המשלמים מתחת או מעל לשולחן אינם מרוצים. הסיבה לכך היא שיבושים במערכת האישפוז: שביתת האחיות תרמה להצטברות תורים גם של מיוחסים. כדי להיכנס בימים אלה ל„מועדון העריפות הראשונה" צריך לשלם. אלה ש„אין להם" חייבים להמתין זמן רב יותר.

לזה יש להוסיף גורם נוסף: התעריפים עלו כי חלק מהרופאים מעוניינים לדווח למס־הכנסה, לפחות דיווח חלקי. המדווח אכן חייב להפריש למס הכנסה ולמע"מ 75 אחוז מהברוטו שהוא מקבל. לא רבים מודעים לעובדה שאת מחירי הרפואה הפרטית והרפואה השחורה מקפיצים תעריפי המיסוי. כל רופא בכיר, שזכאי לפרקטיקה פרטית, מגיע לדרגת מיסוי של 60 אחוז מהברוטו שהוא מקבל רשמית במקום עבודתו בבית־חולים של קופת־חולים, של הממשלה או של הדסה". כל שקל נוסף שהוא זוכה בו, ועליו הוא מרוויח, חייב במס ובמע"מ, כלומר — 75 אחוז מתוך הכנסת הברוטו. כל עוד אין שינוי במצב זה אין סיכוי רב ל„הורדת המחירים".

אך בזה לא די. מערכת שירותי הבריאות זקוקה לכספים רבים כדי להשיבה למצבה לפני הקיצוצים הגדולים בארבע השנים שחלפו. צרכי האוכלוסיה גדלים: יותר קשישים, יותר נפגעי תאונות דרכים, תאונות עבודה ועוד. במקביל מתייקרת עלות השירות. מדי חודש נוספות תרופות חדשות, ערכאות למעבדה, נדרשים ציוד מודרני יותר, ניתוחים מסובכים יותר. בתנאי מצוקה תקציבית, הורדת התקציבים באחוזים משמעותיים משנה את סדר העדיפויות והשינוי אינו תמיד במקום הנכון.

ניתוחים מודרניים „עוברים" טוב בטלוויזיה בניגוד לתמונות מצוקתם של חולים כרוניים או חולים הזקוקים לניתוח הערמונית. לא מצלמים חולים שצמודים חודשים רבים לקטטר וחשופים לזיהומים. לכן מצאו מימון לניתוח השתלת כבד, אך לא לתוספת כוח־אדם לאורולוגיה.

יש ביקוש

כאמור, המצוקה והמשבר בו שרוי השירות בכלל הוא המחריף את בעיית הרפואה השחורה והרפואה הפרטית. לא במקרה מתפתח סוג מקביל של שירות, שירות פרטי. החברה בכלל עברה שינוי גדול. שיכבה רחבה של אנשים, שרמת החיים שלהם עלתה, אינה מוכנה להסכים עם מצב בו דווקא שירותי הבריאות ירודו. התוצאה — שיחור חלק מהמערכת כדי לקבל יחס מועדף, טיפול מחוץ לתור. הבעיה היא שיש גם ביקוש וגם היצע. אפשר להמשיל את הדבר לתופעה חברתית אחרת — שירותי מין, מחוץ למסגרת קיימת. כל עוד יש ביקוש ויש היצע לא יעזרו המשטרה, בתי המשפט או צבאות המטיפים.

אין ספק שהמאבק ברפואה השחורה חייב להימשך. אך אין לצפות לשינוי משמעותי במצב. המצב ישתנה כשהשירות הממוסד ישתפר או, כפי שרודשים אחרים, כשהשירות יתייקר.

לרפואה השחורה יש סיבה נוספת ואין לשכוח אותה: הכנסתו הנמוכה של הרופא. כולם זועקים על רפואה פרטית ושחורה, אך בזה עוסקים מנהלי מחלקות בתי החולים, סגניהם, רופאים בכירים, מנתחים ידועי־שם וכן רופאים במקצועות מסויימים כגון מחלות נשים, עור, עיניים. אין נתונים לגבי התופעה, אך אפשר לומר ללא היסוס כי החלק הארי של רופאי המרפאות, הרפואה הקהילתית, רופאי תעסוקה ועד אינם משתתפים בהילולה, כי אין להם ביקוש. אין בידם לזרז את האישפוז, אין להם גישה לציוד מסובך בו יש להיעזר בבדיקות וכדומה. אם יש פה ושם „קפיצה הצידה", אין זה משמעותי.

המקופחים

רופאי המרפאות, רפואת הקהילה וכן רוב רובו של ציבור הרופאים הצעירים, העושים את העבודה השחורה במחלקות בתי החולים, מקבלים משכורת ברמה נמוכה מזו של אחות מעשית. יש רופאים גם ברמה של סגני־מנהלים במחלקות פנימיות, שאינם יכולים לפרנס את משפחותיהם. הם נעזרים 10־15 שנה אחרי גמר הלימודים בהוריהם. זה מעליב. זה מתסכל. זה גורם למצב בו גם הרופא הוא נגד המוסד בו הוא עובד.

אין צורך להוסיף שחלק גדול מהמבוטחים מבקרים קשות את מערכת השירות ובעיקר את קופת החולים הכללית. העובדה שהקופה נמצאת בשליטת מפלגת העבודה גורמת לכך שפעילי הליכוד אינם חוסכים מאמץ כדי להוסיף למרירות הקיימת. המעוניין על מוסדותיו נמצא במילכוד. מצד אחד הוא רוצה לשמור על המוסד ששמו קופת־חולים, לאחר הכלל ובהתעלמות מציבור נותני שירות, מי אחר עשתה הממשלה (גם בראשות שמעון פרס) רבות, כדי לקצץ בהוצאה הבריאות וכדי להפחית בחלקה של הממשלה במימון קופת־חולים. במקביל, מתנגדת ההסתדרות להטלת תשלום עבור שירותים מסויימים, כדי להקל על המצוקה הכספית.

סבך זה גורם למחנה העבודה נזק גל ישועה. כדי לצאת מהסבך מציעים גל הרציניות לשפר את השירות באמצעות פיקוח משטרתית ביורוקרטית. להוסיף עוד ועוד משגיחים, שוטרי חרש, לעודד הלשנות. הגדיל לעשות אחד שהציע להפוך שמועה או עדות משמועה לחומר מספיק להגשת תביעה משפטית, כאשר הניזוק אינו מוכן להעיד במו פיו.

נוצרת תחושה שהעומדים בראש המערכת משתתפים במבצע הסתת הדעת מהעיקר והעיקר הוא הקיצוץ בתקציב הבריאות בצריכה או בביקוש, העומדת מול מנגנון ההיצע. גם הצעות „קיצוב" השירות שהועלו אחרים ברמות הענקת תלושי שירות לשנה לכל מבוטח והקמת ועדות שיקבעו תור לניתוח, הן המצאות מעוררות גיחוך.

מחשב במקום מנהל?

קביעת תור בעזרת מחשב או ועדה מחליטה שתוציא מידיו של המנהל את הכוח להכריע מי קודם למי, גרונים לכישלון. כמו גם ניתוח אלקטיבי הוא כזה כל עוד אין חרד במצבו של החולה. הנזקק לניתוח יכול ביום אחד להפוך למקרה דחוף, כאשר יתגלו אצלו זיהום חריף או סיבוך בשלפוחית.

הבקיאים בנושא טוענים, אולי שחלק ממחזיקי „מפתחות כניסה" למחלקה יוצרים תור מלאכותי, כדי לעודד פרטית. זו אשמה חמורה מאוד אמיתותה. יתכן שאפשר יהיה לעשותה על ידי השוואת נתונים מבתי־חולים שונים בארץ ואולי בחו"ל.

וככן מה כן צריך וניתן לעשות? אין מתוספת מימון למערכת שירותי הבריאות — או מתקציב המדינה או מכיסו של הנזקק. אין מנוס מהורדת שיעורי המס על שירותי בריאות פרטיים, והטלת עונשים כספיים כבדים על המשתמטים. במקביל, יש להכין לצרכי מס־ההכנסה בכל הוצאות הרופא במסגרת פרטית, ללא יוצא מן הכלל. הדבר יעודד דיווח לשלטונות המס מצד הרופא.

אין מנוס מהפיכת בתי החולים ליחידות פיננסיות עצמאיות. המוסד צריך לקבל כספים בהתאם לכמות השירותים שהוא נותן. אם קיימת מחלקה או ציוד לא מנוצלים, שהניצול אינו מכסה את העלות, יש להוציא מחלקות כאלה. בית־חולים אינו יכול כשהוא מתעלם מחשבון הוצאות והכנסות. יגביל גם את הרפואה השחורה וגם את אחרי כל החידושים שבעולם, ש„חברון ישלם". חשוב שהמגמה, הכספים, יעמוד בראש הפירמידה בבתי חולים, כפי שהדבר מקובל רבות בארה"ב.

אין זה הגיוני לצפות לקיצוץ הבריאות, להורדת הכנסתו של לשמירת טוהר המידות בקשות (לפחות) הרפואה השחורה, לקידום מבחינת רמתו והשוואתו ל„אמריקה" לא לדרוש השתתפות הנהנה למקור מימון אחר.

קריאת־תיגר על הגלבוע

מאת שלמה גלזר

בהר „הגלבוע", על דרך הסטורולים, מה שהיה פעם הקו הירוק הישן והטוב, הולך ונבנה קיבוץ חדש. באמצע של שום מקום. שכן ל„מעלה גלבוע", שייך לקיבוץ הדתי ושמו בישראל „מירב".

השם מירב נקבע מסיבות היסטוריות וחזון. לפני 4.5 שנים עלה על הר מלכישוע קיבוץ מלכישוע. עכשיו הם עוברים לנקודת הקבע על הר אבינדב ושמו, „מירב", נובע משתי סיבות: האחת — מירב היתה בתו של המלך שאול וזה הולך טוב בין אבינדב למלכישוע. השניה — קריאת תיגר על הרי הגלבוע, נאמר ב„קינת דוד" — „אל טל ואל מטר עליכם"... ומירב הלוא הם מים רבים.

הזמן דוחק והמלאכה מרובה, החורף כפתח. צריכים היו לעבור בנובמבר, כרגע מדברים על ינואר. הריאליסטים אומרים מרץ. העבודה מתנהלת בקרחונות, נאבקים בסלע. אלי, אחד הוותיקים, כבר שם ארבע וחצי שנים על ההר, בא מיבנה במסגרת שנת שירות „ונידלק" על המקום המקסים, על האתגר, אוהב את התחושה שהוא מעצב את חייו כמו ידיו.

אלי מספר כי במירב (עדיין מלכישוע) יש 100 נפשות, מהם 85 חברים וגרעינים ו־15 ילדים. צפוף מאוד בנקודה הישנה. בחדשה בונים דירות של 65 מ"ר, 3 חדרי שינה ללינה משפחתית ושני פעוטונים. אחד מהם מכשירים לשמש „בית האלוהים" עד שידווח וייבנה בית־הכנסת.

האופטימיות רבה ויש מה לעשות. ההשקעות אדירות. המאבק בסלע ובהר להקמת עוד ישוב עולה הון עתק. שותפים לו הממשלה, הסוכנות והקיבוץ הדתי. כידוע, הציונות מעולם לא היתה עסק כלכלי. אלא חזון.

★ ★ ★

„המגדל הראשון את הנדר נדר, לעמוד מול הרים שאמרו „אל מטר", נדרים שהגידו — על נפש", כך שרו בכנס וותיקי התיישבות „חומה ומגדל" בעמק בית־שאן שהתקיים השבוע בנירדוד (תל עמל) ראשון יושבי חומה ומגדל. עוטי חג ולבן, חרושי קמטים, דור שאמונתו עיצבה את גבולות וגורל המדינה.

ממלא מקום ראש־הממשלה שמעון פרס, שנכח באירוע, כינה את התקופה תקופת התום של ארץ־ישראל. ממש באותה שעה, לא הרחק ממעיין־חרוד, נחנך בית הקברות של ראשוני ההתיישבות בעמק־יזרעאל ששופץ וחודש. דומה כי סיפורה של העלייה השלישית מקופל בין מצבות בית־הקברות הראשון בעמק. מדינת ישראל מתבגרת, עושה צעד נוסף בדרכה להיות מדינה „נורמאלית". נורמאליות של חברה נמדדת גם בשימור עברה שמאפשר הנחלתו לדורות הבאים. עד עתה נשאב ונלמד עברו של העם היהודי מן המקורות — התנ"ך. ועתה שלב נוסף, תחילת שימורו של העבר המתהווה. עוד צעד חשוב במסע הארוך והמיוסר רצוף ההקרבה והקורבנות להיותנו עם נורמאלי. מכאן גם נובעת חשיבותו הרבה של מפגש נוסטאלגי וכלל כך חי זה.

מלחמה ושלום בשדות הפרגים

אבו־עלי" מחייך השנה. הזקן בן ה־88, חלוץ מגדלי הסמים בבקעת הלבנון, יודע כבר כי השנה תהיה הטובה ביותר למגדלי הסמים בבקעת הלבנון זה עשרות שנים, אולי מאז מלחמת העולם השניה. „אבו־עלי", פלח שיעי המגדל פרגים מאז 1935, סחר בסמים עם כולם. עם המצרים, עם הירדנים ואפילו עם המתיישבים היהודים בצפון הגליל.

„אבו־עלי" טוען כי הפרג הגיע לבקעת הלבנון על־ידי חברו, נאיף עלי עבאס. נאיף עלי אשר נפטר לפני שנתיים, הביא את הצמח מהודו כשהוא מוסתר במקל ההליכה שלו. השנה 1935, ובבקעת הלבנון שולטים הצרפתים והאנגלים. שתלנו את הצמחים בשדה מרוחק, מספר אבו־עלי. באותן שנים גועו תושבי בקעת הלבנון ברעב. האנגלים גילו כי אנו מגדלים סמים, והרסו את שדותינו. הצרפתים הכינו אותנו טוב הרבה יותר ונתנו לנו לגדל את החשיש בשקט.

האנגלים היו כנראה הפוליטיקאים האחרונים שניסו להצר את צעדיהם של מגדלי החשיש בבקעת הלבנון. יוני 82. צה"ל בלבנון כובש חלק מהבקעה המפורסמת. הרמטכ"ל דאז, רפאל איתן, מקבל עצת־אחיתופל מאחיו שמואל ז"ל, קצין בכיר במשטרה. „שרוף את שדות החשיש של הלבנונים והרוס את כלכלתם". האח, הרמטכ"ל, קיבל את הרעיון והציע אותו לשר הבטחון דאז, אריאל שרון. זה שלח את הרמטכ"ל בחזרה לאחיו. שר הבטחון ידע מה שלא הבין הרמטכ"ל: מי שנוגע לרעה בסמים בבקעת הלבנון, שומט מידו את בסיס הכוח העיקרי שם, את מטה השפעה. מלבד זאת, בעלי־בריתנו מאותם ימים, הנוצרים המארונים, כמו שאר העדות בלבנון, התקיימו מהסמים. לקצוץ את מטה פרנסתם היה הדבר האחרון שרצתה ישראל. אבל ישראל הפריעה למסחר המסורתי במדינה. כוחות צה"ל, אשר ישבו בצירי המעבר העיקריים מבקעת הלבנון לשפלת החוף, הפריעו למעבר הסדיר של „סם החיים" הלבנוני. בלבנון גם אחרי פרוץ מלחמת האזרחים ב־1975 היה טאבו אחד: המסחר בסמים. דרוזים, נוצרים, סונים ופלשתינים, היו הורגים זה את זה. ברגע שעסקות סמים היו מעורבות, נשכחו היריבויות והשנאות. לכן אין פלא, שבבקעת הלבנון, אסם הסמים הגדול ביותר במזרח־התיכון, היא גם המקום היחיד בלבנון בו חיים בני העדות השונות בשלום. ביזנס זה ביזנס, ולכן לעולם לא ישמעו על קרבות בין עדות שונות בבקעה, ואפילו לא בין חמולות. בבקעת הלבנון יודעים כי העתקת מלחמת העדות לשדות החשיש תביא כליה על כולם.

בקעת הלבנון, הגובלת בצידה האחד בהרי השוף הלבנונים ובצידה האחר ברכס החרמון והגבול הסורי, היא ארץ ללא שלטון. משך השנים הארוכות של התערערות השלטון המרכזי בביירות, הפכה הבקעה למקום משכנם של מטורפי המזרח־התיכון. אין גוף אחד, קבוצת טרור, מפלגה פוליטית או שירות מודיעין שאין לו אחיזה כלשהי בבקעה. אבו־נידאל, מיפקדה בישוב בר־אליאס. ה„גיהאד האיסלאמי" יושב בניב היט. לסורים מטה בשטורה, ואנשי „משמרות המהפיכה האיראנים", השתלטו על קסרקטין צבאי החולש על העיירה בעל־בק. הסורים שולטים בכבישים והישראלים — בשמים...

כוח המשיכה של הבקעה הם הסמים. מחקר של הסוכנות האמריקנית ללוחמה בסמים מעלה, כי הכלכלה הלבנונית מושתתת לפחות בחמישים אחוז על הסמים. על סמך צילומי לוויין מעריכים האמריקנים, כי בבקעת הלבנון מגדלים 4000 טונות מריחואנה לשנה, הנמכרת ברחובות אירופה וארה"ב ב־25 מיליארד דולר לשנה! בשנים האחרונות החלו לייצר באינטנסיביות אופיום בבקעת הלבנון, וכמות ההירואין המופקת בבקעה צפויה לגדול השנה ב־30 אחוז. כל גרם נוסף פירושו עוד כסף, יותר השפעה ותוספת כוח. זר המסתובב בבקעת הלבנון מסכן את חייו. השיעים הקיצונים מחפשים היום בני ערובה אירופים ואמריקנים, לאחר שגילו איזה קלף מיקוח אדיר משמשים אלה. יש היום בבקעת הלבנון כנופיות של שיעים האורבות לזרים כדי לחוטפם ולהעבירם תמורת אלפי דולר לקבוצות הפוליטיות כמו ה„חיזבאללה", אשר כבר יעשו מהם רווח פוליטי עצום, בפרט אם הם אמריקנים. סכנה זו הרחיקה כיום את הזרים מהבקעה, וזו נתונה למרותם המוחלטת של „הבוסים" מגדלי הסמים, החיים בדרקיום בשלום הנקנה בכסף רב עם השליטים הצבאיים של האיזור הלא הם הסורים.

בספטמבר פרחו בבקעת הלבנון פרחי המריחואנה. כל בקעת הלבנון היתה אפופה בריח האופייני. פאלחים נוסעים במכוניות מפוארות, נופפו זה לזה בשמחה. היתה להם סיבה מצוינת לשמוח. היבול השנה היה מצוין. הכי הטוב — כך הם אומרים — מאז מלחמת העולם השניה. המחירים בכפרי הבקעה לקילוגרם מריחואנה, הם השנה 200 דולר. כשנה שעברה המחיר פחות ממאה דולר לק"ג. כשהסם נמכר ברחובות אירופה וארצות־הברית, מחירו כבר גבוה במאות אחוז. השנה יש לפאלחים סיבה טובה נוספת לחייך. מגדלי הפרג גילו כי ניתן לקיים מחזור זרעים דו־שנתי. השנה האחרונה היתה הראשונה שקטפו את פרחי הפרג פעמיים: במאי ובסוף ספטמבר.

יחידות הלוחמה בסמים באירופה ובארה"ב אובדות־עצות במלחמה במקור הסמים הלבנוני. המתווכים האירופים — מספר איש הסוכנות האמריקנית ללוחמה בסמים — אינם חייבים כלל להגיע ללבנון. הם יושבים בבתי־מלון מפוארים בקפריסין, ובעזרת אמצעי תקשורת משוכללים מפקחים על רכש הסמים מלבנון. מלחמת לבנון שיבשה ללבנונים את נתיבי ההעברה המסורתיים של הסמים, אך לעומת זאת, נתיבי הברחה חדשים שהלבנונים לא חלמו עליהם לפני 82: הגבול לישראל. היו בלבנון — מספר סוחר סמים לבנוני — היו משאיות של סמים גבול לישראל, רכב צבאי היה מבריח סמים לישראל.

כמו בסיציליה, העיסוק בסמים בבקעת הלבנון הוא עסק משפחתי. המריחואנה בבקעה נעשה על־ידי המשפחות השיעיות. המכירה נעשית על־ידי צרים. הדרוזים ידועים כמי שמתמחים בעיקר בסחר הקוקאין. הנוצרים ידועים כראשוני הסוחרים בהירואין. בבקעה כל קבוצה וכל משפחה — שולטות בכפר מסויים. לכל אחד יש תפקיד: חקלאים, מתווכים, ובעלי קשרים עם הצבא והמשטרה, וכמובן עם קצינים סורים שקני הטנקים שלהם מבצבצים מבין מטעי הפרג — ולגמרי לא במקרה. כל חמולה דואגת שנבחרי המשפחה יתגייסו למקומות המתאימים: השיעים ל„אמל" או לחיזבאללה, הסונים לארגונים הפרו־סוריים או לנאצריסטים. הנוצרים ישלחו את בניהם להצטרף ל„כוחות הלבנונים" או לתומכי אלי חובייקה.

הנוצרים היו מאז ומעולם סוחרי סמים. חלוץ סוחרי הסמים בלבנון „אבו־עלי", השיעי מבקעת הלבנון, היה מוכר את המסים שלו לסוחרים לבנונים בכפר הגדול דיר אליקמר, שבהרי השוף. כיום, 50 שנה מאוחר יותר, ממשיכה דיר אליקמר להיות תחנת־מעבר מרכזית לסחר הסמים מבקעת הלבנון לחופי הים־התיכון, ומשם למערב. מחיר הסם מכפיל את עצמו ולפעמים משליש עד שהוא מגיע מהבקעה לחוף הים. פחות משעתיים נסיעה. בכל נקודות המעבר מכירים את סוחרי הסמים. איש אינו מפריע להם לעבור, שלא להזכיר שור הסחורה, שזה טאבו מוחלט. אולם הסוחרים ישלמו מס־מעבר בגובה של עשרות אלפי דולר. מסיבה זו מגדלי הסמים בבקעה לעולם לא יעבירו מטען מסים הקטן מטונה. (מדובר, כמובן, בחשיש). אחת מנקודות המעבר ההכרחיות של הסמים היא העיירה הנוצרית זע'רתה. עיירה זו היא מעוז בני־משפחת פרנג'ייה הנוצרית הפרו־סורית, מוגדרת כמעברת ההירואין הגדולה ביותר בלבנון. בני משפחת פרנג'ייה הקימו מליציה שנקראת „אל מרדה" („הנפילים") מליציה פוליטית פרו־סורית, ולמעשה, משמר משפחתי שנועד להבטיח את המשך זרימת דמי התיווך מהסמים לידי המשפחה. ב־13 ביוני 1978, קבוצה של מליציה אחרת אף היא פוליטית, לכאורה, „הכוחות הלבנונים" של באשיר ג'ומייל, בפיקודו של סמיר ג'עג'ע, הרגה את טוני פרנג'ייה, בנו של הנשיא לשעבר סולימאן, יחד עם כל בני משפחתו — האשה, הבת, שומרי הראש, ואפילו כלב השעשועים של המשפחה לא נמלט וראשו נערף על־ידי אנשי ג'עג'ע. הסכסוך היה פוליטי. רקעו העמוק — שליטה ומאבק על נתח הסמים של העדה הנוצרית.

תוצר הלוואי של תמיכת ישראל בבאשיר ג'מייל ומשפחתו היתה הפיכתה של המשפחה לבעלת הבית ביצוא הסמים מלבנון. בישראל, כמובן, היו מודעים לתפקיד שממלא הסם בפוליטיקה הלבנונית. מה שלא תמיד ידעו הוא עד כמה שיקולים פלנגיסטיים, אסטרטגיים, לכאורה, אשר זכו לגיבוי צבאי ישראלי — נובעים מדאגתו של באשיר להידוק הפיקוח והמשך השליטה על בית היוצר של הסמים בבקעת הלבנון.

כשאש"ף שלט בדרום־לבנון, ידעו אנשי הארגון להרגם את כוחם הצבאי כדי לנגוס בעוגת הסמים הלבנונית, שנראה כי תמיד היתה גדולה מספיק כדי להשביע את כל הנוגסים בה. הפלשתינים היו הראשונים שהמירו סמים בנשק. בסופיה, למשל, היו סוחרי הסמים של אש"ף מחליפים סמים בנשק, בחלקו נשק כבר אשר נשלח אחר־כך ומילא את ארסנל הנשק בדרום לבנון ובביירות.

העברת הסמים הלבנונים נעשית בשיטות רבות. חלק מהסמים מועבר באוניות. המצור של חיל־הים הישראלי אחרי אוניות נשק של אש"ף, הפך את הסחר הימי למסוכן, אך לא לבלתי־אפשרי. הלבנונים התרגלו לדעת, כי חיל־הים הישראלי מחפש נשק ולא סמים. דרך אחרת היא הטסה במטוסים מלבנון. שיטה זו נועדה להברחת סמים מזוקקים. והסוחרים הלבנונים נעזרו רבות במטען הדואר הדיפלומטי הסורי תמורת תשלום של מיליוני דולר, לסורים.

הסוכנות האמריקנית ללוחמה בסמים נתקלת בקושי אמיתי לחסל את נגע הסמים הלבנוני. מיליוני דולר ששילמו האמריקנים לסורים כדי שיחסלו את הממת הסמים בבקעת הלבנון לא הועילו. יש לכך כמה סיבות. הראשונה היא כי הסורים מרוויחים מיליוני דולר לשנה מהסמים הלבנוניים, והם בוודאי לא יהיו מוכנים לשחוט את התרנגולת שמטילה ביצי זהב. הסיבה השניה היא שהסורים פשוט אינם יכולים להפסיק את גידול הסמים בבקעה. תיאורטית, הם יכולים לשלוח את הצבא לחסל את התופעה. כדי לבצע זאת, יצטרכו להתמודד עם עשרות כפרים, אשר משך השנים הארוכות של סחר הסמים דאגו להצטייד בנשק רב, בכללו גם טילי נ.ט., קטיושות, אר.פי.ג'י. ועוד נשק רב. הסורים לא ייכנסו למלחמה כזו, שעשויה להיות בעבורם כישלון, הקזת דם של מאות חיילים. זה לא כדאי להם.

מדי פעם אמנם יש מתיחות בין הסורים ל„בוסים" של החמולות. כך למשל, סכסוך על חלוקת רווחי הסמים עם משפחת ג'עפר, מגדולי מגדלי הסמים בלבנון, עלה לסורים בחיי כמה מקציניהם. בעקבות תקרית זו, עברו חיילים סורים בכפרי הבקעה והודיעו כי „מהשנה הבאה, לא ידשו גידול לא חוקי של סמים". כאילו הפאלחים של הבקעה מקבלים רשיון יצוא ממשרד המסחר והתעשיה הסורי. ההודעה לא עוררה פאניקה אצל הכפריים. הם יודעים כי ראשי החמולות יגיעו להסדר עם הסורים. זה ברור. „כשאני מסיע את החשיש לטריפולי", מספר מגדל חשיש גדול בבקעת הלבנון, „אני לוקח עימי גנראל סורי. בדרך מאבטחות אותנו שתי משאיות עמוסות חיילים סורים. עם הסורים ניתן להסתדר".

אין לדעת אם הדבר נבדק, אך נראה כי בנסיבות מסוימות יכול להיות קשר בין השליטה על שדות הסמים בבקעה לבין הטרור השיעי. יכול להיות, שאם ראשי החמולות הגדולות בבקעה יידעו כי סחר הסמים שלהם יכול להיפגע על־ידי ישראל, אולי ישפיע הדבר על המוטיבציה של השיעים לפעול נגד ישראל. מי יודע, אולי חלק מהפיגועים האכזריים נגד צה"ל בלבנון לא היו רק מאבק לשחרור לאומי, אלא תגובה לפגיעה ישראלית בלב־ליבה של הכלכלה הלבנונית — הסמים. אולי בסופו של דבר, צדק הרמטכ"ל שרצה לשרוף את שדות החשיש. לשרוף אולי לא כדאי אך איום כזה יכול להשיג תוצאות במאבק להשאיר את גבול הצפון שקט.

* הרשימה מבוססת בחלקה על תחקיר של „האובזרבר" האנגלי, על סחר הסמים בלבנון כפי שהופיע בגליונו האחרון.

● ככה זה מתחיל. פריחה נאה בשדה.

בנקודה אחת על המפה הלבנונית נשכחות היריבויות והשנאות מונחות בצד — אסם הסמים. את הפרה הקדושה הזו לא הרגה אפילו מלחמת האזרחים של 1975

כל גרם נוסף פירושו עוד כסף, עוד השפעה — ועוד כוח ● החמולות נלחמות ● האם יש קשר בין הטרור השיעי לשליטה על שוק הסמים?

● חשיש לבנוני בשלוות ● מוצר מוגמר ● הברחה גדולה שנלכדה.

להעניש את פרנסי המים

לדעתי, יש להעניש אותם. את אלה המטיפים לנו כל השנה לחסוך במים כי חבל על כל טיפה; את אלה המציעים שלא נתרחץ באמבטיה, ושגם מתחת למקלחת נעמוד שניים־שניים. את אלה הסוגרים את ברזי המים ביישובים ובערי ישראל; את אלה אשר קצצו את מכסות המים, והשאירו שטחי חקלאות יבשים ללא עיבוד, בנימוק של חוסר מים.

את כל פרנסי המים יש לרכז בכל פעם שיורדים גשמים בארץ, ולהעמידם ליד המקומות שהנחלים נשפכים לים התיכון ולים המלח, כדי שיראו במו עיניהם כמה „טיפות" מים הולכות לאבדון. כמה חזקים הם נחשולי הזרמים הפונים אל המים, ולא אל מאגרים על מנת שישמשו בעונת הקיץ החמה את עם ישראל לרחצה חופשית ולהשקיית השדות ללא מגבלות וקיצוצים.

אם הם לא יילכו מרצונם הטוב לראות את ממרי הכזבו, יש לקחתם בכוח, ואני מתנדב להשתתף במבצע זה שכולו מצווה.

שלמה חביב, נחשונים

סיפור העלייה על־פי מונדרי

יוסף מונדרי, במאמרו משנתו של ב.ג. („על המשמר", 24.10) יוצא הוצץ נגד המיתוס הבן־גוריוני. הוא רואה את החיים בגירנית ישראל של שנות ה־50 כתוצאה ישירה של החזון הבן־גוריוני. על כך אינני מלין, אף־על־פי שאני חולק על דעתו.

מה שמציק לי במאמר הוא, תיאורו את העלייה שלאחר השואה ומלחמת השחרור כעליית חוטבי עצים ושואבי מים בידי המעמד הנבחר: „אנחנו, העולים החדשים, הובאנו לכאן כדי לשמש כפועלים חוטבי עצים ושואבי מים לכמה מאות משפחות של היישוב הוותיק שירש את המנדט הבריטי. אומנם המצב הדמוגרפי והכלכלי השתנה מאז שנות ה־50, אך מבחינה סטרוקטוראלית לא חלה תזוזה כלשהי מאז ימיו של בן־גוריון".

כאחד העולים בתקופה ההיא הייתי רוצה לדעת מי הם „מאות המשפחות הוותיקות" שכדי לשרתן הובאנו ארצה? יש להניח שבתוכם, בראש ובראשונה, אלה משפחות בן־גוריון, שרת, וייצמן, שפרינצק, אשכול, סנה, יערי, חזן, טבנקין וכו'. הפלירה הזאת נתנה יד להביא „חוטבי עצים ושואבי מים" ארצה. האומנם אלו הן משפחות שכל משאת נפשן וכוונתן, בהעלותם את שארית הפליטה מאירופה ומארצות המזרח, היתה לספק לעצמן חוטבי עצים ושואבי מים? ואני לתומי חשבתי, שמשאת נפשן היתה להעלות את השרידים כדי להפכם לשותפים בבניין הארץ והנהנה.

האומנם עיוורים היינו נכון, נאלצנו לגור בבדונים וצריפונים. כי כיצד ניתן היה לקלוט מאות אלפי עולים. כאשר העם במצור, הקופה ריקה והמדינה בראשית צעדיה. כמובן שרצו שהעולים יהיו פועלים — לא שואבי מים — בתעשייה ובחרושת, במשק החקלאי ובהתיישבות, כי זוהי תמצית החזון הציוני: לבנות מחדש את הפירמידה הבריאה של העם היהודי. כמה זה פסול?

נאמן לגישתו אל „המשפחות הנבחרות" כותב יוסף מונדרי באותו מאמר: „בעיית החינוך איננה מחדל אלא פשע מכוון" והסברו לכך הוא, ש„המימסד השלטוני ובן־גוריון בראשם, באו מעיירות קטנות ומכאן שראו בחינוך משהו אקספלוסיבי, השייך אך ורק למעמד נבחר ומועדף". הקורא צריך ללמוד מזה שבזאת היתה משנתו של בן־גוריון וכל הצמרת הציונית — חינוך רק למעמד המועדף.

אכן, סיפור מרתק, אבל מה לעשות והוא איננו אמת. קשה נורא להאמין שאכן זאת היתה כוונתו של בעל המאמר.

משה סמולר, תל־אביב

גם תומכי המחתרת?

בבואו להגן על הצהרותיה של חברתו לסיעה, גאולה כהן, אמר הח"כ יובל נאמן כי הוא מתנגד לשירותם של אנשי שמאל במשרות בטחוניות רגישות. אף הוסיף כי יתנגד גם להפקדתם של המקורבים למחתרת היהודית לשמור על מחסני תחמושת. האומנם?

כידוע, בכל ההתנחלויות בגדה המערבית ורצועת עזה נמצאות כמויות גדולות של נשק ותחמושת שנמסרו למתנחלים בידי צה"ל. נשק זה שימש את אנשי המחתרת, והוא עדיין נמצא בידי תומכיהם הנלהבים, המזדהים עם מעשיהם ומסנגרים למען שחרורם. האם מוכן הח"כ נאמן לתמוך בהחרמת הנשק והתחמושת מכל ההתנחלויות שאנשיה תומכים במחתרת.

דליה בקר, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מוות מבויים היטב

בחודש מאי השנה התגלתה גופתה של נוגה דרור במכונית המשותפת לה ולבעלה. הבעל, אורי דרור, טען כי ערב קודם יצאה מהבית לכיוון חיפה בשבוע שעבר הוא נשבר. „אני יודע שעשיתי מעשה נורא", הודה. עכשיו נותרה עוד שאלה פתוחה: האם רצח את אשתו או הרג אותה?

מאת שלמה גלזר

„אני יודע שעשיתי מעשה נורא; מגיע לי עונש". מילים אלו היוו את השיא בעדותו של אורי דרור (36), הנאשם ברצח אישתו, נוגה דרור ז"ל.

המתח והעניין שאפיינו את המשפט בתחילתו, לפני חצי שנה, פגו. דומה, כי המתח התרופף ברגע בו הודה דרור כי הרג את אישתו. מרגע זה ואילך התמקדו הכל בנסיון התובעת, אסתר חומש-גופר, המנסה להוכיח כי מדובר ברצח בכוונה-תחילה ולא בתאונה שנגרמה בשוגג.

בתחילת המשפט צבאו סקרנים רבים על דלתות האולם הצר בקומה השלישית של בניין בית-משפט המחוזי בנצרת. כאשר היה דרור מובא לשם, כבול באזיקים, נאלצו השוטרים המלווים אותו לפלס להם דרך במסדרון הארוך שהמה קהל. הזמן, והעובדה שהמשפט בעצם הוכרע עם הודאתו של הנאשם בהריגה, הוציאו לכולם את הרוח מהמפרשים היום על אורך תקופת המאסר.

גופתה של נוגה דרור נמצאה בבוקר ה-5 במאי, בתוך מכונית המשפחה, סמוך לקרקעית ואדי בדרך לכפר חורפיש שבגליל. ערב קודם לכן פרץ סכסוך בין בני הזוג. מאוחר יותר, בעדותו, סיפר הבעל אורי דרור כי הם רבו לעתים תכופות, בשל סירובה ללכת לטיפול פסיכיאטרי ועל רקע המעבר הצפוי מבית-הספר שדה מירון, בו התגוררו, לחיפה. (אורי דרור היה חוקר ומדריך בבית הספר שדה מירון, ואף ניהל את המקום במשך שנים אחדות קודם לכן).

לפי גירסתו החליט הנאשם לצאת להתאוורר ונטל עימו את מפתחות הרכב המשותף. לדבריו, בשלב זה רצה אחריו אישתו וניסתה להכותו במוט שבידה. התפתח מאבק, דרור היכה את אשתו, ולאחר מכן דפק את ראשה בעמוד של סככת הרכב הסמוכה לביתם. כשנוכח שהיא מתקשה לנשום, החליט לקחתה לביה"ח רמב"ם בחיפה, אולם בדרך, כשהבין כי היא אינה חיה יותר החליט להיפטר מהגופה וליצור רושם שמותה נגרם מתאונה.

לפי גירסת המשטרה לא הדליק דרור את אורות המכונית, כדי שלא יבחינו בו ולא יזהו את הנהג. דרור, לעומת זאת, טוען כי היה מבולבל ונרגש ולא זכר להדליק את האורות. כך או כך, בדרך לחיפה, לא רחוק מהכפר הדרוזי חורפיש, הושיב הנאשם את אישתו מאחורי ההגה והידרדר את המכונית לתהום. כל זאת, במגמה ברורה לביים תאונה.

הרכב הידרדר עד סמוך לקרקעית הוואדי, ושם נעצר. אז ירד אליו הנאשם, ניפץ באקדחו את שמשת המכונית ומחה את טביעות אצבעותיו הספוגות בדם אישתו. אחר-כך חזר דרך השער האחורי של ביה"ס לביתו.

בכתב התביעה נאמר, כי לאחר ששב לביתו שרף דרור את בגדיו החמוצים מדם וניקה את הדירה. למחרת בבוקר שרף את נעליו והשליך את הצינור בו היכה את אשתו. לאחר שנודע לו כי נמצאה המכונית ובה גופת אישתו, התייצב במשטרת צפת ומסר הודאה, לפיה יצאה אישתו מביתם ערב קודם לכן, ונסעה לחיפה. מאוחר יותר הודה דרור בהריגת אשתו, בהשמדת הראיות למעשיו ובניסיון להכשיל את חוקרי המשטרה. הוא הכחיש, ועדיין מכחיש בתוקף, כי מדובר ברצח מכוון. לדבריו, ההחלטה לביים את המקרה ולהעמידו כתאונה גמלה בליבו מתוך דאגה לגורל בנם בן ה-8, שנותר ללא משפחה.

בחודש דצמבר יושמעו סיכומי בית-המשפט בעניינו של אורי דרור. לאחר-מכן יינתן פסק-הדין.

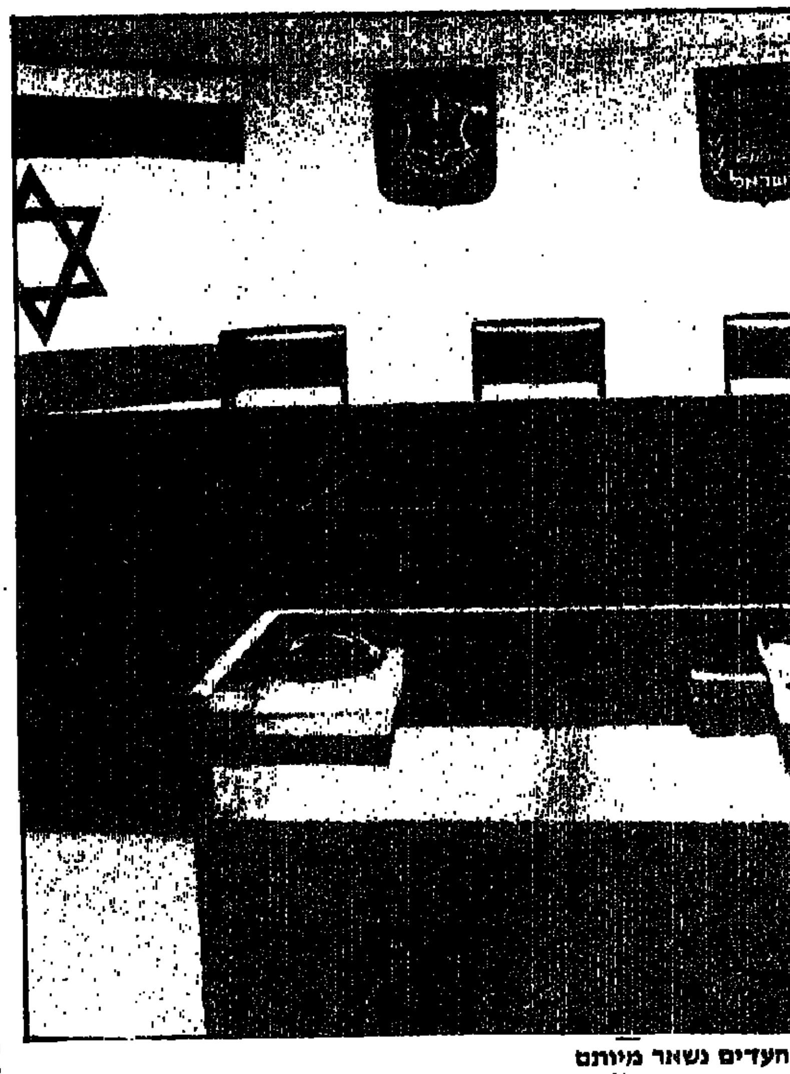

דוכן העדים נשאר מיותם

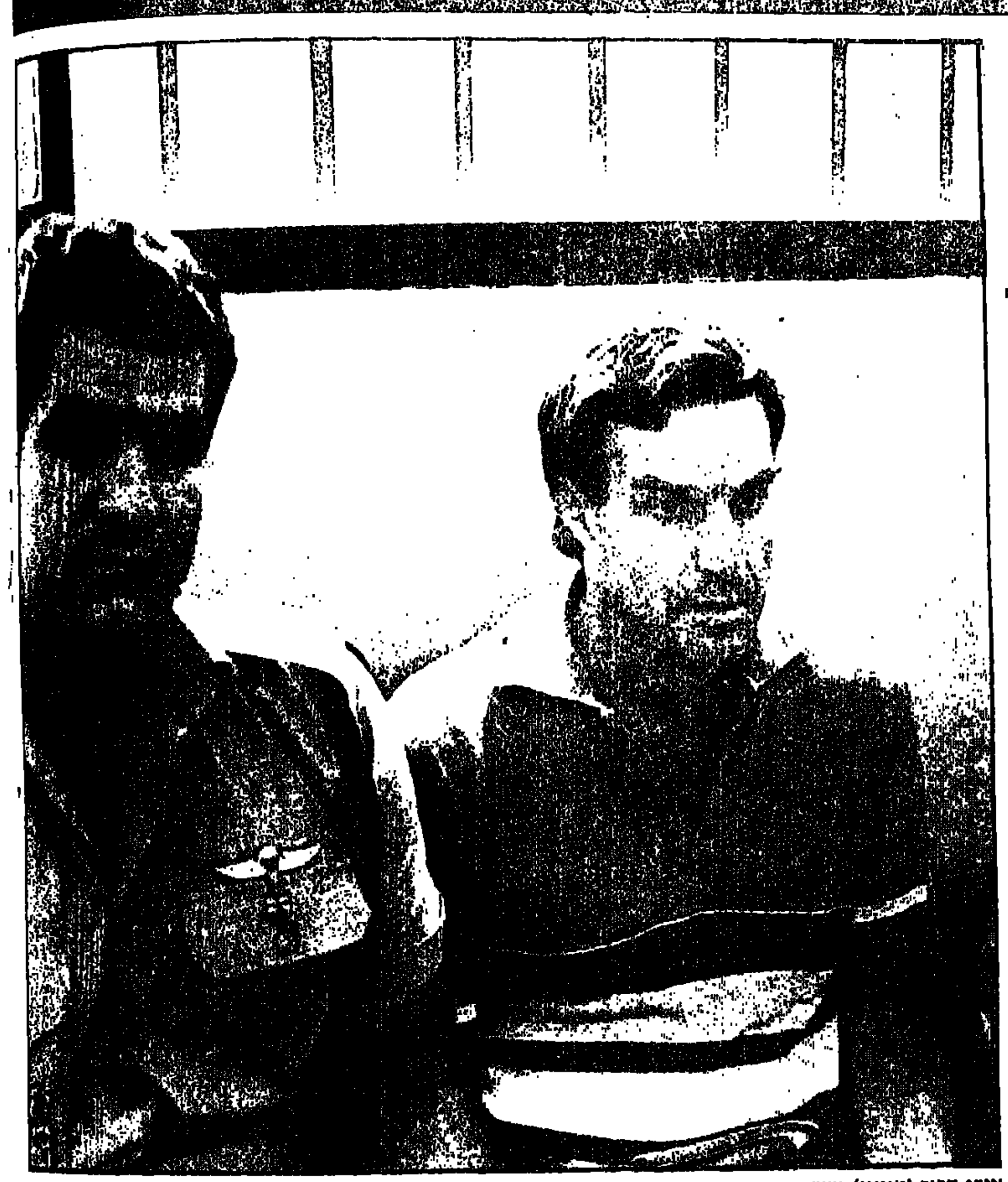

אורי דרור (מימין), שמשת המכונית נופצה באקדח

צילום: קלאודיו נוטקוביץ, באדיבות „חדשות"

עדת התביעה למען עד ההגנה

מאת שלי חימוביץ

לפני מספר חודשים נעצר נאסר אבו-סריחאן, סטודנט במכללה הטכנולוגית בבאר-שבע — בחשד לנסיון אונס. נאסר, בנו של השייך עודה אבו סריחאן — דמות מוכרת ואהודה בדרום — חשוד כי ניסה לאנוס נערה בת 15, תושבת עומר, תחת איומי סכין.

משפטו של אבו-סריחאן, המתנהל בימים אלה בבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע, הוא עוד משפט בשורה ארוכה של משפטים דומים. בשבועות האחרונים, התייחד המשפט הזה בכמה צעדים יוצאי-דופן שנקטה המשטרה כלפי עד ההגנה במשפטו של אבו-סריחאן — חברו ובן-דודו, אחמד אבו-סעליק.

אבו-סעליק הוא עד ההגנה העיקרי במשפטו של אבו-סריחאן. אבו-סעליק, אף הוא סטודנט, העיד כי אבו-סריחאן היה איתו משך כל אותן שעות שבמהלכן עשוי היה להתרחש נסיון האונס. השניים עובדים לפרנסתם בגינון, בישוב היוקרתי עומר. משך כל אותן שעות, העיד אבו-סעליק, עסקו הוא ואבו-סריחאן בעבודות גינון בגינת משפחת ספורטה בעומר. בשלב זה הצטרפו למערך העדים שתי נשים נוספות: שולה ספורטה, בעלת-הבית, ובתה, אילנה. האם — עדת תביעה. הבת — עדת הגנה.

שולה ספורטה אמרה, כי גינתה אומנם טופלה באותו יום, אלא שהיא ראתה רק את אבו-סעליק עובד בגינתה, ללא חברו. לבת אילנה, היתה תוספת, שהפכה אותה לעדת הגנה: אמא שלי, היא אמרה לשוטרים, לא יצאה בכלל מהבית. היא ראתה רק את אחמד, כי אחמד נכנס הביתה. אני, היא אמרה, ישבתי במרפסת הבית, וראיתי את אחמד ואת נאסר עובדים יחד בגינה.

בשבוע שעבר הגיע אבו-סעליק להעיד כעד הגנה במשפטו של בן-דודו העצור. על מדרגות בית-המשפט עצרו אותו שוטרי משטרת באר-שבע. החשד: הפעלת לחץ על עדים ושיבוש הליכי משפט.

לא נעים

יום קודם למעצרו ניגש אבו-סעליק לבית משפחת ספורטה, כדי לוודא שאילנה, עדת ההגנה, מגיעה להעיד. הוא פגש בבית את אמה, שולה ספורטה, שאמרה, כי היא עצמה קיבלה הזמנה להעיד. ספורטה האם הראתה לאבו-סעליק המופתע את ההזמנה. אבו-סעליק אמר, שחבל מאד שאילנה לא תגיע, ולאחר שיחה קצרה בעניינים אחרים — יצא מבית מעבידיו. למחרת, נעצר בחשד שניסה להשפיע על האם שלא תבוא למשפט. עיתוי המעצר, כדאי לציין, היה נוח מאד לתביעה. עד הגנה חשוב לא הופיע למשפט. מעצרו של אבו-סריחאן יימשך; עד ההגנה יחוש מעט פחות בטוח בעצמו.

ביום מעצרו של אבו-סעליק שוחחתי עם

אחמד אבו-סעליק נעצר על מדרגות בית-המשפט דקות ספורות לפני עדות ההגנה שהיה אמור לתת במשפט חברו. האשמה: שיבוש הליכי משפט. „אחמד לא ניסה בכלל להשפיע", אומרת האשה שבגללה נעצר. „המעצר משמש מטרה זרה", אמר הסניגור.

שולה ספורטה. כשאמרתי לה שאחמד עצור בחשד לשיבוש הליכי משפט, לא הבינה בתחילה. אחר-כך נדהמה. „אחמד?" היא אמרה. „אחמד עצור בגללנו? מה פתאום. המשטרה בטח טועה. אנחנו מכירים אותו טוב מאד, והוא לא ניסה להשפיע עלינו בכלל. אמרתי את זה גם לשוטרת שהיתה פה אתמול. כנראה היא לא הבינה. נורא לא נעים לי עכשיו שהוא עצור בגללנו. צריך להסביר למשטרה שהם טועים".

„אתמול אחמד בא אלינו", סיפרה ספורטה. „הוא שאל אם הבת שלי תגיע להעיד במשפט של החבר שלו. אמרתי לו — מה פתאום. אני באה, לא הבת שלי. הוא [illegible] התפלא, כי ידע שאילנה, בתי, צריכה [illegible] הוא אמר רק, שחבל שאילנה לא באה. [illegible] כך דיברנו על דברים אחרים. לפני [illegible] בעלי אמר לו — הנה, תראה, זו ההזמנה [illegible] שולה. אתה יכול לקחת אותה. [illegible] צריכים את זה".

למחרת נעצר אבו-סעליק [illegible] בכיסו — הוכחה ניצחת לכך שניסה להשפ[illegible] על ספורטה שלא לבוא.

מטרה זרה

יום למחרת, לאחר 24 שעות [illegible] של משטרת באר-שבע, הובא אבו-סעליק להארכת מעצר. שופט בית-משפט [illegible] סירב לבקשת המשטרה להאריך את מעצרו של אבו-סעליק בעשרה ימים. [illegible] אבו-סעליק נטל את ההזמנה ללא כוונה [illegible] אם כי „נהג בטיפשות של הדיוט".

המשטרה הגישה ערעור על [illegible] לבית-המשפט המחוזי. השופט [illegible] קיבל את הערעור בחלקו, והורה לעצור [illegible] אבו-סעליק לארבעה ימים.

במהלך הדיון בעניין אמרה התובעת, [illegible] צילה קיתן, כי עדת ההגנה לא הגיעה [illegible] משום ששוכנעה על-ידי אבו-סעליק [illegible] להגיע. „אבל את שוחחת איתה [illegible] לא הסברת לה שעליה להגיע למשפט [illegible] עו"ד מנחם שיזף, שייצג את אבו-סעליק. [illegible] התחרטה התובעת. „אמרתי לה, אבל היא [illegible] הצליחה להשיג בייביסיטר לילד".

לעו"ד מנחם שיזף היתה [illegible] באשר לחריצות שגילתה המשטרה [illegible] מעצרו של אבו-סעליק. „מעצרו של [illegible] אבו-סעליק נועד להרתיע אותו ועדים [illegible] מלהעיד כעדי הגנה במשפטו של [illegible] סריחאן", אמר העו"ד. „בנסיבות [illegible] לעיל, משמש המעצר מטרה זרה, [illegible] מרתיע עדים מלהעיד ובכך [illegible] הליכי משפט ועשיית צדק".

עכשיו, אבו-סעליק כבר משוחרר, [illegible] שהוא מבוהל יותר, חושש יותר [illegible] שלא יעז להתקרב לבית משפחת ספורטה, [illegible] עימה הוא מיודד.

עד שיתקיים הדיון הבא במשפטו של אבו-סריחאן יעבור זמן רב, כנהוג [illegible] בינתיים — אבו-סריחאן עצור. [illegible] מבולבלים. אפשר להניח [illegible] תסתכן בהגשת כתב אישום נגד [illegible] זה היה מעצר לשם מעצר. [illegible] המעצר הזה היטיב להגדיר [illegible]

בעריכת צביה בן-שלום

בעקבות הספר

איך לומר „לא", כשאיננו רוצים להגיד „כן"

ד"ר רות וסטהיימר — אנו קוראים על השער האחורי של הספר — היא היועצת הפופולרית והאמינה ביותר בארה"ב בנושא המין. מחברת המדריך רב-המכר למבוגרים ובעלת מדורים קבועים ברדיו ובטלוויזיה. הספר „אהבה ראשונה" המיועד לקוראים צעירים הפך גם הוא לרב-מכר בארה"ב ונמכר במיליוני עותקים. הוא זכה לאימון של בתי-ספר תיכוניים רבים, ובחלקם נכלל בתוכנית הלימודים בתחום החינוך המיני. בבתי-ספר רבים הוא נמצא בספריה לעיונם של התלמידים".

„אהבה ראשונה" (הדרכה מינית לבני-נעורים) ראה אור בעברית בהוצאת ר. סירקיס. תרגום: סמדר שיר. מבוא למהדורה העברית ד"ר עמנואל חיגר, מנהל השירות הרפואי והפסיכו-סוציאלי של עליית הנוער, יושב-ראש האגודה הישראלית לבריאות המתבגר. 197 עמ. כריכה קשה.

ההתחלה היא סטנדרטית, כמו בכל הספרים על מין לכל הגילים: ציורים של אשה ושל גבר (מצא את ההבדלים), רישומים של האברים הפנימיים הרלוונטים. הסבר על מחזור, הסבר על הריון, חשיבות ההורות... אחר כך ניגשת המחברת לעצם הנושא, או ליתר דיוק לשורה של נושאים, ללא סדר קפדני. האם יש אהבה בלי מין, ומה טבעם של אנשים אחרים. ומה שכל נערה חייבת לדעת ומותר לה להכיר את גופה. אוננות איננה פשע) ומה של כל נער חייב לדעת ולא כדאי להיות תחרותי ורברבן) ועוד על נשים מבוגרות המוכנות ללמד אהבה נערים צעירים, ועל גברים המחפשים נערים.

הייחודיות בסיפרה של ד"ר ווסטהיימר היא התייחסות לנושאים שבדרך כלל נהוג לטאטא אל מתחת לשטיח (פרק על אונס, גילוי עריות, התעללות גופנית ונפשית; פרק על הומוסקסואליות) וגישתה מעשית: היא מקדישה פרק לאמצעי מניעה ואחר ל„מתי לבקש עזרה". אגב, בסוף הספר מובאות הכתובות של „דלת פתוחה" מרכז מידע וייעוץ לצעירים מיסודה של האגודה הישראלית לתכנון המשפחה.

ד"ר וסטהיימר מודעת לעובדה שצעירים — גם צעירים מאד — מקיימים יחסי מין מלאים. אין היא מאושרת מעובדה זאת ואינה מעודדת אותה. אבל גם אינה רואה בכך חטא ומאיים על העתיד. היא פתוחה, אבל לא מתירנית. בשוודיה, יש להניח, היה ספרה נחשב למתחסד.

הבעיות נובעות לעיתים בצורת שיחות עם צעירים או של צעירים בינם לבין עצמם, פלוס ניתוח ועצות של המחברת. היא אינה פסקנית, מתלבטת ומשתפת את הקוראים בלבטיה, מציגה את שתי הפנים של כל מטבע, לפעמים אף יותר משניים. כמו בכל הספרים שתורגמו מ„אמריקנית" הדיאלוגים מלאכותיים והסגנון הוא מינורי, קצת מתחנחן, כזה שנועד לילדים בני-10. אולי זאת אשמת התרגום. אין לדעת עד שלא קוראים את המקור.

ספק אם משרד החינוך הישראלי יכליל את ספר זה לספריות בתי-הספר או יכלול אותו בתוכנית הלימודים. אבל הוא בהחלט מחדש ומגיב על שאלות רכות ומביכות, שלא נעים לשאול ושאין את מי לשאול. ואולי הוא גם יפזר קצת ערפילים על נושאים שהם טבו, וגם יפריך כמה אמונות תפלות.

מומלץ להורים שיש להם בעיה לשוחח עם ילדיהם על נושאים כאלה ולצעירים שאין להם את מי לשאול, אלא את חבריהם.

צב"ש

ספר מלא הנחות

זה נראה כמו עיסקה שבה כולם מרוויחים. בעלי העסקים — מקבלים פירסום והזדמנות להרשים לקוחות חדשים; הלקוחות — נהנים מהנחה של ממש, עד 50 אחוז ואילו מפעילי הפרוייקט, אחרי ניכוי כל ההוצאות של הדפסה, הפצה, עידכון וכו' — גם כן לא יוצאים נפסדים. אין בלופים וכולם מרוצים.

חברת אנטרטיימנט ישראל Entertaiment נכנסת לשנת פעילותה השניה ופירסמה בימים אלה את „ספר ההנחות" לשנת 1987. היא צמודה למועדון „אינטרטיימנט" האמריקנית. הפועל בארה"ב — בהצלחה עצומה — זה 26 שנה, מפרסם כ-70 מהדורות מקומיות של ספר הנחות כזה, ומאגד יותר מ-2 מיליון חברים.

„ספר ההנחות" כשמו כן הוא: דפים צבעוניים, שכל אחד מהם הוא שובר הנחה. תמורת שובר כזה ניתן לאכול שתי ארוחות ולשלם בעד אחת, לקבל שני כרטיסי תיאטרון במחיר של אחד, לבלות במלון בתנאים כנ"ל, או לזכות בהנחה משמעותית (בין 10 ל-30 אחוז) על שירות גרירה, פיתוח פילמים, ספרים, ציורים, פרטי הלבשה... בספר הישראלי, לשנת 1987 ישנם 500 שוברי הנחה ומי שמנצל את כולם עשוי לחסוך כ-5000 דולר!

משה טסל, מנהל השיווק של החברה (שבבעלות רוני לוריא ומיכאל ריינר) מודה שמעטים מחברי המועדון מנצלים את כל ההנחות. לפי הסקר שהחברה ערכה הניצול הממוצע הוא 5 שוברים לחודש, עד מאה בשנה וההנחה הממוצעת היא של 10 שקלים. בסך הכל — 1000 ש"ח בשנה. אבל הממוצע גמור, כי מכאן יש לך מסעדת יוקרה שבה ההנחה מוגבלת עד 8 דולר, ומכאן — מזנון פיתה, שבו תאכל תמורת 5 ש"ח עד להתפקע. מכאן יתנו לך הנחה של 25 אחוז על פיתוח פילם ומכאן — 15 אחוז על בדיקה במכון לב, או 5 אחוז על מזגן לרכב — שמעשית זה סכום הרבה הרבה יותר גדול.

את ספר ההנחות של אנטרטיימנט מקבלים עם ההצטרפות למועדון, תמורת 86 ש"ח. לוועדי עובדים ובקניה מרוכזת — 69

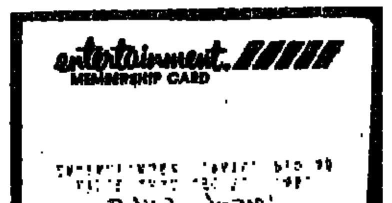

ש"ח. כל חבר מועדון מקבל כרטיס אישי, שבלעדיו אין תוקף לשוברי הנחה. הכרטיס הוא שמי, אבל משה טסל מודה שניתן להעבירה, לפחות בתוך המשפחה. הרי שום מלצר לא ייבקש ממך תעודת זהות וחוץ מזה — למי אכפת? ממילא השוברים הם חד-פעמיים. אחד לכל מסעדה. אחד לכל תיאטרון, מועדון, בית הארחה או כל מה שיש שם. והצד של בעל העסק: הוא מוכן לתת הנחה משמעותית בשביל היכרות. פעם אחת (ולפעמים הוא מבטיח גם הנחה חוזרת. אבל זה לא כלול בתנאי המועדון) — כדי שתבוא, תתרשם ותחזור ותביא את ידידיך.

בשנה הראשונה לקיומו הקיף מועדון אנטרטיימנט 10 אלפים חברים (הספר החדש נמכר כבר בחודש הראשון באלף עותקים). מרביתם — לפי הסקר — בני 20-40, עובדים בתפקידי ניהול בכירים או עובדים טכניים ברמה גבוהה. חברי המועדון מקבלים עלון מידע, המעדכן אותם בכל הנוגע לשינויים (נוספו עסקים, פרשו עסקים, שינוי טלפון, שינוי תנאים...) הם יכולים גם לרכוש ספרי הנחות מקומיים של החברה האמריקנית, ומנהלי המועדון מתכננים בשבילם כל מיני צ'ופארים. כמו טיולים במחירים מוזלים וכו'. אגב, החברה מוציאה ספר דומה לתיירים, וחוברת הניתנת על-ידי הרץ לשוכרי הרכב. אל הלקוח הישראלי היא מגיעה באמצעות ועדי עובדים. מועדונים וארגונים שונים. עכשיו פניה גם אל ההתיישבות העובדת. אבל גם לקוחות בודדים לא נדחים. להפך — שיטלפנו למשרד הראשי (03.289120) ויקבלו הסבר או ייגשו לאחת מחנויות „ספרי" וידפדפו בספר, לראות מה זה.

יש שם מסעדות יוקרה, מסעדות עממיות, פאבים, בתי-קפה, מקומות תרבות, בילוי ואמנות, ספורט, תיירות ונופש, צרכנות — אבל, שימו לב, נותני ההנחות מציבים תנאים. ואין, לכישל, הצגות בימי שישי; אין הנחות במסעדות מסויימות, בשבתות. ההנחה לא כוללת משקאות... — חשבו מאד לקרוא את כל האותיות הגדולות והקטנות שעל כל שובר, כדי למנוע ויכוחים ואי-הבנות. משה טסל מודה שיש תלונות, אבל הלקוח, אם הוא צודק, מקבל תמיד פיצוי נאות.

סעודה בשניים

רעיון פנקס ההנחות הגיע ארצה לפני שנים אחדות בצורה של „ארוחה בשניים". לא מקורי ישראלי, אבל מותאם לתנאי הארץ. מאחורי הרעיון עומד יואב נתיבי רעיון. Yoav Joleas העניין מתחיל במסעדות. נכנסתם שניים, הזמנתם שתי ארוחות זהות, שלמתם תמורת אחת. הפנקס כלל מבחר לא גדול של שוברי הנחה והחברות במועדון העניקה כרטיס פלסטי, עם 10 משבצות. לאחר כל ביקור במסעדה מחקו את המשבצת המתאימה. אחר כך התרחב המיגוון. נוספו בתי-קפה, מועדונים, תיאטראות, בתי מלון ומועדוני ספורט.

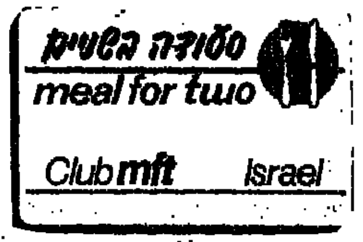

בשנה שעברה כלל הפנקס כמה עשרות שוברים (בכל הארץ), אבל הכרטיס הגביל את השימוש לעשרה בלבד. השנה — אין הגבלה. בפנקס כמאה מסעדות, בתי קפה, פאבים וכו' ועוד כתריסר מקומות בילוי ותרבות. על כל כרטיס רשומות ההגבלות: לא בימי שישי. לא בשבת. לא כולל משקאות, לא כולל פריים, להצגות — אין הזמנת כרטיסים מראש וכו'.

האפשרויות אצל יואב-נתיבי-רעיון מצומצמים מאשר באנטרטיימנט, אבל המחיר נמוך בהרבה: לשנת 1987 — 36 שקל חדש. נכון שפנקס השוברים הרבה יותר צנוע מאשר ספר ההנחות הצבעוני והמרשים של האנטרטיימנט, אך רומתני שזה מתאים יותר למי שיוצא לבלות ו/או לאכול בחוץ לעתים רחוקות. ושוב — חשוב מאד לקרוא את ההגבלות, כדי למנוע מפח נפש.

אגב, „ארוחה בשניים" הנהיגה לפני שנה כרטיסים (ופנקסים) לסריו ולמילנו, אבל בעיקר למסעדות יוקרה. למועדון סניפים אחרים. הטלפון של המשרד הראשי הוא 03.240176/7.

זה מה שיש

המרכז למידע עו"ד
סקר על אונס

המרכז הלאומי למידע הפועל, ליד משרד האנרגיה והתשתית, סיים לאחרונה ביצוע סקר ממוחשב בשביל משרד העבודה והרווחה בנושאי הטרדה מינית. הסקר נערך לקראת הקמתו של מרכז מידע ארצי בנושאי אונס והטרדות מיניות. הסקר עסק בשלושה נושאים: אונס, גילוי עריות והטרדה מינית של ילדים: נערות במצוקה ונשים מוכות. הסקר נמשך מספר שבועות ובמהלכו לוקטו פרסומים רבים שהופיעו בעתונות בינלאומית בנושאים אלה: נאספו פרסומים מהו"ל, עבודות ודו"חות על כינוסים ועידות בינלאומיים בנושא הטרדות מיניות. לאחרונה התרבו מספר הפניות המגיעות למרכז למידע ממשרדי ממשלה שונים, המבקשים מהמרכז להכין בשבילם סקרים ודו"חות בנושאים חברתיים שונים.

פרס לפינגווין

זוכרים שהיתה תערוכת הריהוט בסוכות? טוב. אז היתה גם תחרות עיצוב ובפרס זכה מפעל "רהיטי שהם", בעבור מערכת ישיבה מעור שכינויה "פינגווין". במקום שני זכה מפעל מטבחי רניה על עיצוב מערכת "סופרקיד" לחדרי ילדים ובמקום השלישי מפעל נוגאוויר על מערכת ישיבה שכינויה "קלאסיק".

בתמונה: מיני ספה נדגם פינגווין, עיצובה מיטי אורן, ריפוד. רצועות. ספוג אקריל ומצופה עור תוצרת יוצריה. 8009 ש"ח.

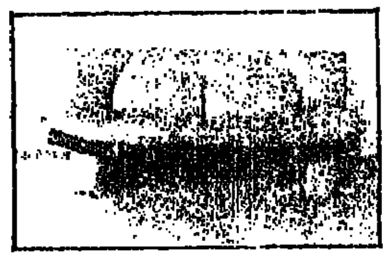

ספה רב-תכליתית

אם אנחנו בעניין ספות או נסתבר שיש חידושים. הלהיט האחרון של חברת דהסדה השוויצרית היא ספה רב-תכליתית, ההופכת למיטה, שהופכת לכורסת טלוויזיה, שהופכת לשתי כורסאות טלוויזיה, שהופכות לספה עגולה ורכה. יש שם כרים ומסגרות שניתן להסיט לכל הכיוונים והכל מרופד, בעור רך ועבה (מצואר השוורים) ועולה ברניך 7500 ש"ח.

גם האיפור שלו

ראש אינדיאני, שכל כך הרגיז את הנשים, כי רבש בעלות על ראשה, מתלבש עכשיו גם על פניהן. בבית האופנה וסניפיו ישווקו עתה גם תכשירי איפור ומוצרי היגיינה וקוסמטיקה לנשים ולגברים. עשרים גוונים של לכה לצפורניים, 6 גווני מסקרה, קרמים למיניהם, אפטר שייב, בושם וכו'. כל זה מיובא מחו"ל ונארז (ומבולא) בארץ על-ידי בעלי רשיון של משרד הבריאות. המחירים סבירים מאוד, אך כיוון שלא נמסר מי זו הפירמה המייצרת — אין לי מושג מה הסיבה למחירים האלה.

מצעי פלנל

לספה או למיטה להוריף בציע כיתן מצעים מפלנל. בשלל צבעים והדפסים ובהנחות גדולות, כי יש שם עודפי יצוא. יש ציפיות אירופיות ויש אמריקניות. יש סדינים בודדים ויש מערכות. סדינים עם גומי וציפות במידות לא סטנדרטיות. הרובי לא שייך וחבל.

אין לי מושג מה זה. אבל זה ניזון מהשאריות של הארוחות שלנו.

מכשיר החייאה לזכרו של הבן

המחלקה לכירורגיה א' בבית-חולים „מאיר" בכפר-סבא, בהנהלתו של פרופ' אורי פרוינה, קיבלה לאחרונה מכשיר החייאה שנתרם על-ידי משפחת טוסמנצקי לזכר בנם, יוחנן תמיר, שנפל במערכות ישראל.

בית-החולים „מאיר", המסונף לבית-הספר לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב, מציין בימים אלה עשור להקמת היחידה הגסטרואנטרולוגית, ומחלות בדרכי העיכול. ביחידה זו, בהנהלתו של פרופ' ב. נוביס, יוכנס בקרוב מכשיר חדש, העשוי לעצור דימום במערכות העיכול שאי-אפשר לנתחם. רבקה אחי-מאיר, דוברת מרכז רפואי „ספיר" שליד בית-החולים „מאיר", ציינה עוד כי המכשיר שהוצג במרכזים רפואיים נמצא יעיל כמו הלייזר והוא ניתן להעברה ליד מיטות המאושפזים.

(חנה נדל)

מרק בטעם קטיפה

משהו חדש בתחום המרקים הנמסים: סדרת מרקים של תלמה המוגדרים כ„קטיפתיים". יען כי יש להם, לפי הגדרת היצרן, מרקם קטיפתי וסמיכותם רבה. מיוצר בחמישה טעמים (עוף, פטריות, בצל, תירס, אספרגוס) והיצרן טוען שהם משביעים מאד, מתאימים למטיילים, לחיילים, לעקרות בית עצלניות ולמי ששותה מרק במשרד. לא מיועד לשומרי-משקל, כי ערך קלורי של כוס מרק זה (אבקה פלוס מים) הוא כ-70 קלוריות. בעוד שבמרק נמס דיאטטי — בין 10 ל-18 קלוריות לכוס. הקטיפתי נמכר באריזות כפולות, לשתי שקיות של מנה (כוס) תמורת 99 אגורות, מחיר היכרות. אם לשפוט לפי שקית מרק עוף, שנשלחה אלי לדוגמא, — אכן סמיך וכאילו קרמי. אבל לא משהו לכתוב עליו הביתה.

מרק טבעי

חידוש למקפידים על המזון הטבעי: חברת מטע יוצאת לשוק עם אבקות מרק, שאינן מכילות חומר משמר וצבע מאכל. בהשגחת הבד"צ של העדה החרדית, אם זה משנה לכם. האבקות המיוצרות בינתיים בשלושה טעמים (עוף, פטריות, ירקות), נמכרות באריזות של 400 גרם. ובכיסוי הקופסה מצויין תאריך אחרון לשיווק.

נובלס לגילוח

המשביר לצרכן הוציא לשוק מוצר חדש: מערכת סכיני גילוח ותכשירי גילוח בשם „נובלס". אלה פריטים נוספים בסדרת „נובלס" ו„נרקיס" (תכשירי היגיינה, קצף גילוח וכו') המשווקים ייחודית ברשת זאת. במערכת לגילוח הרכבים שונים: מכשיר גילוח פלוס 5 סכינים, 5 מכשירים חד-פעמיים, או רק סכינים באריזות של 5 ו-10. המחירים נעים בין 1.62 ש"ח ל-4.45 ש"ח והגברים שבביתי אומרים שזה זול מאד.

יריד התעשיה הקיבוצית בחנוכה

יריד התעשיה הקיבוצית השביעי ייערך בחג החנוכה בלב דיזנגוף התל-אביבי. אמורים להשתתף בו כמאה מפעלים קיבוציים ואזוריים, במיגוון עצום של מוצרים. היריד שיימשך כל ימות החג וממוצאי שבת ה-27.12 עד יום ה' 1.1.87, יהיה פתוח 12 שעות ביממה (מ-10 בבוקר עד 10 בלילה), ויעסיק יותר מאלף חברי קיבוצים. המוצרים — מזון, הנעלה, הלבשה, מוצרי-עץ, פלסטיק, מתכת, גינון, נוי וכו' — יימכרו בהנחות של 25—50 אחוז.

שובר לבבות לזוג הצעיר

רשימות המתנות לחתונה נכנסות יותר ויותר לאופנה, לא כולם מתלהבים, אבל האמת חייבת להאמר שזה פטנט נוח למדי, גם למוזמנים, שלא צריכים לשבור את הראש מה לקנות, וגם לזוג הצעיר, שלא יקבלו חמישה סיפולוקסים. לשורת החנויות המציעות רשימת-חתונה מצטרפת „טולמנ'ס", המציעה גם 5 אחוז הנחה על כל מתנה שברשימה. אם הזוג לא השאיר רשימה, או אם המוזמן לא מסתדר אתה, אפשר לתת במקום „שובר לבבות". מעין המחאה בערך 10, 50 או 100 טולמנ'ס (כל טולמנ'ס שווה שקל חדש. אין חישובים מסובכים), וזה הולך עם ציור יפה ותצלום של קופידון, יותר רומנטי מההמחאות התגיגיות של הבנק.

מאת יצחק שור

הכל נשאר במשפחה

החברה נוטה להפריש מתוכה את החריגים. כך גם ניטשים רבים מן התינוקות בעלי תיסמונת דאון. אך דווקא קליטת הילדים במסגרת המשפחתית ובחברת ילדים רגילים משפרת תיפקוד.

ילד עם ת.ד. — בדרך לבית־ספר סגור

הרופא האנגלי ג'ון ל. דאון תיאר לפני מאה ועשרים שנה (1866) את הסימנים המאפיינים ילדים מונגולואידים. תסמונת דאון (ת.ד.), הנקראת על שמו, כוללת פיגור שכלי וסימנים חיצוניים כמו אף פחוס וסדק עפעפיים צר ומלוכסן. כיום אומדים החוקרים את מנת המישכל של ילדים אלה ב־50 בדרך כלל. אבל מנהל תוכנית ת.ד. בבית־חולים לילדים בבוסטון, פרופ' פושל, מציין בספרו על נושא זה, שרוב המחקרים מתבססים על נתונים שנתקבלו ממעונות לחוסים. גם ילד רגיל אשר נמצא במוסד ליתומים מפגר אחרי ילד אשר גדל במשפחתו ובסביבתו הטבעית. מנת מישכל, התפתחות, איכות חיים, אינם מושגים סטאטיים. ניתן לשנותם על ידי התערבות מוקדמת, העשרה סביבתית וייעוץ למשפחות.

עמיתו הירושלמי של פרופ' פושל, פרופ' אשר אור־נוי, מכהן כמנהל המרכז הירושלמי להתפתחות הילד, של משרד הבריאות, וכראש המעבדה לחקר מומים מלידה בבית־הספר לרפואה של הדסה ושל האוניברסיטה העברית. לדבריו, מדי שנה נולדים בישראל בין 90־100 ילדי ת.ד. מתוך 90,000 נולדים. שיעורם נע סביב 1.2 פרומיל (12 לכל 10,000). ל"המרכז" מגיעים מדי שנה כ־500 ילדים עם פגיעות מוחיות או חושיות מתוך 11,000 הנולדים בין בית־שמש לבקעת הירדן. מתוכם בין 15־20 הם בעלי ת.ד.

במסגרת "המרכז" פועלות שתי כיתות גן לילדים חריגים בגילאי שנתיים שלוש. "המרכז" מתמקד בגילאי 0־6. אך בהגיע הילדים לגילאי הגן, הם מועברים לגנים עירוניים או ממשלתיים. במסגרת "המרכז" עובדים רופאים, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, מרפאים בעיסוק ובדיבור, והם מעניקים למשפחות ייעוץ והדרכה.

העובדה שילד נולד עם סימנים מסויימים איננה צריכה להטביע עליו תווית (סטיגמה) — אומר פרופ' אשר אור־נוי. בין ילדי ת.ד. ניתן למצוא כאלה אשר יכולים ללמוד במסגרת החינוך הרגיל. מנת המישכל של כמה מהם עולה על 70, וילדים בעלי פיגור דומה אכן משתלבים בבתי־ספר יסודיים רגילים. הכיוון הנכון הוא להנהיג אינטגרציה מירבית של ילדי ת.ד. בקהילה ובמסגרות חינוך רגילות.

נודף ריח של התחמקות

חנה בראור, אם לחמישה בגילאי 3־12 מגדלת את ילדתה האמצעית, רותי בת שמונה וחצי עם ת.ד. חנה בראור סולדת מן השבחים שמרעיפים עליה: "אתם במשפחה מיוחדת. לא כל אחד מסוגל לגדל ילדה עם ת.ד. ולשלבה בכיתה רגילה ולא בכיתה בבית־ספר מיוחד". מן השבח הזה, אומרת חנה בראור, נודף ריח של תירוץ להתחמקות, כאילו לא כל אחד מסוגל לגדל את ילדו, אפילו זהו ילד חולה או חריג. היא דוחה מכל וכל את "הטענה הרבילית", כאילו ילד עם ת.ד. הורס את המשפחה. חיציה מכוונים לעבר בתי־חולים, אשר רופאיהם אינם עושים כל שלאל ידם כדי לשכנע את ההורים לקחת לביתם את הילד שנולד עם ת.ד. הדברים אינם נאמרים בפה מלא, אבל יש רופאים אשר רומזים להורים שכאילו עומדת לפניהם הברירה לקחת את הילד או לנטוש אותו. הנימוק הסמוי הוא שבין טובת הילד לבין טובת המשפחה, כביכול, יש לבחור בטובת המשפחה.

אשתקד ראתה חנה בראור, מפעילות יתד (אגודה לשיקום ילדי תסמונת דאון), באחד מבתי־החולים שישה תינוקות נטושים. לדעתה, זהו כשלונה של החברה כולה. איך אפשר לנטוש ילדים? האם אותם הורים היו נוטשים את ילדים אילו היה בריא? מרוע הם כה חוששים מפני השונה, החריג?

שמחה לקום בבוקר

"כאשר נולדה רותי, מספרת האם, הודענו לכל המכרים והידידים שיש לנו ילדה עם ת.ד. אחרי שנולדה רותי לא חששה חנה בראור להיכנס שוב להריון. הסיכון ללדת ילד פגוע מגיע, סטטיסטית, ל־3 אחוזים. הסיכון של אם שכבר ילדה ילד עם ת.ד. ללדת עוד ילד כזה הוא סיכון בשיעור של אחוז אחד. אמרתי בלבי, יהיה מה שיהיה."

כאשה דתית, מתנגדת חנה בראור להפסקת ההריון. היא מאושרת עם רותי, וגם רותי מאושרת בחייה, אף כי ברור שעדיין אין היא מכירה את כל מגבלותיה ואת התוצאות האפשריות שלהן. רותי לומדת בכיתה א' בבית־ספר דתי רגיל. אחותה, בת שש וחצי, לומדת גם היא בכיתה א'. "יש לי איפוא שתי בנות בכיתה א'", אומרת האם. לעתים הקטנה מקנאה על שהאם יושבת עם רותי שעה וחצי מדי יום ומסייעת בידה להכין שיעורי בית. הבנות הגדולות לוקחות את רותי לשיעורי חינוך גופני לחריגים אצל אורי מיכאלי, מורה לחינוך שהתמחה בתחום זה. פעמיים בשבוע הולכת רותי למכון הדסה־ויצ"ו קנדה של פרופ' ראובן פוירשטיין. שם מקבלת הילדה שיעורים ב"העשרה אינסטרומנטלית", אשר מפתחים את יכולתה האינטלקטואלית.

בבית־הספר מורה לחינוך מיוחד לוקחת את רותי לחצי שעה, לטיפול אישי. למחנכת אין כל תלונות על רותי. השהייה בחברתם של ילדים רגילים שיפרה את כושר הדיבור של הילדה והעשירה את אוצר המלים שלה. בגיל ארבע וחצי עברה רותי ניתוח לקיצור הלשון. המורה שוחחה עם הכיתה על רותי וכמה בנות סיפרו, שאמותיהן אמרו להן להיות נחמדות אותה.

מגיל חמש וחצי יורדת רותי בעצמה לחצר, כדי לשחק עם ילדי הבית. נכון, היא איטית, אבל היא יודעת להתנהג. רותי שמחה לקום מדי בוקר, להסתדר בעצמה וללכת לבית־הספר. בשל קומתה הנמוכה מעט מן הרגיל אין היא סובלת מכך, שהיא לומדת באותה כיתה עם בנות הצעירות ממנה בשנתיים. בהיותה בגיל הגן למדה בגנים רגילים ולא בגנים מיוחדים.

בשיבה טובה

כאשר נולד ילד עם ת.ד. מדווח על כך בית־החולים לרופאת הילדים ד"ר תרזה שרב, מן המרכז להתפתחות הילד. יחד עם העובדת הסוציאלית היא נפגשת עם ההורים ומשוחחת אתם "בכנות וברוח אופטימית" — כדבריה. מומחי המרכז מכינים תוכנית לכל ילד. לעתים מסרבים ההורים לקבל את הילד, והוא מועבר למשפחה אומנת. מצב זה מאפשר להורים לשקול שנית את החלטתם לנטוש את הילד.

מאז שנות השישים חל בעולם שינוי ביחס לילדי ת.ד. תוחלת החיים שלהם התארכה, והיא עשויה להגיע ל־50־60. ילדים אלה חשופים יותר למחלות זיהומיות. כ־30 עד 40 אחוזים סובלים ממומים בלבב. כולם סובלים מלשון גדולה, אשר מפריעה לדיבור ולנשימה. עתה נערכים ניתוחי לשון בבי"ח הדסה עין כרם, בידי פרופ' וכסלר מן המחלקה לניתוחים כירורגיים־פלאסטיים. יש הורים שמבקשים ליישר את העיניים המלוכסנות של הילדים. השינוי העיקרי שחל ביחס לילדי ת.ד., אומרת ד"ר תרזה שרב, הוא בכך שרוב ההורים אינם נוטשים את הילדים. החיים במיסגרת המשפחתית הקטינה במידה מכרעת את שיעור תמותת הילדים.

בעיקרו של דבר, סבורה ד"ר תרזה שרב, אין די בכך שהילד יתחנך במשפחתו ובביתו. לא פחות חשוב הוא שילד עם ת.ד. יימצא במסגרת אינטגרטיבית החל מן הגיל הרך. עובדה היא שילדים עם בעיות נוירולוגיות אשר מתפקדים פחות טוב מילדים ת.ד. משתלבים בכיתות רגילות. אבל צורתם החיצונית של ילדי ת.ד. מרתיעה חוגים רחבים בציבור. ילדים עם פיגור קל, בעלי מנת מישכל של 70 בערך, יכולים למלא תפקידים מסויימים אפילו בהגיעם לצה"ל. אין שום סיבה שבעולם שילדי ת.ד. לא ייהנו מאותה נכונות של החברה לטפל ברובד החלש שלה.

כיום מתלוננים הורים רבים על כך שקשה להם להוציא לרחוב את ילדי ת.ד. הגיע הזמן שמחנכים ומדריכים בתנועות נוער ובמתנ"סים ייתנו דעתם לתופעה זו. בעייתם העיקרית של ילדי ת.ד. היא חברתית. לאמיתו של דבר זוהי בעייתה של החברה הישראלית, אשר צריכה ללמוד לחיות עם השונה, החריג והמיוחד, ולשלב אותו בתוכה, מסיימת ד"ר תרזה שרב.

לפי הערכתה של אגודת "יתד" מצויים עתה בישראל כאלף ילדים ובני נוער בעלי ת.ד. אפשר לקדם על ידי טיפול רפואי וחינוכי מתאים כדי להביאם לעצמאות. לצורך גיוס תרומות תיערך תצוגת אופנה במוצאי־שבת 29.11 בשעה 17.45 במלון "הילטון" בירושלים. את קולקציית החורף של אהוד גרא ופרוות שרף, תדגמנה דוגמניות צמרת. יופיעו בהתנדבות ירדנה ארזי ומוטי גלעדי ולהקתו. בערב זה גם יימכרו בפומבי חפצי אמנות, ויוגרלו פרסים יקרי ערך. כרטיסים במחיר 30 שקלים ניתן לרכוש באקי"ם ובמשרדי הכרטיסים.

המפרנסת הגדולה

"מה שקרא לגילי וגם לי" — כתבה נוגה מרון, איורים — ארנונה רזין; אבנר בכר, הוצאת "נעמי המתי" גן ת.ד. 828.

סיפרת של המחנכת נוגה מרון לילדים בגיל הגן "מה שקרה לגילי וגם לי" הוא, כמרומני, הספר הפמיניסטי הראשון לגיל הרך. באמצעות סיפורים מן החיים היומיומיים של גילי הפעוטה, מסבירה המחברת, כי אבא ואמא הולכים מדי בוקר לעבודה ונושאים יחד בעול המשותף של משק הבית. הסיפורים משקפים את השינוי שחל בחברה הישראלית: לא עוד אב מפרנס ואם עקרת בית, אלא שני מפרנסים. גם לאם, כמו לאב, ישנה קאריירה מקצועית. לעתים היא יוצאת בערב לישיבה, ולעתים היא יוצאת עם אבא לבילוי.

הספר "נקי" מאינדוקטרינציה פמיניסטית. המשפחה אוכלת ארוחת בוקר; הילדה רוצה להיות גדולה ומסרבת לאכול דייסה. היא מעדיפה לחם, גבינה ועגבנייה. [illegible]

נמשכים ההפסדים ב"סאיטקס"

בשנת 1985 הפסידה חברת "סאיטקס" 12 מיליון דולר. במהלך 1986 הפסידה עד כה 20 מיליון דולר. ההפסד המצטבר הוא 41 מיליון דולר עד עכשיו, שיחס להון עצמי של 80 מיליון דולר — מתברר מנתוני החברה.

"סאיטקס" מתארגנת מחדש כדי להתגבר על ההפסדים — אמר אתמול יואב שלוש, סמנכ"ל החברה, במסיבת עיתונאים. במסגרת תכנית ההבראה פוטרו 400 עובדים והחברה מתרכזת עתה בייצור המוצרים בהם יש לה מוניטין והיא המובילה. שלוש מסר, כי ההכנסות ברבע השלישי של 1986 היו 33 מיליון דולר לעומת 31.4 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. גידול של יותר מ־5 אחוזים לעומת אשתקד. עם זאת, הרבעון השלישי של 86 הסתיים בהפסד נטו של כ־7 מיליון דולר, לעומת הפסד נטו של 2.8 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני הגיעו ההפסדים לכ־10 מיליון דולר. עם כל ההפסדים האלה הודיע שלוש על שיפור שחל ברבעון השלישי במכירות במערב־אירופה, שהסתכמו ב־16.4 מיליון דולר, גידול ניכר לעומת המכירות של הרבע השני, שהגיעו ל־8.4 מיליון דולר. לדבריו, השיפורים נובעים ממכירות של מוצרים חדשים שהוצגו, לראשונה בחודש יוני השנה בתערוכת "דרופה" בגרמניה — מערכות דפוס בהן נחשבת "סאיטקס" לחברה המובילה בעולם.

כן הודיע על שיפור במכירות בארה"ב. החברה קיבלה באחרונה הזמנות ל"רספונס" והכנה לדפוס תמונות ליפאן, סינגפור ואוסטרליה.

שלוש מסביר את ההפסדים במדיניות הממשלה, של הקפאת השקל וצימצום של התמיכה ביצוא. כן היו עליות בגלל הכנסת המוצרים החדשים הכרוך בזה. שלוש הזכיר, כי החברה בשוק המעגלים המודפסים כלל־עולמי. כן היו לדבריו מהצפוי במערכות פיענוח סייסמי להקל על חיפושי נפט ואשר בהם תקוות רבות. עתה, עם ירידת הנפט, איש אינו עסוק עוד בחיפושים.

אמנון נויבך, סמנכ"ל "סאיטקס" לכספים, מסר כי בעלי המניות הודיעו 20 מיליון דולר. ארבעת הבנקים וכל"ל, הפועלים, דיסקונט מיליון דולר. "כלל" 5 מיליון דולר דולר חברות ההשקעה בבנק דיסקונט. מסר, כי אהרון דברת, מנכ"ל "כלל", יו"ר האקזקוטיב של החברה מסייע לחברה בקשריה עם גופים. נויבך משוכנע, שתוך מאמץ והתרכזות במוצרים שהחברה "סאיטקס" להתגבר על ההפסדים.

חיים מ[illegible]

הריבית האפקטיבית — 70% בשנה האחרונה

באוקטובר היתה הריבית האפקטיבית במשיכות־יתר 3.66 אחוז, שהיא ריבית ריאלית של 1.1 אחוזים — כך עולה מסקר של מוכוני המכללה הפיננסית.

עלות האשראי החופשי במשיכות־יתר ב־12 החודשים שחלפו עד סוף אוקטובר הסתכמה בכ־70 אחוז אפקטיבי שנתי, ובריבית ריאלית של כ־46 אחוז לשנה.

תחזית מחלקת המחקר של המכללה הפיננסית מראה, כי בנובמבר תעלה הריבית האפקטיבית הממוצעת במשיכות־יתר אחוזים וכ־2.3 אחוזי ריבית ריאלית בהנחה שהמדד יעלה החודש ב־1.5.

עוד עולה מהסקר, כי בהלוואות בדולר אמריקני לזמן קצר היתה באוקטובר, במונחים שקליים אפקטיבית, שהיא ריבית ריאלית של אחוזים.

קבוצת "אלרון" הרוויחה 2.1 מיליון דולר

במחצית השנה שהסתיימה ב־30 בספטמבר הסתכם הרווח של קבוצת "אלרון" ב־2.1 מיליון דולר, לעומת הפסד של 22.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

התרומה העיקרית לרווחיות של "אלרון" השנה באה מהחברה־הבת "אלביט מחשבים", בה מחזיקה "אלרון" כ־60 אחוז. יצויין, כי התוצאות של מחצית השנה אשתקד כללו מחיקה של השקעה והלוואה ל"אלסינט", בסכום כולל של 24.4 מיליון דולר. ואילו הרווח שלמחצית השנה הזאת הינו לאחר הפרשה של כ־8.1 מיליון דולר, המהווים תשלום במזומנים שהועבר ל"אלסינט" כמקדמה על חשבון השקעה נוספת.

ההכנסות המאוחדות עם החברות הסתכמו בששת החודשים האלה בכ־80 מיליון דולר, לעומת 76 מיליון דולר המקבילה אשתקד. הרווח למניה הוא 0.20 דולר, לעומת הפסד של דולרים ב־1985.

"אלרון" מרוויחה עוד, כי צבר ההזמנות "אלביט" ממשיך לגדול והגיע ל־267 מיליון דולר. יותר מההזמנות האלה מיועדות ליצוא.

אשראי ליצוא גם בריבית משתנה

יצואנים הזכאים למימון בקרן היצוא לזמן בינוני וארוך יוכלו להחליט אם לקבל אשראי זה בריבית משתנה, או בריבית קבועה, כפי שהיה עד כה — על הסדר זה נמסר בחוזר מחלקת האשראי בבנק ישראל.

ההחלטה על ביצוע הלוואות בריבית משתנה בקרן זו נועדה לאפשר ליצואנים גיוון תנאי האשראי שהם יוכלו להציע ללקוחותיהם בחוץ־לארץ.

מבנק ישראל נמסר, שעד עתה יכול היה היצואן בישראל להציע ללקוחותיו בחו"ל תנאי מימון בריבית קבועה בלבד, לתנאי המימון בקרן. ההסדר גם מתן אשראי בריבית משתנה בהתאם לשינויי ריבית הליבור הלקוח בחו"ל.

ההלוואות במסגרת קרן מימון בינוני וארוך מאושרות ליצוא לתקופה של שלוש עד חמש ההלוואות בקרן זו מסתכמת דולר.

מוטורולה יקים מפעל בערד

קונצרן "מוטורולה" יחל להקים בקרוב מפעל לייצור ציוד תקשורת בערד. שר התעשייה והמסחר אריאל שרון מסר אתמול, כי במפעל החדש יועסקו 150 עובדים ויושקעו בו 1.9 מיליון דולר. השקעה זו אושרה אתמול על־ידי מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר, לאחר מגעים שהיו בשבועות האחרונים בין ראשי המשרד להנהלת החברה.

תפוקת המפעל החדש, שתסתכם ב־15 מיליון דולר לשנה, מיועדת כולה ליצוא. שרון מסר, כי פנה באחרונה לכמה חברות תעשייתיות גדולות והציע להן להקים שלוחות בעיירות פיתוח בנגב.

בישיבת מרכז ההשקעות אתמול אושרה גם הקמת מפעל מוצרי פלסטיק במגדל העמק, בהשקעה של יותר מ־2.2 מיליון דולר, שמחצית מתפוקתו תיועד ליצוא. כן עוד 6 תוכניות הקמה והרחבה של תעשייה בכל אזורי הארץ.

● הנהלת המוסד המאוחד לעזר החליטה לערוך בדיקה מקיפה היקף עבודות הבנייה והתשתית על־ידי חברות ותאגידים לפרסם מיכרז פתוח.

המנכ"ל י. ארבל ציין 50 אחוז מהציוד הנמצא נמצא בשימוש כתוצאה והוא הולך לאיבוד.

הנהלת המוסד לענף להעביר לידיעת הממשלה הכספים, הכלכלה ובוקיות תוצאות הסקר. היא תדרוש לתת תמיכה לחברות הבנייה עבודות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בהעדר תוכנית כלכלית לטווח ארוך

פיחות קטן בעוד 3־4 חודשים או פיחות גדול בעוד חצי שנה

חה"כ אליהו שפייזר היה אחד מחברי הכנסת השקטים בקדנציה הקודמת, דבר שעלה לו לא במעט במישור המפלגתי הפנימי. מאז מונה ליו"ר ועדת הכלכלה הוא מגלה פעילות ענפה, הן בכנסת והן במישור הפנים־מפלגתי.

בוועידת מפלגת העבודה לפני כחצי שנה עמד שפייזר בראש ועדה שניסחה את מצעה הכלכלי של מפלגת העבודה, שאופיין ע"י שמירה על סממנים רבים של מפלגה סוציאל־דמוקרטית והעדפת העבודה על פני ההון. לפחות במישור הכלכלי־חברתי, אליהו שפייזר נמצא באגף השמאלי של מפלגת העבודה. עליו השקפתו, שתפסות אידיאולוגית בתחום החברתי־כלכלי חייבת להיות גרעינה של כל מפלגה פוליטית, בעוד שבמדיניות החוץ הנושאים מוכרעים באופן פרגמאטי.

גם בראיון זה שהעניק ל"על המשמר" נוקט אליהו שפייזר עמדות ביקורתיות ואמיצות למדי. הוא באופן החלטי בעד משק ציבורי, ונגד הבירוקרטיה חסרת הערכים במשק זה. הוא בעד מדיניות שוויונית, קביעת שכר מקסימלי למנהלי חברות של המשק הציבורי, נגד העדפת ההון ונגד המונופולים.

אליהו שפייזר הוא אחד האינטלקטואלים של מפלגת העבודה. יליד הארץ, בן 55, סיים לימודי בקטריולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים ובעל תואר מ.א. בכלכלה ומשפטים בפאריס. עסק בעיתונאות ובעריכה לפני שמילא תפקידים ציבוריים רבים, כמו סגן ראש עיריית תל־אביב ומזכיר המחוז הגדול של מפלגת העבודה.

מבחינה אידיאולוגית הוא עדיין מעדיף את המערך עם מפ"ם על פני מערך עם "יחד". לדבריו, יש במערך עם "יחד" משום שחיקת ערכיה האידיאולוגיים של מפלגת העבודה, כיוון ש"יחד" מייצגת השקפות ליברליות שונות ו"אנו לא זקוקים לחיזוק הכיוון הזה כי במציאות ממילא תמיד קיימת סטייה כזאת", אומר אליהו שפייזר בראיון למדור "הכלכלה והאדם".

ריאיין: צבי טימור

מפעל מנועי בית שמש מהווה דגם של הכלכלה הישראלית. בה מפעל גדול יורד לטמיון בגלל ניהול לקוי ואי־עמידה על עקרונות וקיום הסכמים עם גורמים חיצוניים — אומר חה"כ אליהו שפייזר, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת.

לדבריו, למפעל היו סיכויים טובים להצליח. אם למפעל מסוג מנועי בית־שמש אין זכות קיום, אף מפעל בארץ לא יכול להתקיים. המפעל נמצא בבעלות ציבורית עם שותף חיצוני, עם שוק בטחוני, עם צבר הזמנות, טכנולוגיה מפותחת וידע ברמה גבוהה. הכולל ציבור של בעלי מקצוע

● אסור להרשות שמנהלים כושלים שהפסידו 30 מיליון דולר יעברו למפעלים בהם יפסידו 300 מיליון דולר

שהוכשרו לעבודה ברמה גבוהה, מהנדסים וטכנאים; כלומר, חלום של מפעל טכנולוגי. מפעל זה לא נכשל בגלל העובדים, להיפך: החלום שבעיירת פיתוח יימצאו עובדים בעלי מהימנות התגשם, אך המפעל נכשל בגלל בזבוז וניהול לקוי, תוך כדי חוסר תשומת לב של הממשלה ושל מועצת פועלי בית שמש.

הנהלת המפעל לא מימשה את ההסכם עם פראט אנד ויטני, שהבטיח הזמנות בסכום של 25־30 מיליון דולר, לעומת 500 מיליוני הדולרים שישראל מזמינה אצלם בארה"ב. רכש חוזר זה הוא רק 5 אחוזים מההיקף הכולל.

● קיימת גישה פונקציונלית מיוחדת בהנהלות המפעלים ההסתדרותיים; יש להבהיר להם מיהו בעל־הבית

ישראל משלמת הרבה עבור הערכים החברתיים. גם ה"לביא" תוכנן כדי להבטיח תעסוקה והתפתחות טכנולוגית, פיתוח כלכלת העתיד. לשם רכש מטוסים כלבד עבור חיל האוויר היו פתרונות זולים יותר, וטובים יותר. בהתחשב בנימוקים אלה, אסור לסגור את המפעל ולפגוע בעיר שלמה בגלל הפסד המפעל של חצי מיליון דולר לחודש. ועדת השרים לענייני כלכלה נכשלה כאן בהחלטה מבחינת האחריות ברמה הלאומית, ובקביעת סדר עדיפויות נכון.

לגבי העבר, יש למנות ועדת חקירה שתקבע למה נוצרו ההפסדים. לגבי כל אלה שישבו במועצות מנהלים נחשלות גרמו נזק ולא מילאו את חובתם יש להסיק מסקנות. שלא יעברו למפעלים אחרים ויגרמו נזקים נוספים. במציאות, הם הולכים מחיל אל חיל — מהפסד של 30 מיליון דולר עוברים למפעל שמפסיד 300 מיליון דולר, והשרשרת נמשכת. סחבת, חוסר תשומת לב, זלזול ביועציו, שהכל עובר ואיש אינו מבקש דו"ח שיסביר מה גרם להתמוטטות — כל אלה הם שורש הבעייה. אולם מכאן לא נובע כינוס נכסים. מבחינת תושבי בית שמש, ומבחינת הכלכלה הלאומית, יש זכות קיום למפעל.

מבחינה כלכלית, תמיד מבשרים בששון גדול ובדברת על הקמת פרוייקטים גדולים חדשים. אך בתפעולם ותחזוקתם מגלים חוסר ידע וחוסר יכולת.

לאור האמונה ביכולתה של הבעלות הציבורית — איך אתה מעריך את ההתרחשויות במפעל אליאנס בבעלות "כור"?

שפייזר: המהלכים שם היו מהירים ופזיזים. אולם הטענה שהושמעה, גם ע"י אנשי מפלגת העבודה, כי קיימת סתירה בין ההסתדרות כאיגוד מקצועי לבין חברת העובדים, איננה נכונה. ההיפך הוא הנכון. במערכת ההסתדרותית יש אפשרות להגיע להכרעה מהירה, אך הנהגת ההסתדרות היססה. יש יתרון למשק כלכלי תחת קורת גג שיכולה להכריע בחילוקי דעות, אך ההזדמנות הוחמצה וזה נתן פתחון־פה למתנגדים.

סכסוכים תמיד היו, ויהיו. הפעם נקטו אמצעים פזיזים; נעשתה שגיאה. למרות שיש כתובת, יש אל מי לפנות, יש מי שמכריע — ההנהלה לא פנתה, וזאת היתה שגיאתם. בכלל, יש בהנהלות המפעלים ההסתדרותיים עודף ראייה פונקציונלית. קיימת תופעה של "גנרלים סיניים". מכל מקום, יש היחלשות בזיקה התנועתית של המנהלים מטעם ההסתדרות. אם כי כל מפעל צריך להתנהל על־פי טובתו־הוא ועל־פי אינטרסים כלכליים.

אך יש אינטרסים חשובים יותר, כלליים יותר. חלק מדור ההנהלה החדש והוותיק שהתעייף צריך לקבל תזכורת מההסתדרות, מי הם הבעלים ולפני מי הם אחראים. התזכורת חייבת להבהיר כי לא מזכיר ההסתדרות, ולא חברת העובדים, אלא הפועלים, ולא המנהלים הם הבעלים של מפעלים אלה.

חוברת ההסברה של "חירות" מציגה זאת כניגוד בין המימסד לבין ציבור השכירים, שזכו לשיחרור לראשונה בתקופת שלטונם.

שפייזר: לא קראתי את החוברת, אך "חירות" הצליחה ליצור את ההרגשה של דאגה לאיש הקטן. היא לא דאגה לדברים משמעותיים, אך נתנה תחושה של שוויון והזדמנות שווה לעדות המזרח, אם כי לו היו מעמידים את הדברים במבחן אובייקטיבי, היה מתברר שלמפלגת העבודה היו הישגים ארוכי טווח בשכונות; לא הישגים ממשיים, אך שיפר את הפסיכולוגיה, את ההרגשה.

אמצעי עיקרי למדיניות חברתית שוויונית ראינו בחלוקת נטל המס. הפרוגרסיביות של המס התהפכה בתקופת הליכוד. בתקופת המערך השכירים שילמו כ־40 אחוז מהמס. העצמאיים והחברות כ־60 אחוז. בתקופת הליכוד השכירים עלו עד ל־65 אחוז מהמס ו־35 אחוז ליתר הציבור. השפע בא על חשבון יצירת גרעונות, על חשבון העתיד. אם כי השכירים שילמו יותר מהאחרים, ההרגשה של כולם היתה טובה.

אפשר להיות במדינה של "אכול ושתה", לחלק מוצרים זולים ולתת רווחים אדירים להון, לבעלי האמצעים, והעם עדיין יהיה מרוצה. הרבה דיקטטורים ניצלו את השיטה הזאת והנהיגו חיים מהיד לפה. בעוד שלמעשה, יש לבחון קטגוריות בסיסיות, כגון חלוקת הכנסות וחלוקת נטל המס.

● הסגידה להון קיימת גם במפלגת העבודה

עם זאת, אינני חושב שמפלגת העבודה עשתה כל מה שצריך. היא משלמת מס לא קטן למעמד הבינוני ולהון. הסגידה להון קיימת גם במפלגת העבודה; העדפת ההון היתה מדיניות גם בממשלות קודמות והיא עדיין נמשכת. למשל, עד היום לא מומשה ההצעה למס הון נטו. הקיים כחלק מהמדינות הקפיטליסטיות. ניתן היה להנהיג מס זה ללא פגיעה בחיסכון הקטן ודירת המגורים. אולם לא נעשה דבר בתחום זה. למרות שההצעה נכללה במצע מפלגת העבודה.

● מצדד בקביעת שכר מקסימום למנהלים בהסתדרות

מה הסיבה לכך?

שפייזר: אנשים חיים במערכת קשרים אישיים. אישי צמרת ובעלי הון נמצאים בהיכרויות, חברויות, ושותים קפה ביחד. קשרים כאלה יוצרים חוסר יכולת לפעול בתחום זה. לכן גם המס על רווחים ספקולטיביים קצרי מועד בבורסה. שהיה כלול במצע המערך ואף במצע מפלגת העבודה, גם זה לא עבר.

דוגמה נוספת לקשרי התלות של אנשי מפלגת העבודה במערכת הפרטית הלוחצת היא נושא הבנקאות. הממשלה בראשות מפלגת העבודה לא עמדה באופן בוטה על ביצוע מסקנות דו"ח בייסקי. לא קיבלה החלטות כאשר מנהלי הבנקים סירבו להתפטר. הימנעות זו אישרה את התאוריה שבעצם מערכת הבנקאות שלטה, ועדיין שולטת במערכת הפוליטית, וככל הנראה חלק מהפוליטיקאים נהנים ממנה וסוגדים לה.

האם יש מחלוקת של ממש בין הליכוד למפלגת העבודה בנושא הצמיחה?

שפייזר: מאות ואלפי מלים נשפכו בנושא הצמיחה, שנה לפני שהשלטון נמסר לראשות הליכוד. הוויכוח נסוב או בשאלה מי יעמוד בראש ועדת הצמיחה, ראש הממשלה דאז או שר האוצר, וכמה כסף יוקצה. היו תזכורות רבות מעיירות הפיתוח בארץ כולה. אך פיתוח לא היה.

לאחר שנה וחצי של התוכנית הכלכלית שוב מדברים על קיצוצים בתקציב. מה דעתך, אילו צעדים מתחייבים עתה?

שפייזר: התכנית הכלכלית שחקה את השכר לזמן קצר והעלתה את הריבית. אך לא גרמה כל שינוי מהותי. כיום מדברים שוב על מזרווה חדשה. אני לא מציע לחזור לשחיקת שכר עמוקה, וזאת כבר נוסתה פעם ושום דבר לא קרה, שום שינוי מבני לא התרחש בעקבות ויתור העובדים. ההזדמנות הוחמצה.

גם המדיניות המוניטארית לא יכולה להימשך כך. אי־אפשר להרשות ריבית כה קיצונית לטווח ארוך. לכן מתרכזות כל המחשבות בקיצוץ התקציב, שימנע ויבלום את המגמות האינפלציוניות המתפתחות. אולם מדברים על 800 מיליון דולר — סכום שהוא בריחה, ללא מיליארד דולר קיצוץ, לא תשתנה שום מגמה.

כפי שמכירים את הממשלה, סכום כזה לא יקוצץ, לא יהיה קיצוץ משמעותי, וזה מוביל לסכנת פיחות וחזרה לשיטה שהיתה קיימת, לפיה צפוי פיחות קטן תוך 3־4 חודשים, בלחץ התעשיינים, או פיחות גדול יותר, תוך 6־7 חודשים, כאשר היתרות יירדו ל־2.5־3 מיליארד דולר.

שוב נמצאים בנקודה בה יש להחליט על

● ועדת השרים לענייני כלכלה נכשלה בעניין מנועי בית־שמש

דרך, אך אין תוכנית כלכלית. היו אמצעי בלימה, אך אין תוכנית לשנים הקרובות, ל־3־4 שנים. הציבור מתחיל לאבד אמון — שהוא הנכס החשוב ביותר שנבנה בשנתיים האחרונות. כאשר מפלגת העבודה היתה בשלטון. האנשים המקצועים ואנשי התעשייה והמלאכה רואים שחיים מהיד לפה ושאין תוכנית לטווח ארוך.

מצב כזה קורא לכל קבוצת לחץ לנסות להפיק את המירב בשביל עצמה. במצב הנוכחי, כולם יתחילו לזעוק ולתבוע. אין לשכוח, שאנו כבר לפני שנת הבחירות (או אולי כבר בשנת בחירות) ואף אחד לא ייתן לקצץ בתקציב הזה בתחום החינוך, הבריאות והרווחה.

בכנסת אתה עומד בראש ועדת הכלכלה. מהי השפעתה של הוועדה על עיצוב המדיניות?

שפייזר: לדעתי יש לשנות את חלוקת העבודה בכנסת בין ועדת הכספים, הגדולה מדי והמטפלת בנושאים רבים מדי, לבין ועדת הכלכלה. לפעמים יש פסול במספר כה גדול של נושאים המגיעים לטיפולה של ועדה אחת. עם זאת, ועדת הכלכלה הפכה לגורם. היא טיפלה בנושאי הכלכלה השחורה, שהיא אחד ממחדלי השלטון, בנושא הבנקים ובמאבק להקמת ועדת החקירה. הוועדה חשפה את הונאת הציבור ב"סיסמיקה". יתכן שבומה שבים ואחרים היו בעלי כוונות טובות. אך למרות כל הרשויות מכרו לציבור ניירות חסרי ערך. גם כאן התגלה המון סגידה לגבירים ומטיעים.

הוועדה טיפלה גם בכל החברות הגדולות כמו "אל על", "מעוף", נפט, גאז, רווחיות היצוא ופרוטקציוניזם במתן רשיונות יבוא. היא טיפלה בהקמת רשות השידור והכינה את החוק לטלוויזיה בכבלים.

נושא הדלק אקטואלי למדי. מה דעתך על הרפורמה המוצעת?

שפייזר: בנושא הדלק יש להגיע מעבר לגירסת הרפורמה של "פז" — צריך לשנות את הכל. יש לפתוח התחרות לא רק על מירווח השיווק, אלא גם על הרכש וגם על תהליכי הזיקוק. יש להקים שני בתי זיקוק, שלא יהיה מונופול. אנו רואים כיום מה זה, למשל, המונופול של טבק: גם כאן יש צורך לפתוח בשני מפעלים.

אינני רואה כל סיבה ש"פז" תהיה חברה ממשלתית. אין כל סיבה מדוע חברה זו טרם נמכרה. אם אי־אפשר למכור את "פז", אי־אפשר למכור שום נכס אחר. "פז" היא עסק טוב, צריך למכור אותה מהר ולבדוק את יעילותה. כי היא בהחלט יעד לסימני שאלה רבים. היא דינמית מדי, נוחה מדי וארוגנטית מדי.

יש לשלול את התופעה שאנשים יוצאים מהמערכת הממשלתית, וללא תקופת צינון עוברים ומשתלבים בתנאי השכר המצויינים של חברה פרטית. השיטה אוכלת [illegible].

הצעתי להסתדרות לקבוע שכר מקסימום בכל החברות הציבוריות. כל יפחידו אותנו שהמנכ"לים יברחו. על כל אחד שיברח יהיו עשרה טובים, צעירים, שיכנסו. הסקטור הציבורי צריך להראות דוגמה. לגבי החברות ההסתדרותיות, יש לקבוע שכר מקסימום של 3,500 דולר. ההסתדרות צריכה ליטול יוזמה ולהילחם בעניין זה.

אליהו שפייזר
מעדיף מערך עם מפ"ם במקום "יחד"

דוד ברודט:

בקרוב יוסר הפיקוח על המחירים

בחודשים הקרובים יוסר הפיקוח ממחירי מוצרים רבים, בענפי ההלבשה וההנעלה והציוד לבית, ועד אפריל 87 יש כוונה להסיר את הפיקוח ממרבית המוצרים במשק ולחזור לפיקוח בהיקף רחב במקצת מזה שהיה נהוג לפני עסקות החבילה בסוף 1948 — מסר דוד ברודט, ראש המינהל לתכנון בכלכלה ומימון במשרד התעשייה והמסחר.

לדבריו, היצוא לגוש הדולרי נפגע באופן קשה ביותר, ובסוף 1986 הוא נמצא ברמה המתקרבת להספר. "זה צריך להדאיג אותנו", אמר ברודט. "הבעיה היסודית היא שעדיין אין לנו, למרות התוכנית הכלכלית, יכולת לתת פתרון לבעיית רווחיות היצוא ללא פגיעה ביציבות המחירים. אם הייתי יודע שאפשר לעשות שינויים בשער החליפין בלי לפגוע ביציבות המחירים, זה היה הצעד המועדף".

עוד אמר, כי ההצעה שהעלה משרד התעשייה והמסחר לפני חודשים אחדים, לתת סיוע זמני למפעלים המייצאים לגוש הדולרי, עדיין תקפה ושר התעשייה והמסחר אריאל שרון מתכוון להעלות אותה שוב לדיון בממשלה. "זהו הסקטור המתקדם שלנו, שמקיים רמת מחקר ופיתוח גבוהה. אין לו שווקים אלטרנטיביים". אומר ברודט ומוסיף: "גם אם לא רואים את הפגיעה המיידית, אין זה אומר שהיא לא חמורה. אנו צופים כי שנת 1987 תבליט רבים מהקשיים שבהם נתקלו היצואנים ב־1986. אבל השנה הבאה איננה אבודה — אם ניתן לסקטור הזה סיוע זמני, כדי שלא ייאבד את השוק".

אודי נחשון

● אגודת עובדי קופ"ח וחברת ישראכרט מפעילות בימים אלה כרטיס אשראי חדש המונפק לציבור עובדי קופ"ח כללית. הכרטיס מאפשר לעובדי קופ"ח ובני זוגם לבצע רכישות של מוצרים ושירותים במיגוון בתי־עסק ורשתות, תוך קבלת הנחות ותנאי תשלום מיוחדים — נוסף על האשראי ממנו נהנים מחזיקי הכרטיס לפי ההסדרים המקובלים לגבי מחזיקי כרטיס "ישראכרט".

מפופ ומשם

מה חדש?

„הסמית'ס", קורבן אחרון לחוליגניזם

מאת עופר ניר

לאחר שגירשו אותם ממגרשי הכדורגל, מצאו להם, כפי הנראה, החוליגנים האנגלים, שדה־פעולה חדש ליצר־ההרס שלהם - הופעות של להקות רוק. להקת „דימוי ציבורי בע"מ" סבלה מכך, במסע ההופעות האחרון שלה, עד כדי כך שמנהיגה, ג'ון ליידון, איים להפסיק להופיע בכלל. הקרבן האחרון למעשי החוליגניזם היא להקת „הסמית'ס".

בהופעה בעיר ניופורט הופל סולן הלהקה, מוריסי, מן הבמה ונחבט בראשו. בהופעה בעיר אחרת, פרסטון, לא הספיקה הלהקה לסיים אפילו את השיר האחרון, כאשר נזרק לעברה חפץ בלתי־מזוהה. אחר־כך טענו מנהלי הלהקה שמדובר במטבע שהושחזה והפכה לנשק מסוכן, שפגע במצחו. הוא ירד מן הבמה, ניסה למצוא רופא שיעצור את שטף־הדם, אך לשווא. לבסוף נאלצו לבטל את ההופעה ולנסוע למרפאה מקומית, לטיפול שכלל מספר תפרים במצחו. עצוב.

פרינס בלי „המהפכות"

אף־על־פי שרוב המעריצים כמעט ולא ייחסו חשיבות ללהקת הליווי של פרינס, „המהפכות", הרי שהיתה לה, גם לדעתו, השפעה רצינית על דרכו לפרסום עולמי. כעת נמסר על קץ השותפות הפורה בין הכוכב ולהקתו, ופרינס יקליט את תקליטו הבא כסולן לכל דבר, ללא תמיכתה של להקתו. שתיים מחברי להקתו לשעבר ליסה קולמן וונדי מלווין, ימשיכו לעבוד יחד ויקליטו תקליט משותף ● להקת „רומא ומתגמחים" מנסה ללכת על בטוח. הלהיט הראשון שלה, „רות בשמיים", היה ביצוע מחודש ללהיט מוכר מראשית שנות ה־70. התקליטון הבא, „בער", לא הצליח בצורה משמעותית. עכשיו שבה הלהקה אל רפרטואר הפופ הקלאסי, והתקליטון החדש שלה הוא „ווטרלו", כן, כן, אותו להיט מפורסם של להקת „אבבא". יחד עם הלהקה תשתתף בהקלטה דמות צבעונית ומוכרת מאוד בפופ הבריטי של שנות ה־70, רוי ווד, שגם יצטרף למסע ההופעות של הלהקה ● צרות באות בצרורות על חברי להקת „מועדון תרבות". לאחר הסתבכותו של בוי ג'ורג' בעסקי סמים, נעצר מתופף הלהקה, ג'ון מוס, ונחשד באחזקת קוקאין. הוא שוחרר בערבות עד למשפטו.● לצרות מסוג אחר נקלע בילי בראג, זמר המחאה הבריטי. הוא השתתף בהפגנה נגד החימוש הגרעיני ונעצר על־ידי המשטרה, לאחר שניסה לגרום נזק לגדר בעזרת משור. הוא הואשם בהשחתת רכוש ציבורי ושוחרר בערבות ● סרטון הווידיאו ללהיט החדש של להקת „ראשים מדברים", הנקרא „אהבה למכירה", נאסר להקרנה בבריטניה בגלל „פרסומת מוסווית". בווידיאו־קליפ מצולמים כמה מוצרי צריכה המוניים וג'אנק פוד של מקדונלד וקוקה־קולה. דייויד ביירן עסוק עתה בביומי קליפ חדש, להקרנה בטלוויזיה הבריטית ●

טלוויזיה

„א־הה" וכל השאר

„בון ג'ובי" — מוציאה שם רע לאהבה

מאת עופר ניר

התכנית „עד פופ", שתשודר ב־23.11, תארח באולפן את נורית גלרון. ראיון עימה ילווה בשני שירים מתוך אלבומה האחרון המצליח, „משהו בלבבה" — „זה הגשם" ו„קשר השתיקה".

עוד בתכנית, להקת הרוק־הכבד האמריקנית הצעירה והמצליחה „בון ג'ובי" בלהיט האחרון שלה, שפתח בפניה את השוק הבריטי ובעקבותיו גם את המצעד הלועזי של רשת גימל. הלהיט נקרא „הוצאת שם רע לאהבה", מתוך אלבום ושמו „רטוב וחלקלק", שיראה אור גם בארץ.

השלישיה הנורווגית „א־הה", שתחילה ראו בה להקה־של־להיט־אחד („השתלטי עליי") ואחר־כך של אלבום אחד, ממשיכה להקליט, ממשיכה להופיע. הכל בסדר במחנה „א־הה". הלהיט האחרון שלה, „איבדתי אותך", יובא בתכנית הקרובה של „עד פופ".

עוד להקה שראו בה הרכב־של־אלבום־אחד היא „פרנקי הולך להוליווד". אבל הולי ג'ונסון וחבריו שבו לפעילות בצורה נמרצת, באלבום חדש ושמו „ליברפול", הלהיט הראשון מתוכו, „בילוי עד כלות", ייכלל אף הוא בתכנית.

אחרונה וחביבה מאוד, כריסי היינד ולהקתה „מעמידי הפנים". להקה שירדה ועוררים רבים בהרכבה, בעקבות מותם של שניים מחבריה. הפעם האחרונה בה התארחה היינד בתכנית, היתה כאשר שרה עם להקת „יו.בי.40" את הלהיט „השגתי אותך, ילדתי". הפעם, בלהיט שלה, עם להקתה, „אל תבין אותי שלא כהלכה".

שעה וחצי לפני „עד פופ", במסגרת השידורים בערבית, יוכלו מעריציו של פרינס לצפות בתכנית מיוחדת בסדרה המוסיקלית „עם כוכבים". פרינס מתראיין — דבר נדיר — וגם שר.

רדיו

חמש שעות עם „ראשים מדברים".

„ראשים מדברים" — מרתון בגל"צ

מאת עופר ניר

גלי צה"ל יקדישו, ביום ו' הקרוב, 21 בנובמבר, חמש שעות רצופות (החל משעה 4 בערב) למרתון להקת „ראשים מדברים". יואב קוטנר, מי שתרם תרומה משמעותית לפופולריזציה של הלהקה בארץ, עורך ומגיש.

„ראשים מדברים" חוגגת בימים אלה עשר שנים להקמתה. דייויד ביירן, כריס פראנץ וטינה וימות' למדו יחד בבית־הספר הגבוה לעיצוב, ברוד־איילנד. השלושה הקימו מעין קומונה, שעבדה וערכה נסיונות מוסיקליים בצוותא. מן הקומונה הזאת צמח זוג נשוי אחד, ווימות' ופרנץ. עם צירופו של ג'רי הריסון, שהיה בעבר בלהקתו של ג'ונתן ריצ'מן, „המאוהבים המודרניים", הושלם ההרכב. האלבום הראשון „ראשים מדברים" יצא בשנת 1977 ולא זכה להצלחה מסחרית מסחררת, אם כי היו מבקרי מוסיקה שגילו את פוטנציאל האיכות שבלהקה. להצלחתה המסחרית הראשונה הגיעה הלהקה באלבומה הרביעי „השאר באור", שהיה גם אלבום הבכורה שלה בהדפסה מקומית.

בשנים האחרונות, דומני שהלהקה הולכת לקראת רוק פשטני יותר, על חשבון התחכום והאוונגרדיסטי. יש הרואים בכך ברכה, הרחבת מעגל המאזינים שלה. יש הסבורים כי להיפך: „ראשים מדברים" מאבדת מן הייחוד שלה. בחמש שעות המרתון ישמעו שירים מכל אלבומיה של הלהקה, למן הראשון ועד לאחרון, „סיפורים אמיתיים". כמו כן יובאו הקלטות נדירות וקטעים מתוך תקליטים שהקליטו חברי הלהקה במסגרות עצמאיות. דייויד ביירן הקליט עם בריאן אינו את „חיי ברוחות", ג'רי הריסון הקליט את „האדום והשחור", וזוג הנשוי והמאושר היה עסוק בפרוייקט ושמו „תום תום קלאב".

מופע

תו האיכות

להקת „צליל שכן" במוזיאון תל־אביב

„צליל שכן" — צריך לפרגן

מאת יוסי וננו

להקת השנה בפסטיבל הג'אז הי־ישראלי 86', או אם תרצו־ההרכב המעניין ביותר שפועל בג'אז הישראלי כרגע — „צליל שכן", הרכב שנוהגים לכנות אותו ירושלמי. „צליל שכן" משלבים איכות נגינה עם לחנים מעניינים והופעה מקצועית, שהיא תוצאה של הרבה שנות עבודה משותפת.

כשאני מדבר על איכות נגינה אני מדבר בעיקר על אורן פריד, חצוצרה, ועל שמוליק קובלסקי, הסקסופוניסט, שניהם, לטעמי, הם הכוח המניע את ההרכב. רוב הלחנים הם עבודה משותפת, בתוכם קטעי הפיוז'ן של [illegible] אחרונים בג'אז.

„צליל שכן" הוא [illegible] נגנים מצטיינים [illegible] ביניהם ארם מוריסון [illegible] אוס בבאס, ואסתי קינן [illegible] ובשירה מצוינת. [illegible] ומצליחים לשמור [illegible] הופעות ועמילות — [illegible] ליצירת משהו בוגר [illegible].

עכשיו יש להם [illegible] במוזיאון תל־אביב. תו איכות [illegible] להם, גרמה לי שמי [illegible] שורים את [illegible] עליהם.

20 בנובמבר, מוזיאון תל־אביב.

תקליטים

מה כל־כך עצמאי?

„אלטרנטיבה 2", אוסף מתוך חברות התקליטים העצמאיות בבריטניה, סי.בי.אס.

מאת עמית רוט

„סטימטס", ג'ון קייל, רוברט וייאט ועוד מאות מוסיקאים אנגלים מצויינים מוחתמים בחברות תקליטים שידועות ב„אינדיס" — עצמאיות. עדיין לא ברור מה כל־כך עצמאי בחברות האלה, אבל זה לא מפריע להדגיש את ייחודן על רקע החברות הגדולות והממוסדות ולזכות במצעד מכירות נפרד משלהם.

„אלטרנטיבה 2" מכיל אוסף של חברות־חברות „אינדיס", ששלוש מהן — סטיף, „בגרס־בנקט" ו„ראף־טרייד" — הן החשובות בבריטניה. שירו בן השנה של ג'ון קייל פותח את התקליט Dylhg on the vine שמכיל שירים משל רוברט וייאט („בניית ספינות" שכתב אלביס קוסטלו), ניקו, הסמיטס ולהקות פחות מוכרות כמו „קולורבוקס" ו„האסטמנס".

צידה השני של „אלטרנטיבה" מציג להקות שכמעט אינן ידועות בארץ ונושאות שמות מוזרים כמו „מיקרו דיסני" ו„איין סקס פינגר". השיר הטוב בצד הלא ידוע הזה של התקליט שייך ללהקת „איילס אין גזה" — ברוכים הבאים. האוסף הזה מתקבל כמובן בברכה גדולה מאחר שחיכינו לו הרבה זמן, מאז שיצא „אלטרנטיבה 1". ובכל זאת, למרות השיפור לעומת קודמו, „אלטרנטיבה 2" עדיין איננו ברמה ואיכותו מספיק בבחירת החומר.

התקליט מכיל כמה שירים שנועדו למשוך קהל אך ניתנים להשגה בארץ באלבומים המקוריים ובהוצאה מקומית, כמו אלו של ג'והן קייל וה„סמיטס". „אלטרנטיבה 2" אינו מייצג את העכשווי בשוק התקליטים העצמאי של בריטניה ובוודאי שלא את המיטב, ויש מקום לשיפור, מאחר ש„האינדיס" בקושי מיוצגים בישראל.

„אמנים שונים" — הנס - סי.בי.אס.

על מנת להילחם בסרטן הדם יש צורך בכספים רבים. חלק מהם יבואו מאלבום זה, שנקרא „מוסיקה למען הנס". ברוס ספרינג־סטין, פול יאנג, ליונל ריצ'י, שארדיי, הול ואוטס ועוד רבים אחרים תמרו שירים כמו „בסי אותי", „בכל פעם שאת מסתלקת", Out of touch ו־Smooth operator

אלטון ג'ון — פוטנציאל [illegible]

אלטון ג'ון, „מעילי עור", [illegible]

הוא אחד מהכוכבים [illegible] לעולם הפופ, אבל מבד [illegible] של אלטון ג'ון מאבדת [illegible] המאזינים שלו. ב„מעילי [illegible] למרי, מנסה מי שהיה [illegible] המצליחים של המוסיקה [illegible] אני מנותק ולא [illegible] יודע לעשות.

ואכן, יחד עם [illegible] לגיטריסט דיווי ג'ונסטון [illegible] הנפלאה שלו כפי [illegible] בהופעה של ג'ון [illegible] המילים הזהירים שלו [illegible] ותחיל ובכיס את [illegible] מוכיח אלטון המשתתף [illegible] טוב לכוכב־פופ [illegible].

„מעילי עור" [illegible] מהתקליטים שהוציא [illegible] אבל יש בו רגעים [illegible] שלא יודע עד כמה [illegible] ג'והן מתכבזו על [illegible] אך ריקבון.

למען המחקר למניעת [illegible] במחלה.

המטרה חשובה, והשירים [illegible] האמנים הנ"ל.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.08 שעת כושר 08.15 חשבון פשוט ד' — פירוק לגורמים 08.40 כלי טורות — ג'ק 09.00 אנגלית ח' 09.20 בתרגום לערבית — טבע הנשימה 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום 11.00 צרפתית על־יסודי 11.15 חשבון ה' — מספרים מחזרים 11.30 ארץ מולדת — היציאה מן החומות 12.00 גיאוגרפיה ו'־ט' — הרי הנגעש 12.25 ספרות (על יסודי) — המלט — הממלכה המורעלת 13.00 מוסיקה על־יסודי (העשרה) — ואולנר והלאוטה (משולשים מוסיקליים) 13.30 לשון ותקשורת — הילדים משכונת חיים — השואה 1. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.08 שעת כושר 14.15 אתגר של חיים 16.00 שביל באמצע שביל כצר — טיול השבוע: יפו העתיקה והנמל 16.15 תאטרון אגדות עם — האבירות 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף 17.30 זנב לחדשות — עם האריה רמו, הארנבת משי ותקוף פיפס 17.55 שוכה של האנטילופה, פרק רביעי: שיעור מסתתר 18.20 לקט שירים — מתוך התכנית שישאר בינינו 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 קץ האימפריה — סדרה תעודית. תוף השנהב, מלחמתה של חוף השנהב לעצמאות 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 חפש ת'פיפס — סדרת שעשועונים 20.30 כולבוטק 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני 22.20 שיגעון ושמו פוקס פרק שמיני: עד שהמוות יפריד בינינו 23.05 הילדהז בטלוויזיה תכנית הומוריסטית מה קרה לעקרת בית משועממת כשבין לילה מתגשם חלומה והיא הופכת לכוכבת טלוויזיה 23.45 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

07.07 בוקר טוב וידור: קנטלינה לעונב, באך: קונצ'רטו בסול מינור, לצ'מבלו ולתזמורת 07.30 שחרית מוסיקלית. הנדל: סויטה מס' 5 במי־מג'ור, אלבינוני: קונצ'רטו מס' 2 ברה־מינור, לאבוב וכלי־קשת, מוצארט: אריה מתוך אידומנאו, מיסליבצ'קו: סינפוניה בסי־במול מג'ור, ברהמס: שלישיה בלה־מינור לפסנתר, קלרנית וצ'לו, שומאן: סימפוניה מס' 3, במי במול מג'ור, חריגית 09.30 קונצרט בוקר, ליסט: מוטה, שומאן: סונטה בלה מינור, לכנור ופסנתר, רימסקי־קורסקוב: שחרזדה, שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 1, בלה, לכנור ותזמורת, שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 1 בפה 11.57 מגישים שיר 12.05 מוסיקה קאמרית — היידן: שלישיית פסנתר במי במול מג'ור, מס' 30, (הובוקן 15), הוויבאלדי רביעיית כלי מיתר מס' 2 בלה מג'ור, היידן: שלישיית פסנתר במי במול מג'ור, מס' 06 13.29 קונצרט צהריים באך: מאגניפיקט ברה, בטהובן: סימפוניה מס' 4, ברטוק: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ותזמורת, דביסי: נוקטורנים — ענגים, חגיגות וסירנות 15.00 ממיטב התקליטים 16.00 קונצרט מנחה: מוצארט: סימפוניה מס' 36, בדו מג'ור ק. 245 („לינץ'"), פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 3 בדו, באך: וריאציות גולדברג 18.30 אתנחתא שמואל מגן — צלו — וזר והלן — פסנתר. י.ס. באך: סונטה מס' 1 בסול מג'ור, ע. מעיינה: סונטה לצ'לו סולו, ר. שומאן: 3 קטעי פנטסיה, ברהמס: סונטה מס' 2 בפה מג'ור 20.05 ערב טוב, באך: סויטה אנגלית מס' 2 20.27 מגישים שיר 20.30 מעולמי הקונצרטים שלנו, קונצרט הפילהרמונית הישראלית הקלטה — 14.10.86, היידן: בריאת העולם, אורטוריה, ק. קוד — בס 22.30 פעם ועוד אלפרד שניטקה: שלושה מדריגלים, תנובן 5 פעמים 23.00 ברק הבדוק עם רסיסי רנסנס (ש.ח.).

רשת א'

7.30 חיו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 הגה — עם בני הגרל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מפגש — מגוון לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 רדיו קל 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לחיילים שידורים לחינוך המיוחד, מטבעות נבוכה — מאת רעיה בלטמן 11.30 השכלה ודעת לכל. משה מנטיפיורי, פעילות אגודת מזכרת משה בירושלים ד"ר גרשון כיטר 12.05 מלילי המגזין כבקשתך 14.00 לכה ולכן הכל המעניין — תכנית לילדים או טוב לי בקבוק — מאת ברורית וולס, „אירוסים על הגלבוע" ג) מלכיאל גמר היער — מאת ז'אן רוליא, פרק „שנים־עשר" ג) מספורי השמן האני 14.45 לילדים הגדולים החול בשק — ילקוט כלינו 15.25 השכלה ודעת לכל — מזהבו — ערבית מדוברת — מורה: ד"ר אביזר שכנאל. שעור מס' 5 15.55 ספר חדש — סקירה 16.05 סדר מולוטי 17.15 מגישים שיר 17.30 האוניברסיטה הפתוחה, הכנענים — יצוג השייד — מרום: עוזי אורנן 19.00 שידורים לעולים 22.05 שניגו יחד וכל אחד לחוד — דור שני לניצולי השואה — בבוגות של גרון העמי פרנקפורטר.

רשת ב'

08.05 תכנית בעריכת שלום קיטל ונבי גוית 09.05 ביקור בית 10.05 כל נבעי הלשון — מגוון יומי 11.30 סע לשלום — עם גרשון הדר 12.10 אלדרלף ביפית — עם אהוד מנור 13.00 כותרי היום — חדשות המוקדים 14.00 בת צחוק — זהו הכצור 16.05 רגלי קסם 16.05 שירים ושערים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מסחרים ואנשים 18.05

גלי צה"ל

04.05 אוניברסיטה משודרת שירה ופילוסופיה. מרצה: המשורר אהרון שבתאי 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 הפסקת 05 11.10 נכון לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 אחר אחר — פזמונים ישראליים 14.05 דו רה יומי — עם רוני לנץ ורני קרמל 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 16.05 841 נוסע צעצוע — רומנרדייר מאת איתמר לוי, פרק שישי (ש.ח.) 18.20 ארבע אחרי הצהריים שעה של שירים עבריים 16.54 באופן מילולי — פיתו של אבשלום קור 17.00 ערב טוב ישראל 18.05 שעה קלה על כלכלה 18.45 משולש — עיונות יומי בענייני השעה 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 ראיון מיוחד עם האלוף אביהו בן נון, ראש אגף התכנון בצה"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת — שירה ופילוסופיה מרצה: המשורר אהרון שבתאי 22.05 על הדבש ועל העוקץ 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים 23.55 שיחת חצות — גיורא רוזן 00.05 ציפורי לילה עם יובל מסקין 02.05 לא רוצים לישון.

אצבע על הדופק — שבועון בענייני בריאות ורפואה 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 20.05 פרקי חזנות בבקשתך — מזמור שיר 22.05 עוד פעם אחת — תכנית בשידור חוזר 23.05 קפה ראשון — חידונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

07.07 שיר בבוקר בבוקר 09.05 מה כבר תשעו 10.05 שבעים מי יודע 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חוקיה 12.05 רק מוסיקה 13.05 רק בימי חול 14.06 פזמון חוזר 15.05 חריש ומחורש 16.05 הצגה יומית 18.06 מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 אדום עתיק 23.05 מגיני ג'אז.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: יחיד נגד כולם 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: אהבה מכושפת 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: יומן נעורים 9.30 ,7.00
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
עיר ללא רחמים 9.45 ,7.45 ,5.45
סקס 12.00
חוד: שבט רב המערות 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
לימור ורשו: ירח דבש מכושף
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5

סינמה 1: תרגיל לכלשית מתחילה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: ניצוץ החיים 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עוברת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מועדון הכוהנה 23.30

רבינו:
חן 1: שובו של הנוסע השמיני 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול היום 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: רונה סלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: היחסן מבוורלי הילס 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: איש הצנח 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: הצבע ארגמן 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן
ארמון: שובו של הנוסע השמיני 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: טוראית בנג'מין 9.45 ,7.30 ,5

רב־גן:
גן 1: היחסן מבוורלי הילס 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: שלושה רווקים ותינוק 9.40 ,7.10 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: שבט רב המערות 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: הפיראטים 9.15 ,7 ,4.30

בית אגרון:
שלגיה ושבעת הגמדים (וולט דיסני) 16.00
האשה באדום 17.30
טעם החיים 19.30
צ'יינה טאון 21.30
ישו כוכב עליון 24.00
בנייני האומה: צביטה בלב 9.00 ,7.00
כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: אהבה מכושפת 9.15 ,7 ,4.30
מיטשלו: אהבה בשחקים 9.00 ,7.00
סמדר: וכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30

אורין
אור 1: שובו של הנוסע השמיני 9 ,6.30 ,4
אור 2: צרות גדולות בצ'ינה טאון 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: מונה ליזה 9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: שובו של הנוסע השמיני 9.00 ,6.30 ,4
אורה: שבט רב המערות 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שובו של הנוסע השמיני 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00
עצמון 2: מונה ליזה 9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: טלמנפלו על הראש 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור: המוחרשה עוברת אורח 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: נסיכה נעימה 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: ירח דבש מכושף 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,6.45

נתניה
שרון: תעלול קטלני 9.15 ,7 ,5
סטודיו: שכרון חושים 9.15 ,7 ,5

חולון
סבוי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
ארמון: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5.00
מלון מגדל דניאל:
זכרונות מאפריקה 21.30 ,18.00

באר־שבע
קרן: אהבה בשחקים 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30 ,7.15 ,5

עפולה
משפחתון: נסיעה נעימה 8.30

רעננה
אורות: יפה בוורוד 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
הדרו: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 18.11
המלך מתיא הראשון:
18.45 ,16.00
ביבוף:
20.30
צ'כוב צ'כובה —
בבימרתף 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 18.11 בשעה 16.30
על „מעמדן ומאבקן של הנשים בארצות ערב"
עם מנדת סרוג'י

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד עורכי־דין לתקופה של 5 שנים לשם חיסול המשרד בשדרות רוטשילד מס' 111, גוש 6935 חלקה 108.

תיק בנין: 8/0008־111

בעל הקרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאות היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תת־קבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 מרחב תכנון מקומי
מבוא העמקים
הודעה בדבר הפקדת
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, כי בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים שברחוב כרמל 20/5, נצרת עלית, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4863 — שנוי יעוד למגורים, רמת ישי, ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 11182 חלקה 34. עיקרי מטרת התכנית: יעוד השטח למגורים וחלוקה למגרשי בניה, דרך צבורית ושטח פרטי פתוח. כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל. כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

שמרים קלעגי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: י"ב בתשרי התשמ"ז
15.10.1986

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
מבוא העמקים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון והמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מבוא העמקים שבבנית הממשלה, נצרת עילית, מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 5080 שינוי לתכנית מתאר מס' 1253 — יעוד שטח לספורט בכפר כנה, ביחד עם התשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17530 חלקי חלקות 52, 55. עיקרי מטרת שנוי התכנית: יעוד השטח למגרש כדורגל והתוויית דרך גישה למקום.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: ז' בתשרי התשמ"ז, 1.1.86

ישראל קניג, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מבוא העמקים" רחוב כרמל 20/5
טל: 065־78887, 065־78890/78889
נצרת־עילית

תאריך: 12.11.86

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנית תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגש לועדה בקשה לתוספת מגורים בגוש 11097 חלקה 254 ישוב יקנעם עלית. מהות הבקשה: מס' קומות מעל למותר. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

אל: הגב' ניבה קושנר
המתגוררת בהרצליה

הואיל כי מר פיטר קושנר הגיש נגדך עתירה בבית המשפט העליון היושב כבית משפט גבוה לצדק (בג"צ 715/86) ושהוצא צו על תנאי המכוון אלייך והמורה לך להתייצב וליתן טעמו

מדוע לא תביא את הקטינים מישאל אן קושנר, דניאל ג'אקוב קושנר ואנדרו דין קושנר, לפני בית משפט ביום שיקבע על ידו לשם מסירת הקטינים לידיו של העותר ולהחזקתו על מנת להחזיר את הקטינים למקום מגורם הקובע באנגליה, שהוא מקום מושבם של העותר והקטינים.

עלייך להגיש תשובתך, אם רצונך בכך, תוך שבעה ימים מיום הודעה זו לבית המשפט ולבעלי הדין ישירות.

ניתן להשיג עותק מן העתירה והצו על תנאי באמצעות מזכירות בית המשפט העליון, רחוב חשין 6, ירושלים או מב"כ העותר עו"ד יונתן דה פריס, מרחוב הלסינקי 3, תל־אביב.

יונתן דה פריס, עו"ד
ב"כ העותר

חוק התכנון והבנית תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנית
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובנית תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד פרסום והנדסה בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים ברחוב הנביאים מס' 12 גוש 7111 חלקה 4 תיק בנין 6/4168־012.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת 'היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנית תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנית תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון

30.10.86

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזאת הודעה שהוגשה לועדה משנה לתכנון ובניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות גוש 4241 חלקה 74, רחוב סומברובסקי שלמה. לפי תוכנית מתאר/תוכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א', ומותר לבנות עליה בית מגורים ריחד אחת 2 קומות ללא מבנה עזר. בקשת בעלי החלקה: הקלה 6% עבור מבנה עזר. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה ראשל"צ

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' נת/1/541".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8242 חלקות 32 ,30, מדרום לרח' הנר"א.

עיקרי הוראות התכנית: חלוקה מחדש של חלקות 32 ,30 בגוש 8242 להקצאת מגרשים למוסדות חינוך בתחום קרית חינוך שלב א'.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3126 התשמ"ה, עמ' 405 ובעיתון בוקר על המשמר מתאריך 22.11.84 דבר מתאריך 22.11.84 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 22.11.84 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף מתאריך 22.11.84.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שושן, יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז המרכז

10 באוקטובר 1986

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אהרון — הופיין 52
ירושלים
קופ"ח—מרפ. רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה
פורת — פ"ח 76
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
הדסה — כצנלסון 151
תל־אביב
הקריה—אבן גבירול 19
סופרפארם—אינשטיין 40, ת"א
חיפה
שפרינצק — דרך צרפת 57
רעננה — בפור־סבא
סנמאלוב — בר־אילן רעננה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ד', שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - כירורגית
ביקור חולים - פנימית, נשים
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים, א.א.ג. אורטופדיה

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק טיפול רפואי בימים א'-ה' בי: 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00, טלפונים: 03־431300 ,03־431500.

„יד ביד" — ארגון שבפת בשלטון לילי לנוער — קו לנוער במצוקה ת"א - (24 שעות) 03־226027
חיפה - 04־229485 (11.00—20.00)
נהריה - 04־920014 (11.00—20.00)

„קו פתוח" לנוער במצוקה — ב-ימי ב', רביעי – טל. 232758.
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער ב־03־281080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וחג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברנבכבא 49, טל' 284449.
בחיפה: רחוב מאסן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה בכל יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—09.00, אחרי הזמנת בתיאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשטרה) קומה א', טל: 03־285821, 194869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מוקשים
מוקד עזרה למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5811111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־231022, טלפון: 053־93334, טבעון — 101, טלפון: 04־931401, נהריה — טל' 04־925333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו' 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה' 6.00, 7.00, 8.00, 9.15, 10.00
11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.10, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.10
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.55, 16.31, 18.14
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55
הרכבת הוקפל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, מת־צלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה' 6.30, 7.30, 8.30, 6.30, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.30, 17.00, 20.00, 18.30
בימי ו' וערבי חג: 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

סר מרסר ניצח ברוממה

חוסר היציבות של הפועל תל־אביב נמשך גם אמש אבל הפעם ניצחה את מכבי חיפה 81:88 ● נצחון התאוששות להפועל רמת־גן על הפועל ירושלים 104:110 נצחונות לארבע הראשונות ● התחתית גועשת: לארבע קבוצות מספר נקודות זהה

כדורסל

מאת ישראל פז

הצמרת חוגגת. אמש, במחזור ה־9 בליגה הלאומית בכדורסל, זכו מכבי ת"א, הפועל חולון, הפועל הגליל־העליון ואליצור נתניה בנצחונות. המפתעה — שר לראות בנצחון־החוץ של הפועל ת"א ברוממה על מכבי חיפה — 81:88. הפועל רמת־גן כבר לא אחרונה. היא ניצחה את הפועל ירושלים — 104:110.

קבוצה מוזרה היא הפועל ת"א. אחרי הפסדים מפתיעים, ודווקא על־סף יאוש, סחף אותה אמש כוכבה לאוואן מרסר לנצחון־חוץ ברוממה על מכבי חיפה השאפתנית — 81:88.

הפועל רמת־גן נמצאת בקו־התאוששות. היא התקדמה מהמקום ה־12, האחרון, למקום ה־9, לאחר נצחון ביתי ביהוד על הפועל ירושלים — 104:110.

התחתית גועשת. לארבע האחרונות — הפועל רמת־גן, הפועל ירושלים, הפועל איתן גבת והפועל חיפה — 11 נקודות.

מבין קבוצות הצמרת התאמצה רק אליצור נתניה לנצח בערך את בית"ר ת"א — 89:91. האחרות ניצחו בקלות: מכבי ת"א הביסה ביד־אליהו את הפועל חיפה — 77:107; הפועל חולון ניצחה בגבת 93:111, והפועל הגליל־העליון הכניעה באולמה את מכבי רמת־גן — 85:100.

מצטיין לאוואן מרסר

מרסר קטע המשך המשבר

הפועל תל־אביב — מכבי חיפה 81:88 (34:51)

יכולת שיא של לאוואן מרסר ומשחק רווי רוח לחימה והקרבה העניק אמש להפועל ת"א נצחון נאה ומוצדק בהיכל הספורט ברוממה על מכבי חיפה — 81:88 (34:51).

כשנכנס אל הקיר ולאחר שלושה הפסדים רצופים התעלו התל־אביבים ליכולת מצוינת שלא היתה מבויישת את מיטב קבוצות הצמרת של הליגה.

לאוואן מרסר עם 34 נקודות מהן 23 במחצית הראשונה, הציג כדורסל מעולם אחר והותיר את הקהל הרב פעור פה מיכולתו הגבוהה. מאמן האורחים משה וינקרנץ, בניהול משחק מפוכח, שיתף כמעט לאורך כל המשחק עם 4 ענקים (מרסר, רובינזון, ויליס ולארגי) שהופעלו היטב ע"י עמוס פרישמן. יתרון הגובה הבולט העניק להפועל ת"א עדיפות מוחלטת במאבקים מתחת לסלים והרבה נקודות קלות ומהירות.

מכבי חיפה היתה צל של עצמה במחצית הראשונה. עדי גורדון ודורון שפע המשיכו להפגין יכולת אפסית גם לאחר ההפסקה. ג'ון פלאורס שלא קלע נקודות במחצית הראשונה היה מעולה במחצית השניה בה קלע את כל 21 נקודותיו. הפתיעו לטובה תמר שטיינהאור ושמואל גנדלמן שנכנסו "במצב אבוד" ולא היו רחוקים מלחולל מהפך.

מכבי חיפה הוליכה רק פעם אחת במשחק — 0:3 והאורחים נטלו את רסן ההובלה — 3:6, 25:24, 25:42, 31:49 ו־34:51 בהפסקה.

במחצית השניה עלה יתרון האורחים לשיא 34:60 בדקה ה־27 ו־52:72 בדקה ה־30. כאן קלעה חיפה 12 נקודות רצופות וצימקה ל־46:72 אך מרסר העלה ל־66:79. חיפה עוד צימצמה ל־75:83 ו־81:86, אך קאליש ופרישמן הקפיאו את הכדור ברקות הסיום, ויתרו על קליעות עונשין ולארגי קלע עם השריקה לסיום — 81:88.

שפטו היטב ערן עמית ומנשה הרמן, לעיני 2800 צופים, בהיכל הספורט ברוממה.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 34, רובינזון 16, פרישמן 13, לארגי 13, ויליס 10 ודיקמן 2.

● קלעו למכבי חיפה: פלאורס 27, ג'ונסון 20, שטיינהאור 12, א. רוזנברג 10, גנדלמן 8, שפע 7, גורדון 2 ושלכטר 1.

יוסף גיזר

המהפך של בנט וג'ונס

הפועל רמת־גן — הפועל ירושלים 104:110 (52:53)

גם האופטימיים בין אוהדי הפועל רמת־גן לא האמינו אתמול לאחר שלוש עשרה דקות משחק כי קבוצתם תנצח אך בסיום הם שרו: "אנו שוב בתמונה". התמונה היא המלחמה נגד הירידה. רמת־גן ידעה להתעלות ולנצח את הפועל ירושלים — 104:110.

כדי להבין מה קרה שם צריכים שחקני הפועל ירושלים קלטת וידיאו. הם הוליכו בהפרש בן 17 נקודות במחצית הראשונה אך לא ידעו לשמור על הפרש זה. רק צילום והילוך חוזר ואיטי יכול להראות להם את השגיאות הנוראות שהביאו את הנצחון להפועל רמת־גן.

הפועל רמת־גן זה כבר סיפור אחר. הפתיחה מבחינתם היתה "חושך". האורחים ישבו ביציע כאילו לא מאמינים. רמת גן התפיאה ללא הפסק וצברה רק עבירות. את הנצחון חייבים הרמת גנים בעיקר לביירון ג'ונס הענק הוותיק ששיחק ברוב דקות המחצית השניה עם ארבע עבירות אישיות אך ידע לקלוע היטב מתחת לסלים ולהימנע מצבירת עבירה נוספת. הם חייבים את הנצחון גם למנחם זולדן ולקיט בנט שהצליחו להחזיר את רמת־גן למאבק בסידרת קליעות של שלוש נקודות.

ירושלים פתחה מצוין. שחקניה הוליכו מהפתיחה 0:7 ואחר כך 2:11. ירושלים המשיכה לצלוף ועלתה ליתרון 17:34 (דקה 11) כשג'ונס הרמת גני סופג עבירה שלישית לחובתו.

כאן באה התעוררות בשורות רמת גן. שני סלי שלוש נקודות של קיט בנט בתוספת סל דומה של זולדן ושני סלים "רגילים" נתנו לרמת־גן זריקת מורל רצינית. עד סיום המחצית צימקה רמת־גן ואת היתרון הראשון רכשה סמוך לשריקה 52:53.

המחצית השניה נפתחה במשחק שקול כאשר גל קנו שומר את האורחים צמוד לרמת־גן. היתרון נע מקבוצה לקבוצה אך יציאתו של ג'ונס למנוחה עקב צבירת העבירה הרביעית וכניסתו של עדי בן־ארי בשורות הירושלמים במקומו של בלאט (לא קלע אף נקודה כל המשחק) הביאו את התבוסה לירושלמים.

ג'ונס אמנם חזר מיד למשחק אך ירושלים רכשה יתרון 72:78, 74:80 (31) ו־78:82 לפני שקיט בנט ב־3 נקודות רצופות נתן את האות למיתקפה הרמת גנית. סל נוסף שלו גרם לשיוויון 86:86. כאן החל ג'ונס לצלוף חמישה סלים רצופים והתשובה של עדי בן־ארי לא הספיקה. רמת גן עלתה ליתרון 92:102. יתרון שלא נשמט עד לסיום — 104:110.

שפטו ברוך זליגר ושלום וולצר, לעיני 300 צופים, באולם ביהוד.

● קלעו לרמת־גן: בנט 36, ג'ונס 29, זולדן 18, אורי בן־ארי 12, בארנר 6, אסף כהן 6 ופרידברג 3.

● קלעו לירושלים: הארד 28, מילר 23, בראון 22, עדי בן־ארי 16 וקנו 15.

אורי שטינבך

חולון הציגה צוות לעניין

הפועל חולון — הפועל איתן־גבת 93:111 (41:48)

פתיחה טובה של הפועל איתן גבת בזכות קליעות מצויינות של ריצ'ארד מאור ונועם כהני לא עזרה מול הפועל חולון שניצחה בסיום — 93:111 (41:48).

הפועל חולון, בזכות משחק צוות מצויין, הצליחה למחוק את יתרון גבת בפתיחה — 7:12 ובדקה ה־12 הורה לוח התוצאות על שיוויון — 27:27. עד למחצית לא התקשו שחקני הפועל חולון להגדיל את ההפרש ולהוליך — 41:48. ג'יימס טרי וניב בוגין הצטיינו בחולון במחצית זו.

בפתיחת המחצית השניה ניסו שחקני העמק, אלן הארדי ואורן שמר לרדוף אחר החולונים, אך כוחם לא עמד להם מול המשחק המאורגן והיעיל של הפועל חולון, כאשר קני בניסטר, עופר יעקבי וג'יימס טרי צלפו בדייקנות.

בדקה ה־30 הוליכה חולון — 59:79. בדקה ה־35, צימקה מעט גבת ל־80:96, אולם עד לסיום שמרו שחקני חולון על פער הנקודות למרות שמירת לחץ של איתן־גבת — 93:111.

שפטו דוד רגן וזאב נוימן, לעיני 1000 צופים, בגבת.

● קלעו להפועל חולון: טרי 24, ברמור 19, בניסטר 18, אלימלך 16, יעקבי 14, בוגין 11 ומאור 9.

● קלעו להפועל איתן־גבת: הרדי 25, מאר 20, אורן שמר 14, כהני 9, אלון שמר 9 ינאי 9 ופורת 7.

דן שמי

מי? מאגי

מכבי תל־אביב — הפועל חיפה 77:107 (40:48)

שיתופם של ליאור ארדיטי וג'ון קורנליוס בחמישיה הראשונה של מכבי ת"א במקומם של דורון ג'מצ'י ולי ג'ונסון, איפשרה לשחקני הפועל חיפה שהופיעו לראשונה העונה עם מאמנם החדש אלן לונץ להיות יריב שקול לאלופה ולסיים את המחצית הראשונה בהפרש נמוך לחובתם — 48:40. אולם כניסתם של הכוכבים בפתיחת המחצית השניה הביאה למכבי ת"א נצחון ברור ומוחץ — 77:107.

כשבחלל היכל הספורט ביד־אליהו, ריחפה הגרלת משחקי בית הגמר של גביע אירופה הירשו לעצמם בחוריו של צבי שרף להמעיט בערכה של הפועל חיפה.

רונלד יוסטון (13 נקודות במחצית הראשונה) וג'ונתן דלול (14 נקודות) נתנו "פייט" טוב לקווין מאגי ומיקי ברקוביץ'.

מכבי ת"א הוליכה בדקה ה־13 22:33 ואז נכנסו דורון ג'מצ'י ולי ג'ונסון למשחק. מי שחשב כי מכבי ת"א תבצע את בריחתה המסורתית טעה. בדקה ה־17 הורה לוח התוצאות על יתרון בן נקודה למכבי ת"א — 39:38 ובהמשך — 40:42. מיקי ברקוביץ החזיר במקום ארדיטי ותוך דקה ברחה מכבי ליתרון 40:48 במחצית.

במחצית השניה עלתה מכבי בחמישיה הרגילה והטובה שלה. ג'מצ'י, ברקוביץ, ארואסטי, מאגי וג'ונסון וכבר כעבור 6 דקות היה יתרונה — בן 22 נקודות — 51:73. הפרש 30 נקודות היה כבר בדקה ה־32 (56:86) ובסיום — 77:107.

שיפוטם המגוחך של אברהם זגול ושי שטריקס, לעיני 1000 צופים בהיכל הספורט ביד־אליהו, עודד גלי צחוק ביציעים.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 30, ברקוביץ 19, ג'ונסון 17, ג'מצ'י 14, קורנליוס 8, לאסוף 6, ארדיטי 5 וארואסטי 2.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 19, וואלס 17, דלול 17, שכיט 6, ברנע 5, קסקי 5, מרלי 4, גודס 2 וליבי 2.

יצחק ויסהוף

מלך הסלים

1. דייויס (בית"ר ת"א) 281
2. מאגי (מכבי ת"א) 241
3. ברי (הגליל־העליון) 219
4. לאמאר (הפ. ירושלים) 216
5. גורן (מכבי ר"ג) 214
6. יוסטון (הפ. חיפה) 213
7. האדדי (הפועל גבת) 204
8. ג'ונס (בית"ר ת"א) 201
9. לארגי (הפועל ת"א) 196
10. ליף (הגליל־העליון) 193

מלך 3 הנקודות

1. גורן (מכבי ר"ג) 39
2. קנז (הפועל ירושלים) 31
3. ג'מצ'י (מכבי ת"א) 25
4. ברקוביץ (מכבי ת"א) 23
5. דייויס (בית"ר ת"א) 19
— דלול (הפועל חיפה) 19
— זיסמן (גליל עליון) 19
8. יעקבי (הפועל חולון) 17
9. שפע (מכבי חיפה) 14
10. לארגי (הפועל ת"א) 13

חמישיית המחזור

● טרי וייט (הפ. הגליל־העליון).
● ג'יימס טרי (הפועל חולון).
● קווין מאגי (מכבי ת"א).
● לאוואן מרסר (הפועל ת"א).
● ביירון ג'ונס (הפועל רמת־גן).

במחזור הבא

(שני, 24.11.86)

הפועל ת"א — אליצור נתניה; מכבי רמת־גן — מכבי חיפה; הפועל חולון — הפועל הגליל־העליון; הפועל ירושלים — הפועל איתן גבת; הפועל חיפה — הפועל רמת־גן; מכבי ת"א — בית"ר ת"א.

טבלה לאומית

1. מכבי תל־אביב	9	9	-	706:902	18
2. הפועל חולון	9	7	2	758:832	16
3. הפ. הגליל־העליון	9	7	2	790:855	16
4. אליצור נתניה	9	7	2	797:868	16
5. הפועל תל־אביב	9	5	4	734:734	14
6. בית"ר תל־אביב	9	4	5	804:771	13
7. מכבי חיפה	9	4	5	811:822	13
8. מכבי רמת־גן	9	3	6	848:788	12
9. הפועל רמת־גן	9	2	7	917:768	11
10. הפועל ירושלים	9	2	7	852:804	11
11. הפועל גבת	9	2	7	888:742	11
12. הפועל חיפה	9	2	7	820:749	11

ניטרול גורן וצליפות ברי

הפועל הגליל־העליון — מכבי רמת־גן 85:100 (41:53)

שליטה של שחקני הגליל העליון אמש במשחק מול מכבי רמת־גן סללה דרך לנצחון 85:100.

פתיחה מוחצת של המארחים, תוך ניטרולו של הכוכב הרמת־גני אור גורן בשמירה מצויינת של ברד ליף, יצרו פער שנע בין 12 ל־22 נקודות. פער זה צומק לקראת סיום המחצית הראשונה — 41:53.

המחצית השניה היתה כבר סיפור אחר. האורחים לחצו על ברד ליף ושמואל זיסמן ושמרו אותם היטב ובתוספת החטאות של טרי וויט וארז חזן והצטיינות של לארי גיבסון האורח הביאו לשיוויון כוחות. אך הסיום היה של שחקני הגליל שידעו לשמור על יתרונם ולנצח בסיום 85:100.

שפטו צבי שגב ואהרון בר, לעיני 1200 צופים, באולם ציפורי בכפר גלעדי.

● קלעו לגליל העליון: ברי 32, וייט 24, ליף 20, חזן 10, זיסמן 10, הנפלד 2 ומזרחי 2.

● קלעו למכבי רמת־גן: גיבסון 33, גורן 22, בינו 16, תומאס 6, נאווי 4 ושידלצקי 4.

אביהו שפירא

פייר היה עד בערך

אליצור נתניה — בית"ר ת"א 89:91 (47:46)

חגיגה בערך. 700 צופים נהנו אמש מהצגת כדורסל לאומית שלוותה במתח רב והסתיימה רק בסיום לזכותה של אליצור נתניה שגברה על המארחת בית"ר ת"א — 89:91 (47:46).

המאבק בין שתי הקבוצות היה שקול ודרמטי. 2 שניות לפני הסיום הוליך פנחס חוזז שחקנה הוותיק של בית"ר ת"א את הכדור, אולם התקשה להשתחרר משמירה הדוקה עליו ונכשל בזריקת הכדור לסל אליצור.

בית"ר ת"א פתחה את המשחק היטב וניצלה עד תום הססנות במשחקה של אליצור נתניה. בדקה ה־8 הוליכו דיויס וחבריו — 13:21. אולם כניסתו של טרי פייר לפתיחת אליצור סימנה את תחילתו של המפנה. פייר תוך לחימה ולקיחת כדורים חוזרים הצליח לסחוף את סימס, גברסון וגידנס לצמצום הפער עד לנקודה במחצית 47:46 לבית"ר.

במחצית השניה היתה כבר נתניה במיטבה. שלושת שחקני החוץ שלה טיווחו את סל בית"ר מכל מצב. בדקה ה־24 היה יתרון אליצור 49:60 ובדקה ה־30 — 65:77.

בית"ר התאוששה. דיויס, חוזז וג'ונס הסתערו על סל נתניה בשתי שניות לסיום, עמדו על סף שיוויון אך לבסוף נכשלו וירדו מנוצחים — 89:91.

שפטו אסא קמינר ונפתלי עובדיה, לעיני 700 צופים, בעיר.

● קלעו לאליצור נתניה: סימס 22, פייר 15, גברסון 13, סלובין 13, גידנס 12, ג'נסטון 12 וברכה 3.

● קלעו לבית"ר ת"א: דייויס 32, חוזז 18, ג'ונס 16, הוואוד 9, מוסקוביץ 7, סלינס 6, שטיין 4 וקולהאס 2.

נפתחו משחקי הליגה הארצית בכדורסל לנכים

משחק ליגה חגיגי פתח ביום ראשון בבאר־שבע את משחקי עונת ה־1986 של הליגה הארצית לכדורסל לנכים.

לאחר טקס פתיחה, נערך משחק ליגה ראשון, בו גברו המארחים "חוסן" — מועדון חברה וספורט לנכים בבאר־שבע — על קבוצת "אילן" קרית גת בתוצאה 35:63.

דו"ח חריף של שריר על יבנה

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת מכבי יבנה ושחקניה דוד בוארון ומאיר בן שמעון יועמדו מחדש בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בעקבות דו"ח השופט צבי שריר שניהל בשבת את משחק הליגה בין מכבי יבנה למכבי נתניה.

שריר כותב: "בדקה ה־38 לאחר הבקעה לזכות מכבי נתניה, ראיתי את האורנים סוגיסה ומלכה ממכבי יבנה עומדים במרכז המגרש ליד קו התחום כשהם צועקים. כשהתקרבתי וביקשתי מהם לשבת החל מלכה, מנהל הקבוצה, לקלל אותי במילים: אתה חרא, אתה לא שופט, אין לך מושג. בשנה שעברה הרסת את הליגה ועוד מילים ואיומים וכל זאת בנוכחות שחקנים וקהל שהיו ביציע הכבוד".

שריר מרגיש כי התנהגות זו של מלכה גרמה להתלהטות היצרים הן אצל השחקנים וכמובן אצל הקהל.

השופט שריר מציין עוד כי בדקה ה־40 לאחר שהרחיק את בן שמעון מיבנה נכנס בן־שמעון שוב למגרש, קילל ואיים שוב.

הקהל ביציעים החל להשליך למגרש מכל הבא ליד, פחיות שתיה וכרומה.

לדיברי השופט שריר גם יו"ר הכבוד לא טמן ידו בצלחת וגם מפיו נשמעו קללות ואיומים כלפיו. "האווירה במגרש הפכה לאווירת טרור כלפי וכל זאת בניצוחו של מנהל הקבוצה משה מלכה" כותב עוד שריר בדו"ח השיפוט.

בסיום כותב שריר כי מלכה המשיך לחמם את האווירה מחוץ למגרש וניגש גם לשופט הקו שאול לגדר וגידפו. "בדרכנו מהמגרש הלכו מאחורי מספר אנשים שקיללו ואיימו בתוך שטח המשחק. רק לאחר כ־30 דקות יצאנו מהמגרש".

בדו"ח השיפוט מפרט שריר את הרחקותיהם של שחקני יבנה מאיר בן־שמעון ודוד בוארון וכן את שחקן מכבי נתניה שלום תקווה.

שריר מפרט ומציין כי בוארון צבט את תקווה בפניו. תקווה מאחור תוך כשהוא מחבק את שלום תקווה שהשתחרר ופגע בבוארון במתכוון בפניו.

בתום משחקי המחזור השישי בליגה לנשים בכדורסל:

אליצור ת"א וגבעת־חיים ממשיכות לשלוט

מאת יוסף חכם

קבוצות הנשים של אליצור תל אביב והפועל גבעת חיים טרם נוצחו בתום משחקי המחזור השישי בליגה הלאומית שנערכו אמש.

● באולם אוסישקין בתל־אביב לא התאמצה האלופה קבוצת אליצור תל אביב כדי לגבור על הפועל תל אביב 53:80.

● באולם בגבעת־חיים ניצחה קבוצת הפועל גבעת חיים את הפועל חיפה 46:66 (23:28). הירבו לקלוע לגבעת־חיים: רון 21, דימנט 18 וגורן 14. שפטו גולן וארואלי.

● באולם בבית־אלפא גברה קבוצת מכבי תל אביב על הפועל גלבוע 61:95 לאחר 30:46 במחצית. הירבו לקלוע למכבי תל אביב: גיוסטר 21, קסטן 18, לב 14, פרישברג 12 ובריאלובסקי 12. הירבו לקלוע להפועל גלבוע: פרוח 16 ודואק 13. שפטו תמיר ואבר־ערב, לעיני 300 צופים.

● קבוצת בני־יהודה תל־אביב ניצחה בבית ברכור בתל אביב את אס"א ירושלים 42:64 לאחר 19:25 לירושלים במחצית. לבני יהודה הירבו לקלוע טרבולסי 21 וברנר 14. לאס"א ירושלים נאווה צבי 19.

● באולם בית ספר אונים בכפר סבא ניצחה קבוצת הפועל ירושלים את מכבי רמת־חן 58:77 לאחר 15:46 במחצית. הירבו לקלוע להפועל ירושלים בירקן 18 ומושיוב 16. למכבי רמת־חן: וייצמן 15 וגודס 12.

● בכפר המכביה ברמת גן ניצחה קבוצת אליצור ראשון לציון את מכבי דרום/רמת חן 55:81 לאחר 36:37 לדרום במחצית. הירבו לקלוע לאליצור ראשל"צ: פרחיה 27, גודין 17 ומשולם 17. למכבי דרום/רמת־חן: ביטון 15, מידון 15 ועקריב 13. שפטו צימרמן וברקן.

כדורעפני ארה"ב זכו באוסאקה

אלופת העולם בכדורעף, נבחרת ארה"ב, זכתה בטורניר שמונה האומות באוסאקה, יפאן, כשגברה במשחק האחרון על ברית־המועצות — 0:3.

דרום־קוריאה הפתיעה בנצחון על יפאן — 2:3, וסין ניצחה את בראזיל — 1:3.

יפאן סיימה שניה, לפני שבדיה (גברה על קנדה 0:3), ברה"מ, סין, דרום־קוריאה, בראזיל וקנדה.

שיבוץ מצוין לאלופת ישראל בבית־הגמר בגביע־אירופה

החגיגה תתחיל ביד־אליהו

מכבי ת"א תארח בפתיחה, ב־4 בדצמבר, ביד־אליהו, את זאדאר היוגוסלבית ■ המטרה: להגיע למשחקים עם ז'אלגיריס קובנה ב־14 ו־15 בינואר בבריסל, עם שלושה נצחונות ■ אפשר שההכרעה לגבי העולות לגמר תהיה במחזור האחרון במדריד

מכבי ת"א בבית־הגמר

● 4 בדצמבר: מכבי ת"א – זאדאר יוגוסלביה, ביד־אליהו.
● 11 בדצמבר: מכבי ת"א – טרסר מילאנו, ביד־אליהו.
● 8 בינואר: אורתז, צרפת – מכבי ת"א, בצרפת.
● 14 בינואר: מכבי ת"א – ז'אלגיריס קובנה, בבריסל.
● 15 בינואר: ז'אלגיריס קובנה – מכבי ת"א, בבריסל.
● 22 בינואר: מכבי ת"א – ריאל מדריד, ביד־אליהו.
● 29 בינואר: זאדאר, יוגוסלביה – מכבי ת"א, בזאדאר.
● 19 בפברואר: טרסר מילאנו – מכבי ת"א, במילאנו.
● 26 בפברואר: מכבי ת"א – אורתז, ביד־אליהו.
● 12 במארס: ריאל מדריד – מכבי ת"א, במדריד.

מאת ישראל פז

שיבוץ טוב יותר מאשר זכתה לו אתמול קבוצת מכבי ת"א בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל, לא יכול להיות. שני משחקי בית בפתיחה יכולים להעניק לא רק יתרון בטבלה, אלא להעלות את המוראל לקראת ההמשך, גם אם בין המשחק השני לשלישי יהיה פער של כחודש בגלל חגי־המולד.

היריבה הראשונה של מכבי ת"א, ב־4 בדצמבר בהיכל הספורט ביד־אליהו, כפי שנקבע אתמול בשיבוץ משחקי בית־הגמר במשרדי פיב"א במינכן, תהיה האלופה היוגוסלבית, זאדאר, שהיא, לדעתי, הקבוצה החלשה בין השש.

עם נצחון צפוי על זאדאר תארח מכבי ת"א, כעבור שבעה ימים ביד־אליהו, את אחת היריבות העיקריות שלה במאבק על הכרטיס לגמר, טרסר מילאנו. לצופים הישראלים יזדמן לראות את אחד מכוכבי־העבר הגדולים באן.בי.איי., בוב מקאדו, המוכיח יכולת טובה בליגה האיטלקית. מילאנו, בעבר זימנטל; ציגזאנו; בילי; סימאק וכיום טרסר, נוצחה אמנם בשלב הקודם בסלוניקי בהפרש של 31 ע"י אריס — דבר שלדעתי לא יכול לקרות למכבי ת"א — אך האלופה האיטלקית היא קבוצה חזקה, וגם אטרקטיבית.

שני נצחונות

כמו בשנה שעברה תשחק מכבי ת"א, אחרי פגרת חג־המולד, בצרפת, נגד אורתז, לפני שני המשחקים נגד אלופת ברית־המועצות, ז'אלגיריס קובנה, שנקבעו, כצפוי, ב־14 ו־15 בינואר, בבריסל.

יש לקוות שהפעם לא תהיה אורתז, כמו לימוז', שהשוותה בשניית הסיום בסל של שלוש נקודות מידי סנגל, וניצחה בהארכה.

ניתן, איפוא, להופיע נגד ז'אלגיריס עם שלושה נצחונות, ואז יהיה מצבה המנטלי של מכבי ת"א מעולה. המטרה הפעם נגד סבוניס וחבריו צריכה להיות: לא עוד נצחון והפסד אלא שני נצחונות.

בסיבוב השני צפויים למכבי ת"א שלושה משחקי־חוץ ביוגוסלביה, באיטליה, ובמחזור האחרון בספרד, נגד ריאל מדריד. זה קשה. הביתיות היא שם המשחק בגביעי־אירופה. לכן חייבת מכבי ת"א לנצח בכל ארבעת משחקי הבית, להכניע את ז'אלגיריס לפחות במשחק אחד, ואולי בשניהם, ו"לחטוף" נצחון חוץ נוסף, בעיקר בזאדאר או באורתז, ואז תוכל לנוח למשחק־הגמר.

אפשר שמרתון־המתח יימשך עד למחזור האחרון ממש. מאוד לא הייתי רוצה שהמשחק האחרון במדריד, ב־12 במארס, יהיה המכריע לגבי מכבי ת"א.

מכל מקום, צפויים מאבקים גדולים, עם הרבה עניין ויוקרה.

כתבנו בת"א מוסיף כי נציגי ברית־המועצות, שז'אלגיריס הליטאית היא נציגתם, ניסו להעתיק את שני המשחקים לאחת ממדינות מזרח־אירופה. כאשר הישראלים, יחד עם מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ', סירבו, הציעו הסובייטים את... הולנד. לבסוף נקבעה בלגיה כאכסניית המשחקים, כמו תמיד בעבר.

נציגי ז'אלגיריס כבר ציינו כמה פעמים בעבר כי היו מוכנים לארח את מכבי ת"א בקובנה, ולשחק ביד־אליהו, אבל הדבר אינו בידם.

משחק הגמר בגביע־האלופות יהיה ב־2 באפריל 1987 בלוזאן.

פיזנטי ישחק בשבת נגד בני־יהודה ת"א

כדורגל

כדורגלן ס.צ. קלן, דוד פיזנטי, יערוך בשבת את הופעת הבכורה שלו בקבוצתו החדשה, הפועל ת"א, באיצטדיון בלומפילד ביפו, נגד קבוצת הצמרת של בני־יהודה ת"א.

פיזנטי הועבר אתמול בהתאחדות לכדורגל אולם הוא זקוק עדיין לשחרור פורמלי מקבוצתו הגרמנית. אחרי שזו כבר קיבלה את התשלום עבורו יש להניח שהשחרור יגיע כבר היום.

פיזנטי התאמן ביומיים האחרונים בהפועל ת"א. הוא השקיע מאמץ רב באימונים.

החשש שהוא פצוע נמוג בימים האחרונים כאשר הכדורגלן גילה יכולת, והתאמץ מאוד, באימונים. בהפועל ת"א ציינו כי השחקן נבדק ע"י שני רופאים־מומחים ונמצא כשיר.

בהתאחדות לכדורגל נרשמו עוד שלוש העברות: יורם אוחיון עבר ממכבי יבנה למכבי פתח־תקוה, ראובן הלר עבר ממכבי חיפה לבית"ר נהריה ושמואל טרכס הותיק עבר ממכבי יפו להפועל רעננה.

קלן ומינשנגלדבאך בפברואר בישראל

מאת ראובן חנניה

ס.צ. קלן ובורוסיה מינשנגלדבאך יטלו חלק בטורניר בכדורגל שייערך בפברואר בישראל.

שתי הקבוצות הגרמניות יגיעו לישראל לפי הזמנת ההתאחדות לכדורגל שאף תקים וועדה אשר תקבע אלו קבוצות ישראליות יטלו חלק בטורניר זה.

אגב ההתאחדות, תרצה להפוך למסורת טורניר שייערך מידי חורף בישראל בהשתתפות מיטב הקבוצות האירופאיות.

החל מהעונה הבאה תעניק ההתאחדות פרסים בסך כולל של 100 אלף דולרים לקבוצות הזוכות או לקבוצה הזוכה בטורניר זה.

פרוסט ישרוק במשחק בין כפר־סבא לחיפה

מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל הבינלאומי אריה פרוסט ינהל בשבת את המשחק המרכזי במחזור התשיעי בליגה הלאומית בין הפועל כפר־סבא ומכבי חיפה.

שאר שופטי השבת בלאומית: יצחק רוזנברג (הפועל לוד — בית"ר ת"א); משה אשכנזי (מכבי יפו — שמשון תל־אביב); ראוד סוהיל (בית"ר נתניה — מכבי יבנה); יעקב שיינר (הפועל באר־שבע — בית"ר ירושלים); צבי שריר (הפועל תל־אביב — בני יהודה תל־אביב); רחמים דינאצ'י (מכבי תל־אביב — מכבי פתח־תקוה); יצחק בן־יצחק (מכבי נתניה — הפועל פתח־תקוה).

בליגה הארצית יתקיימו ארבעה משחקים כבר ביום שישי: יוסף שועי (הפועל חולון — בית"ר נהריה); יצחק בן־יצחק (מכבי שעריים — הפועל חדרה); דני ימפולר (הפועל עכו — הפועל בית־שאן); יעקב אלימלך (הכוח מכבי רמת־גן — בית"ר רמלה).

ואלו שופטי הארצית בארצית: עמית קליין (הפועל טבריה — הפועל רמת־גן); בני כהן (הפועל חיפה — הפועל יהוד); רחמים שאשו (הפועל ירושלים — הפועל דימונה); יעקב בן חמו (מכבי רמת־עמידר — הפועל מרמורק).

היום המשחקים הדחויים

ליגה א'

בליגה א' בכדורגל יערכו היום המשחקים שנדחו לפני עשרה ימים עקב מזג האוויר הגשום.

במחוז הדרום יתקיימו המשחקים: הפועל בת־ים — הפועל ירוחם (במגרש לזרוס חולון); הפועל קרית־אונו — בית"ר באר־שבע; הפועל אזור — הפועל בית־שמש; הפועל קרית־מלאכי — מכבי קרית־גת; הפועל רמלה — הפועל ראשון־לציון; הפועל רמת־השרון — לזרוס חולון.

במחוז צפון: מכבי אור־עקיבא — הפועל קרית־שמונה; הפועל טירה — מכבי חדרה; מכבי טמרה — מכבי עפולה.

יוסטון חגגה שובו של סמפסון בנצחון על קליבלנד

יוסטון־רוקטס, סגנית אלופת האן.בי.איי. בעונה הקודמת, חגגה את שובו של רלף סמפסון, אחד משני התאומים המגדל שלה, שהחמיץ שישה משחקים רצופים בפתיחת העונה בגלל פציעה, בנצחון על קליבלנד 108:124.

סמפסון שיחק רק 27 דקות, ועדיין סובל כאבים, והוא תרם לנצחון 11 נקודות, 6 אסיסטים ו־3 חסימות. כוכב המשחק, היה מיצ'ל וויגנס, שקלע 13 סלים מ־18 נסיונות, ובסך־הכל 30 נקודות — 19 מהן ברבע השלישי.

שני המאלונים של וושינגטון־בולטס צלפו לסל אינדיאנה — 111:124. מוזס מאלון קלע 38 נקודות, וצבר 21 ריבאונדים. ג'ף קלע 25 נקודות.

הלייקרס מלוס־אנג'לס, בכיכובו של מג'יק ג'ונסון, שקלע 34 נקודות ותרם עוד 22 אסיסטים (!), השיגה נצחון בית 31 ברציפות, על הקינגס מסקרמנטו — 111:113. מג'יק קלע את הסל המכריע בשניית הסיום בקליעת ניתור מארבעה מטר.

פילדלפיה, הנמצאת במסע משחקים במערב, גברה בלוס־אנג'לס על הקליפרס — 90:113, נצחונה ה־13 ברציפות על קבוצה זו מאז 1980. ג'וליוס ארווינג (ד"ר ג'יי) ורוי הינסון קלעו 23 נקודות כל אחד וקליף רובינסון 22, ועוד 16 ריבאונדים. פורטלנד — יוטה 103:124 (קיקי וואנדרווי 32, נצחון 3 ברציפות אחרי פתיחה מאכזבת של 5־1).

נגד רומניה בתחילת אפריל

מאת ראובן חנניה

משחקה הבא של נבחרת ישראל נגד נבחרת לאומית תתקיים ב־1 באפריל בארץ נגד נבחרת רומניה.

ישראל תקיים את משחקה השני בתקופה הקרובה נגד שוייץ בשוייצריה, ב־19 במאי, ואילו ישראל תארח את השוייצרים ב־2 או ב־16 בדצמבר 1987.

המשחק האחרון המתוכנן בישראל הוא נגד קפריסין ב־21 באוקטובר 1987.

כמובן שרשימה זו עשויה להשתנות אם תקבל ההתאחדות הישראלית הצעה לאירוח או להתארח במדינה אחרת.

טניס

ברגר וקוריאט לרבע הגמר

מאת יצחק אשל

שתי טניסאיות ישראליות העפילו אתמול לשלב רבע הגמר בתחרות בין לאומית בטניס ע"ש וונסה פיליפס המתקיימת ביפו.

אילנה ברגר גברה על שגית דורון 5:7, 2:6. רליה קוריאט ניצחה את טורי מהונגריה 5:7, 1:6, 5:7.

תוצאות נוספות: אלונן מפינלנד גברה על זהבית גלאון 3:6, 2:6. דרקינדרן מהולנד גברה על סופי רפאל 1:6, 5:7. דולמן מהולנד גברה על שרית שלו 3:6, 3:6.

היום אחר הצהריים יתקיימו משחקי רבע הגמר. כמו כן יתקיימו משחקי הגברים.

הסגל האולימפי יקבע בספטמבר

הסגל האולימפי הרחב יקבע בספטמבר 1987 בתום סדרת התחרויות והאימונים של הענפים השונים.

היחידה לספורט הישגי בראשות תומאס למפרט השלימה השבוע בניית תוכנית 14 הענפים הכלולים במסגרתה. התוכנית כוללת הישגי ביניים של כל הספורטאים בעונה זו. כמו כן פירוט מלא של כל ההתחרויות בארץ ובחו"ל, רשימה מפורטת של אימונים ומחנות וכן אמצעים מדעיים לפיקוח ובקרה על ההכנות.

הסגל כולל עשרות ספורטאים בעלי פוטנציאל אולימפי וכשרונות צעירים.

בעקבות חלוקי דעות עם ראשי ענף האתלטיקה הקלה הביעה נשיאות ההתאחדות לספורט הערכה לפעילות היחידה לספורט הישגי וציינה כי היא פועלת על פי קריטריונים אוביקטיביים בלבד.

● הטניסאית מספר 1 בתבל, מרטינה נאוורטילובה, ניצחה בפעם החמישית ברציפות בגמר את בת ארצה, הנה מנדליקובה, בשיקאגו 5:7, 5:7. זה היה ניצחונה ה־48 של נאוורטילובה.

ואשש הכניעה גם את הנבחרת 18:31

כדוריד

מאת יאיר ביטון

יריבת הפועל רמת־גן בגביע אירופה למחזיקות גביע קבוצת הכדוריד ההונגרית ואשש גייר מבודאפשט לא נזקקה אמש למאמץ מיוחד כדי לגבור על הנבחרת הלאומית 18:31 לאחר 10:16 במחצית.

ההונגרים, שניצחו ערב קודם לכן את הרמת גנים 25:32, הפגינו יכולת בינונית והנבחרת הלאומית הוליכה במהלך המשחק רק פעם אחת — 5:6 בדקה ה־16 משער של זיו קושניר.

פרט פיקנטי: שוער הקבוצה ההונגרית טיבור אורוש "הוליס" גם אמש להבקיע שער והוא עשה זאת לרשתו של ישראל פלטה.

● שערים לואשש: איזנציק 11, פולגר 4, זסלירגם 4, טוט 3, מיניורט 3, קיר 2, ציציה 2, ודומנקוש 1 ואנרוש 1.

● שערים לנבחרת ישראל: קושניר 6, זליגר 3, דיין 3, פרוכטר 2, רפאלי 2, כנען 1 וגלבוע 1.

שפטו אבנר זינגר ודוד כוקר, בהיכל הספורט העירוני בראשון לציון.

כתבנו יוסף חכם מוסיף שקבוצת ואשש תשוב היום לארצה ויריבתה הפועל רמת־גן תמצא יחד עימה באותה טיסה, למשחק הגומלין שיערך ביום ראשון בהונגריה.

מבקיע איזונציק

כפרי מנהל מקצועי בבת־ים

הנהלת מחלקת הכדורעף של האלופה הפועל בת־ים החליטה למנות את דוד כפרי כמנהל מקצועי של כל המחלקה.

כפרי שהצעיד אשתקד את הבת־ימים לזכייה גם בגביע המדינה וגם באליפות אינו מאמן העונה אף קבוצה. הוצע לו לשמש כאיש המקצועי הבלעדי שיקבע דברים בכל הקבוצות.

ההחלטה באה בעקבות אי ההצלחות של קבוצת הבנים בליגה הלאומית ובעקבות ההזדמנות שיש לקבוצת הנשים לזכות באליפות המדינה.

לא מן הנמנע שמינויו של כפרי יגרום זעזועים בשורות קבוצת הגברים.

שני משחקי צמרת מסקרנים בנעמן ובעין־החורש

כדוריד

שני משחקי צמרת ודחויים ייערכו הערב בליגה הלאומית בכדוריד. שני המשחקים הם מהמחזור ה־7 שנדחו בגלל הסיעת הקבוצות בגביעי־אירופה.

באולם בנעמן תארח קבוצת הפועל מטה־אשר, היחידה שטרם נוצחה, ב־7, את האלופה הפועל בת־ים. יעקב הרשקו וחבריו מבת־ים, שעדיין לא גילו העונה יכולת טובה, יתקשו לגבור על יריבה שאפתנית ומצטיינת. ישפטו איזידור ברונוסר ואריה פרקש.

המשחק השני ייערך ב־7.30 בעין־החורש, בין קבוצות הפועל המעפיל / עין־החורש והפועל קרית־אתא. מאבק בין שני יריבים מצטיינים, שינהלו דו־קרב שקול ובלתי־מתפשר. ישפטו: רדו רוזנטל וזאב שוהם.

הטבלה

1. הפ. המעפיל	8	4"23	15
2. הפ. מטה אשר	7	2"21	14
3. הפ. כפר־סבא	8	14"20	13
4. הפ. ק. אתא	7	8"19	13
5. שריד/העמקים	8	13"16	13
6. מכבי חיפה	9	22"12	12
7. הפועל העוגן	8	19"10	11
8. הפועל בת־ים	7	14"14	10
9. מכבי ת"א	8	21"11	10
10. הפ. רמת־אביב	8	22"9	9
11. אליצור ת"א	8	24"8	8

הכדוריד בעיני יו"ר ועדת הליגה והגביע:

סובוביץ: מטה אשר הבשלה ביותר לתואר

מאת יצחק ויסהוף

יו"ר יעקב סובוביץ

יעקב סובוביץ (51) משמש כמפקח על החינוך הגופני במחוז חיפה. סובוביץ הוא גם יו"ר ועדת הליגה והגביע באיגוד הכדוריד. גאוותו על הפעילות לעומק. "כיום אנו בסיום תהליך הקמת סגלים מחוזיים בכדוריד. כאשר הדגש העיקרי הוא על סגלי ילדים וילדות, עד גיל 14. בשבת התכנסו במכון־וינגייט עשרות בנים ובנות בגילאי 14. ובתום המפגש יצאתי אופטימי. יש בנים בגיל 14 שגובהם 1.90 מ' ובנות שגובהן 1.85 מטר".

יעקב סובוביץ מתעכב על הפרוייקט המשותף לאיגוד הכדוריד, מכון־וינגייט ומשרד החינוך. סגלי הילדים הם מחוז הצפון, המרכז והדרום. כמו־כן קיימים סגלים של נערים ונערות, וכן נבחרת נוער ונבחרת לאומית: "קיימת פירמידה של כל הגילאים, ובאיגוד הכדוריד מקווים לקטוף את הפירות בעתיד הלא־רחוק".

לכל הסגלים יש מאמנים טובים. את נבחרת הנערים מאמן נפתלי ולדינגר. את הנערות, ד"ר מרק ורטהיים, ישראלי שחזר מלימודים במערב־גרמניה, שם קיבל את הדיפלומה של מאמן כדוריד. את נבחרת הנוער, עד גיל 19, מאמן דוד כפרי. ואת נבחרת הנערות, עד גיל 19 — יוסי גבעון.

מאבקים מרתקים

יעקב סובוביץ עוקב, כמובן, בדריכות אחרי הליגה הלאומית בכדוריד: "השנה, בניגוד לשנה שעברה, יש צפיפות רבה בצמרת. יש כ־4 קבוצות מובילות. כאשר, לדעתי, הפועל מטה אשר, היא הקבוצה הבשלה לזכייה בתואר. הרכב האנושי שלה ושחקני הנבחרת המופיעים בשורותיה מציבים אותה מעל כולם. אחריה, לפי הסדר, יגנבו בינור שני: הפועל המעפיל, הפועל קרית־אתא, הפועל כפר־סבא והפועל בת־ים".

גם בתחתית נערך מאבק מרתק: "הקרבות בין אליצור ת"א, מכבי ת"א, מכבי חיפה, הפועל רמת־אביב והפועל העוגן יתנו צביון מרתק למשחקי הליגה בהמשך. חבל רק שקבוצה כמו אילון / מטה אשר פרשה".

לדבריו של יו"ר ועדת הליגה והגביע מעניינת הליגה השנה פי כמה מאשר בשנה שעברה. "בשנה שעברה הוליכה הפועל בת־ים בזכות מצבור טוב של שחקנים, ואילו השנה התאזנו קבוצות מבחינת חומר השחקנים ולבת־ים, האלופה, קשה להתכלכל. אמנם קבוצה זו שיחררה את אורי חבר ובכך מתרצים את כשלונותיה אך גם הפועל קרית־אתא ויתרה על ארז תאצר (עבר לשריד). קרית־אתא, על טהרת שחקנים תוצרת־בית, מדורגת בצמרת הגבוהה של הכדוריד הישראלי. קבוצה זו עברה שלב בגביע־אירופה כשניצחה את אוניברסיטת לוזאן, כאשר בקבוצה השויצרית שיחקו יפאני וגרמני".

קבוצה נמוכה והישגים

גם להפועל העמקים לשריד יש ליעקב סובוביץ מחמאות: "הפועל שריד היא אולי הקבוצה הנמוכה בליגה. עובדה זו לא הפריעה לה לגבור על מכבי חיפה, בחיפה, ועל הפועל בת־ים, בשריד. בליגה בה משחק ההגנה תופס מקום חשוב נצחון שריד הנמוכה מהווה קרן־אור מעודדת ומעניקה צביון מעניין".

המפקח על החינוך הגופני במחוז חיפה מבקש לציין שני שחקנים באופן מיוחד. האחד הוא יובל שלפת מהפועל קרית־אתא: "יובל הוא אחת ההפתעות הנעימות של הליגה". והשני, אורן שר ממטה אשר: "אורן הוכיח כי הוא אחד השחקנים הטובים והיציבים שקמו לנו בשנים האחרונות".

שישיית המחזור ה־7

● אורי חבר (הפועל מטה אשר)
● דורון שרמי (הפועל מטה אשר)
● יעקב הרשקו (הפועל בת־ים)
● מיסל ברנר (מכבי חיפה)
● אמיר אקרמן (מכבי ת"א)
● אליעזר כבן (הפועל המעפיל)

שישיית המחזור ה־8

● נסטור אפשטיין (הפועל שריד/העמקים)
● אורן שר (הפועל מטה אשר)
● מאיר גרלך (הפועל המעפיל)
● שי רוזן (הפועל שריד/העמקים)
● צור אדר (הפועל העוגן)
● פיני דקל (הפועל כפר־סבא)

המשטרה חוקרת חברות קש של סו"ב
רוזוליו: סיפור ישן — ניגוח פוליטי

החקירה — בעיקבות תלונתו של יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות — עוסקת בשלוש חברות שהוקמו לדבריו בשווייץ ולוקסמבורג לצורך העברת מט"ח ● חוגים בהסתדרות: מטרת התלונה להקשות על שיקום „סולל-בונה" ● בן רבינוביץ: אין מה לחקור

מאת כתבנו לענייני הסתדרות ומאת כתבנו הכלכלי בת"א

משטרת ישראל חוקרת חשדות כי קונצרן „סולל בונה" עבר עבירות על מטבע חוץ, על-ידי הקמת שלוש חברות קש בשווייץ ובלוקסמבורג. דברים אלה כלולים במכתב תשובה שהעביר שר-המשטרה חיים בר-לב ליו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות יעקב שמאי, שפנה אליו בעניין לפני כחודש וחצי.

שלוש חברות הקש הן: „ריוכל", „פאסיפיק" ו„אורליאנס". החקירה מלווה בנציג מטעם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש. שמאי הגיש בשעתו שאילתא למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. אך טרם קיבל תשובה על כך. לדברי שמאי הורה קיסר לערוך חקירה פנימית ואחר כך גנז את הממצאים. קיסר הכחיש אמש מכל וכל את דברי שמאי בעניין זה.

ניגוח פוליטי

חוגים בהסתדרות הגיבו אתמול על הפרשה וטענו כי אין הדבר חדש וכי הליכוד משתמש בפרשה כדי לנגח את ההסתדרות ולמנוע את הסיכונות לייעל ולהבריא את החברה, הנתונה בקשיים כספיים.

רוזוליו: לא ניתן אישור

כתבנו הכלכלי בת"א אודי נחשון מוסר:

בתגובה לידיעות כי „סולל בונה" נחשד בהפעלת חברות קש בחו"ל, אמר אתמול מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, כי הוא יודע שמתקיימת בדיקה במשטרה, אולם ראשי חברת העובדים מעולם לא נתנו אישור להקים חברות קש.

בחברת העובדים הביעו פליאה על עיתוי פרסום הדברים על-ידי יעקב שמאי, לאחר שהוא קיבל את המכתב משר המשטרה, חיים ברלב, כבר ב-22 באוקטובר. אגב, במכתבו של ברלב „סולל בונה" אינו נזכר. עוד מזכירים בחברת העובדים, כי לאחר שח"כ שמאי הגיש שאילתה בנושא זה למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בסוף ספטמבר, הוא קיבל תשובה מהאחראי על הפעולות בחברת העובדים, בן רבינוביץ. בין השאר כתב רבינוביץ לשמאי: „מזכיר ההסתדרות לא ביקש לחקור פעולות של „סולל בונה", שנועדו להעביר את המרכז הכספי של הקונצרן לשווייץ. לא היה צורך בכך, כי הקונצרן לא עשה זאת".

עוד מזכירים בחברת העובדים, כי עיקר המידע שמציג עתה ח"כ שמאי אינו חדש, וכבר הוזכר לפני יותר משנה.

חודשו המהומות — 8 מתפרעים יועמדו לדין

(סוף מעמוד ראשון)

מטחי אבנים

הם ספגו מטחי אבנים וכמקי-רים. אחרים יצאו מהאיזור כששי-משת המכונית מנופצת. השוט-רים חשו למקום והשליטו סדר כשהם מבצעים מעצרים לפרקי זמן קצרים ומרחיקים את המת-פרעים. בעיר העתיקה נפתחו אתמול חנויות רבות שביום הקודם העדיפו הבעלים להגיף אותן.

רוצים רק שקט

בשיחות עם מבקרים תרצו את סגירת החנויות בפחד ובחשש. „שרפו לנו חנויות דווקא משום שלא עשינו דבר וזה לא טוב" — אמר בעל רוכן בשוק. חברו הסביר כי מעשה הרצח היה של נערים: „אנחנו שכנים כבר הרבה שנים ורוצים רק שקט ושלום", תושבי הרובע היהודי הביעו גם הם הסתייגות מההתפרעויות ואמרו כי הקצנה תקשה על ניהול מערכת מסודרת של חיים במקום.

לא יהיה שקט

לעומת זאת סבבו ברחובות צעירים יהודים חמומי-מוח שצע-קו כי אסור להבליג ולשתוק. „מי שגר כאן — אסור לו לשתוק" זעק בחור חבוש כיפה שחורה. הצעירים הזהירו כי לא יהיה זה חודש פשוט בירושלים.

במעלה חלדיה, סמוך לישיבת „שובו בנים" אשר אליהו עמדי שנרצח על-ידי מחבלים נמנה בין תלמידיה הוטל בקבוק תבערה. אבנים נזרקו גם ליד מוזיאון רוקפלר על רכב ערבי. אוטובוס בקו 43, שרוב נוסעיו ערבים, נרגם באבנים אולם הנוסעים יצאו בלא פגע.

המשטרה עצרה אמש סמוך לשעה 8.30 שני אנשים במהלך התפרעויות, ששבו ופרצו בשכו-נת שמואל הנביא בירושלים. קבוצות של צעירים, חרדים וחי-לוניים כאחד יצאו אל רחובותיה הראשיים של השכונה בניסיון לחסום את התנועה והתכתשו עם שוטרים ושוטרי משמר הגבול שמנעו מהם לבצע זאת.

במקומות שונים בשכונה הובערו צמיגים שכובו מיד ע"י המשטרה. בשעת מסירת הידיעה ממשיכים עדיין להתגודד קבו-צות מפגינים.

צעיר יהודי נוסף נעצר בשע-ות הערב באזור מעלה חלדיה בעיר העתיקה בירושלים, בחשד שיידה אבנים לעבר תושבים ערבים באזור.

יועמדו לדין

חוגים שונים הודיעו, כי בכוו-נתם לקיים עצרות שונות בתום השבעה לרצח, וייתכן שהדבר ישלהב שוב את הרוחות. בכוונת משטרת ירושלים להעמיד לדין 8 מ-11 העצורים, שנעצרו בשני ימי ההתפרעויות. חלקם יואשם בהתקהלות בלתי חוקית וחלק בתקיפה ובגרימת נזק. במשטרה נותרו עדיין 4 חשודים במעצר.

מפקד משטרת ירושלים תת ניצב יוסף יהודאי מסר כי המשטרה תחקור גם את זריקת בקבוקי התבערה מתוך ישיבת „שובו בנים" בנסיון לגלות מי זרק אותם. אמש נערכו במשטרת ירושלים סיכומי האירועים מאז הרצח. עד כה דווח למשטרה על הצתת חנות, טרקטור ומכונית של ערבים וכן של מיכלית ביוב של העירייה.

כן נגרם נזק ל-8 כלי רכב ול-חלונות ראווה של מספר חנויות.

הוארך מעצר המחבלים

בית משפט השלום בירושלים האריך את מעצרם של שלושת המחבלים החשודים ברצח תל-מיד הישיבה אליהו עמדי. בית המשפט אסר לפרסם כל פרט על זהותם או על תוכן בקשת המעצר. בדיון אחר האריך בית המשפט ב-5 ימים את מעצרו של פעיל „כך" טיראן פולק (19) החשוד בתקיפת ערבי ליד שער יפו, זמן קצר לאחר הלווייתו של עמדי.

„תושבים ערביים נמלטים"

ערבים נפחדים המתגוררים בקירבת המקום בעיר העתיקה שם נרצח תלמיד ישיבה, נמלטו מבתיהם לאחר שידידים של הנרצח נשבעו לנקום את מותו.

„רוב המשפחות הערביות בר-חוב אל חלדיה יצאו ללון אצל קרובי משפחה, עד שהמצב יירגע", אמר פלשתיני צעיר שנשאר בביתו, ודיבר מאחורי דלת סגורה.

השר פרץ:

(סוף מעמוד ראשון)

נגד מפגשים בין תלמידים

השר פרץ אמר בתשובה לשאלה כי הוא מתנגד למפגשים בין בני נוער צריכים יהודים וערבים כיוון שמפגשים כאלה עשויים ליצור שנאה מיותרת, מתח מיותר ובלבול דעות וחשקנות, אך הוא אינו מתנגד למפגשים בין בוגרים.

ממשוחררי ג'בריל?

בשאילתה לשר הבטחון, שואלת גאולה כהן („התחייה"), האם נכונה הידיעה כי אחד משלושת המחבלים שרקרו למוות את תלמיד הישיבה עמדי, הינו אחד ממשוחררי עיסקת חילופי השבויים עם ג'יבריל? עוד שואלת כהן מהו סך הכל המחבלים המשוחררים בעיסקה זו שחזרו ונתפסו בפעולות הטרור.

המפד"ל: לסגור חנויות

חיים הרוקמן (מפד"ל), בהצעה דחופה לסדר היום, טען אתמול כי הרצח של אליהו עמדי זועק עד לשמים. „לא יעלה על הדעת שיהודים יהיו נתונים בסכנה בדרכם לכותל ובהליכה ברחובות בירת ישראל". הוא קרא לממשלה לאכלס את העיר העתיקה בעוד יהודים.

המפד"ל גינתה אתמול בחריפות את הרצח והביעה דאגה לנוכח התגברות מעשי הטרור בארץ בכלל ובירושלים בפרט. המפד"ל דורשת, כי צה"ל והמשטרה יגבירו את השמירה בעיר העתיקה בירושלים. כאמצעי הרתעה ממליצה הסיעה על סגירת חנויות, בסביבה בה ארע רצח עמדי.

שרון: אירגון מחדש

השר אריאל שרון אמר אתמול בתגובה לרצח תלמיד הישיבה, כי צריך לבצע ריאורגניזציה בכל התפיסה שלנו בכל מה שנוגע למלחמה בטרור ולהעמיד מול המחבלים, באופן קבוע, מצבים חדשים ושיטות פעולה לא שיגרתיות. השר הודיע, כי יתבע לדון בקבינט הממשלתי ארגון מחדש של מערכת בטחון הפנים. השר שרון רואיין ב„יומן הבוקר" של „קול ישראל".

השר הטעים, כי בטירור צריך לטפל באופן מתמיד, כדי למנוע פיגועים ולא רק להצליח לתפוס את המרצחים לאחר מעשה. לדעתו, צריך לגוון את שיטות הפעולה באופן קבוע וצריך להעמיד מול המחבלים מצבים חדשים. (עתים)

ארנס נועץ בקניג

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

השר משה ארנס, הממונה מטעם הממשלה על ענייני הערבים בישראל, נפגש לפני צאתו לחו"ל עם ישראל קניג, לשעבר הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים ושמע מפיו הצעות כיצד לפעול בסקטור הערבי.

דוברו של ארנס אמר אתמול בתגובה כי לא ידוע לו על פגישה כזו, וגם אם היתה מתקיימת — „לא צריך לייחס לה משקל מיוחד". הדובר הבהיר שהשר ארנס נפגש עם קשת רחבה של אנשים הקשורים לענייני האזרחים הערביים בישראל.

סיעת המערך החליטה

(סוף מעמוד ראשון)

שר-החוץ שמעון פרס, שנטש את הדיון לאחר זמן קצר מאוד, אמר כי הסיעה רשאית לקבל כל החלטה שנראית לה, ובלבד שהעול לא יפול על תקציב משרד הבטחון. יצחק פרץ העיר כי אי אפשר להתייחס לכל דבר רק מנקודת מבט כלכלית. „כור" צריך להתאמץ ולקנות את המפעל. הממשלה צריכה ללכת לקראתו במחיר.

ניהול מטומטם

יצחק נבון, סגן רה"מ, הסביר כי מדובר בגורלה של עיירה שלמה. לכן מפעל המנועים אינו דומה ל„אתא" או מפעלים אחרים. בנימין בן-אליעזר טען כי העובדים משלמים את מחיר הכשלון המטומטם של המנהלים.

אורה נמיר וחיים רימון התנגדו לקניית המקום ע"י חברת העובדים באמצעות „כור". לדעתם זהו מלכוד נורא. על ההסתדרות לטפל קודם במשברים מבית. אהרן נחמיאס העיר כי ממוטטים בארץ עיירות כמו כל פה. האחריות למנועי בית-שמש צריכה להיות קולקטיבית ולא של שר בודד. יו"ר סיעת המערך בכנסת רפי אדרי הדגיש כי המערך לא יתן למוטט את בית שמש. לדעתו הפתרון של כונס נכסים הוא רע, שכן משמעותו סגירת המפעל תוך חצי שנה.

הלימודים יושבתו

היום יושבתו הלימודים בעיירה ויכונסו אסיפות הבהרה לתלמידים. מחר יפגינו העובדים מול הכנסת בעת דיון במליאה בנידון. ביום חמישי ייערך בעיירה כנס ארצי של ועדי עובדים בהשתתפות בן-אהרון ויעקב חזן.

מסוקי

(סוף מעמוד ראשון)

ביולי 1971, הודיע ארגון זה על הצטרפותו לפת"ח, אולם האיחוד לא היה מלא, שכן הארגון המשיך להתקיים כגוף נפרד ולקיים פעולות עצמאיות.

מפקדתו בדמשק

הארגון מונה כיום כ-600 מחבלים ועיקר פעולתו מתרכז בלבנון. משענתו המדינית והחומרית העיקרית היא עיראק. כן מקבל הארגון תמיכה וסיוע חומרי מלוב.

מיפקדת הארגון ממוקמת בדמשק, שם יושב ד"ר סמיר ע'רישה. במאי 1975 טמנו חברי הארגון מטען חבלה בירושלים. אזרח ישראלי נהרג ושלושה נפצעו.

שמיר: לא גמול

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול, כי תקיפות חיל-האוויר ביממה האחרונה אינה בגדר פעולות גמול על רצח תלמיד הישיבה במזרח-ירושלים, אלא פעולות שיגרתיות שמבצעת ישראל, במסגרת מדיניות המלחמה בטרור.

החמירה רדיפת

(סוף מעמוד ראשון)

יהודים איראניים", כותב העתון, בידיעה בעמוד הראשון, מאת כתבו ג'יימס מאריקהם.

פקידים ישראליים אומרים, לדברי „ניו-יורק טיימס", כי באיראן נותרו כ-40 עד 50 אלף יהודים, אך הפליטים בווינה אומרים, כי נותרו באיראן רק כ-15 עד 20 אלף יהודים, „רבים מהם קשישים, החוששים להיעקר מן המדינה שבה חיו כל שנותיהם, למרות רדיפת היהודים היומיומית". פליטים אלה טוענו, כי אלפי יהודים שואפים לצאת מאיראן, ידיעות שונות מסרו, לדברי העתון, כי ישראל סיפקה נשק לאיראן, בין היתר, כדי להקל על סבלם של בני הקהילה היהודית בארץ זו.

בוטלה הוראת העברית

„ניו-יורק טיימס" מוסר מפי פליטים, כי „ועדות איסלמיות" השתלטו על בתי-ספר יהודיים באיראן וביטלו את הוראת השפה העברית. אנשי הוועדות ניסו לאלץ צעירים יהודיים, בדרכים אלימות, להתאסלם, החרימו רכוש של יהודים, סילקו יהודים ממשרות ממשלתיות ובאורח שיגרתי ממש, עצרו, היכו ועינו יהודים וכלאו אותם פעמים חוזרות ונישנות, כדי לסחוט מהם כספים ורכושם.

עברו עינויים

„האנשים הנמלטים כעת ניסו באמת ובתמים להשאר", אומר ברוס ליימסידור, מנהל ארגון הסעד לפליטים יהודיים (היא"ס) בווינה. הוא הוסיף, כי כשני שלישים מן הפליטים היהודיים, שהגיעו באחרונה, עונו באיראן או סבלו מהתעללות גופנית אחרת. „האנשים המגיעים משם בימים אלה אכן סבלו באמת", אמר ליימסידור.

לדברי „ניו-יורק טיימס", מגיעים לווינה מדי שבוע כ-60 עד 70 יהודים איראניים, ופני רובם מועדות לצפון-אמריקה, כדי להצטרף שם לבני משפחותיהם. אחרים מתכוונים להצטרף לבני משפחותיהם שכבר השתקעו בישראל.

המפנה לרעה

לדברי הפליטים, חל המפנה לרעה במצבם לפני כשלוש שנים, כאשר אנשי „המשמרות המהפכ-ניים" כיתרו כאלפיים יהודים, ש-טיילו ברחובות טהראן בתום תפילת השבת, קשרו מטפחות לעיניהם, העלו אותם על אוטובוסים באיומי רובים ולקחום לבית-הכלא „אווין" הידוע לשימצה. „אחרי שהטילו עליהם מורא גדול והוקיעו אותם כציונים, שיחררו אותם למחרת היום", נאמר בידיעה.

105 מלקות

צעיר, שנימנה עם העצורים באותה עת, סיפר, כי נעצר שוב כעבור זמן מה, יחד עם כמה מחבריו היהודיים, שהשתתפו עימו במסיבת יום-הולדת. ועדה איסלאמית דנה אותו ל-105 מלקות בכבל-עלה. „אחרי 35 מלקות התעלפתי", סיפר הצעיר. „כאשר פקחתי את עיני, מצאתי עצמי בבית-חולים".

אשתו, שאף היא הצליחה להמלט לווינה, סיפרה כי היא נידונה ל-55 מלקות על-ידי נשים מחברות הוועדה, אך היא לא איבדה את הכרתה, משום שהמלקות היו קלות יותר מאלה שנתכבד בהן בעלה.

כל עונש שבעולם

„שמענו מה שאירע לעם יהודי באירופה", אמר הפליט, והוסיף, כי שוחרר מבית-הכלא בערבות אחרי 18 יום, תמורת תשלום 18 מליון ריאל איראניים, שהם כ-250 אלף דולר לפי שער החליפין הרשמי.

נימוסיות שמר

הוא הוסיף, כי היהודים מתקשים כיום מאוד להשיג דרכונים, במיוחד מאז הועבר המשרד המיוחד להוצאת דרכונים ללא-מוסלמים ממשרד ראש-הממשלה למשרדו של המנגנון הכללי. „רוב הפליטים שהגיעו לווינה בעת האחרונה יצאו מאיראן ללא מסמכי-נסיעה חוקיים", אמרו הממונים על הסיוע לפליטים לכתב העתון.

משפחות יהודיות משתדלות כיום במיוחד להבריח את ילדיהן מאיראן, בגלל ניסיונותיהם של מיליטאנטים מוסלמיים להעביר אותם על דתם, סיפרו פליטים בווינה. חוק שנחקק לפני ארבע שנים אוסר על יציאת ילדים שלא מלאו להם 12 שנה, מאיראן.

דרכי הבריחה

„איראנים שהגיעו לווינה מיאנו לגלות פרטים על דרכי הבריחה שלהם מאיראן, אך רובם יצאו דרך היבשה, דרך מדינות שכנות, ויש מעטים בדרך האוויר", מוסר „ניו-יורק טיימס".

„המעבר למדינות שכנות עלול להיות מסוכן, קבוצת פליטים שהגיעה לווינה לא מכבר, סיפרה על קרב יריות שהיה בגבול, שבו נהרגה ילדה ושנייה נפצעה. הפליטים סיפרו עוד, כי המבוססים מעונים ללא רחמים ומוחזקים במאסר במשך חודשים", מוסר העתון.

אין קשר למשלוחי הנשק

מקור איראני בכיר אמר ל„ניו יורק טיימס", כי אין כל קשר בין העליה במספר היהודים המצליחים לצאת מאיראן לבין הסיוע על תפקידה של ישראל במשלוחי הנשק הסוריים לאיראן.

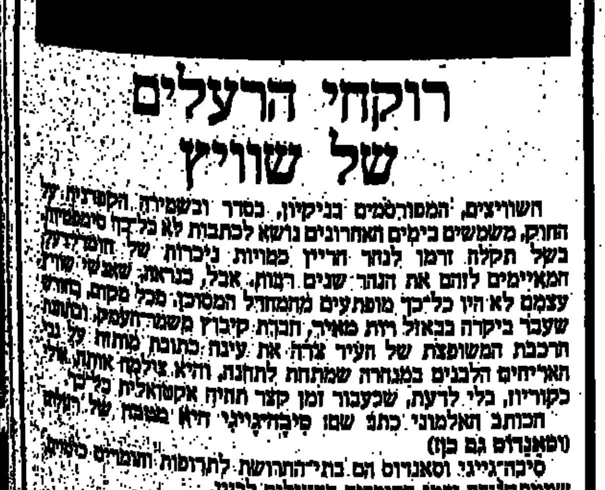

רוקחי הרעלים של שוויץ

השוויצים, המפורסמים בניקיון, בסדר ובשמירה הקפדנית על החוק, משמשים בימים האחרונים נושא לכתבות לא כל-כך מחמיאות בשל תקלה שגרמה לנהר הריין כמויות ניכרות של חומרי-רעל המאיימים לזהם את הנהר שנים רבות. אבל, כנראה, שאנשי שוויץ עצמם לא היו כל-כך מופתעים מהמחדל המסוכן. מכל מקום, כאשר בעבר ביקרה בבאזל רות מאיר, חברת קיבוץ משמר-העמק, ובתחנת הרכבת המשופצת של העיר צדה את עינה כתובת מרוחה על גב האריחים הלבנים במנהרה שמתחת לתחנה, והיא צילמה אותה. אולי כקוריוז, בלי לדעת, שכעבור זמן קצר תהיה אקטואלית כל-כך.

הכותב האלמוני כתב שמו סיבה-גייגי היא משפחה של רוצחים (וסאנדוס גם כן)

סיבה-גייגי וסאנדוס הם בתי-החרושת לתרופות ולחומרים כימיים, שממתקניהם זרמו החומרים הרעילים לריין.

(גיורא מנור)

בעקבות השמועות על הרצחו של קים-איל סונג

שקט שורר בבירת צפון-קוריאה; „אין פעילות חריגה והכל כרגיל"

סוכנות הידיעות היפנית מסרה מהאנוי שידיעות מהימנות שבירה מאשרות שקים איל סונג נרצח

טוקיו. — סוכנות הידיעות היפאנית „קיודו" דיווחה אתמול מהאנוי, כי נשיא צפון-קוריאה, קים איל-סונג, בן 74, נורה למוות. הסוכנות ציטטה „מקורות מהימנים ורבי-סמכא בהאנוי, שאמרו, כי שלטונות וייטנאם קיבלו מצפון-קוריאה מידע, באמצעות צינורות המפלגה הקומוניסטית, שקים כבר נמנה עם המתים.

מקלט בסין

קודם לכן מסר פקיד ממשלה יפאני, שציטט מקורות סיניים, כי רוצחי קים איל-סונג נמלטו לסין וקיבלו שם מקלט. הפקיד המופקד על ידיעות מצפון-קוריאה, אמר ל„רויטר", כי קיבל ב-15 בנובמבר מידע ממקורות סיניים, שקים איל-סונג נרצח, ונמסר לו, כי האחראים לרצח נמלטו לסין. הוא הורה, שאין אפשרות לוודא ולאשר מידע זה.

מפקין הגיעו ידיעות, המכחישות בתוקף את הטענות בדבר בריחת רוצחים כלשהם לסין.

„המנהיג שלנו נורה"

שר ההגנה של דרום-קוריאה מסר אתמול, כי הגיעו סימנים מצפון-קוריאה, שלפיהן הנשיא נהרג או נתון בעיצומו של מאבק על השלטון.

אתמול אחה"צ הודיעה סוכנות הידיעות הדרום-קוריאנית, בהסתמך על מקורות בטחוניים, כי שישה מוצבים קדמיים של הצבא הקומו-ניסטי בגבול עם צפון-קוריאה הכריזו ברמקולים הודעות המכוונות אל הדרום, ובהן נאמר: „המנהיג הגדול שלנו קים איל-סונג מת, לאחר שנורה ברכבת".

„הכל כאן כרגיל"

בפיונגיאנג, בירת צפון-קוריאה, שורר שקט ואין סימן לשום פעילות חריגה — הודיעו אתמול דיפלו-מטים בשגרירות השוודית שם. „הכל כאן כרגיל", אמרה המזכי-רה השלישית, קריסטינה כולטה-גראוס, בראיון ששודר ברדיו שטוקהולם.

„אם זה נכון שהנשיא נורה, יש להניח שהיינו מבחינים בכך — אלא אם כן הם רוצים עדיין להסתיר זאת," הוסיפה.

אורח ממונגוליה

גם סוכנות הידיעות הסינית מסרה, כי החיים בפיונגיאנג התנהלו אתמול כסידרם. בידיעה נמסר גם על הכנות בפיונגיאנג לבואו של נשיא מונגוליה, זאמבין באטמונק, לביקור רשמי שם. בידיעה נאמר, כי האורח המונגולי יתקבל היום על-ידי ראשי המפלגה הקומוניסטית וצמרת השלטון בצפון-קוריאה. עוד נאמר בידיעה, כי הרחובות הראשיים בפיונגיאנג קושטו בדגלי שתי המדינות והעיר היתה שקטה.

גם סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" יצאה אתמול בהודעה שיש בה כדי לאשר, שקים איל-סונג חי. בהודעת „טאס" נאמר, כי המנהיג המונגולי, שאמבין באטמונק, יצא מבירת מונגוליה, אולאן באטור, לביקור רשמי בפיונגיאנג, „על פי הזמנת... קים איל-סונג".

(ע.ר. ע"צ)

ג'ורג' בס מוטל מתבוסס בדמו, לא הרחק מביתו ברובע ה-14 בפאריס (תצלום: אי.פי)

נשיא רנו „נרצח" — כנראה בידי „פעולה ישירה"

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — נשיא מפעל המכוניות הענקי „רנו", ג'ורג' בס, נרצח אמש, בידי ארגון הטרור הצרפתי „פעולה ישירה". שלושת רוצחיו ארבו לו בפתח מעונו, ברובע ה-14 בפאריס, ונקבו אותו בכדורים בירי מאקדחים.

בס, בן 58, נפל מתבוסס בדמו על המדרכה. עדי ראייה מסרו, כי שתי נשים בלונדיות וגבר נראו בורחים לכיוון תחנת המטרו הסמוכה. אחרים ראו אותם נעלמים רכובים על אופנועים.

שלטונות הבטחון הצרפתיים חושדים „בפעולה ישירה" קבוצת טרור שהתאחדה עם „פלגי הצבא האדום" הגרמני. לפי שעה, לא נטל עדיין שום ארגון על עצמו את האחריות לרצח.

בס היה אחד מגדולי המנהלים של התעשייה בצרפת. הוא שיקם מפעלים מתמוטטים ובתפקיד זה מונה גם למנהל „רנו", כדי להציל את המיפעל מפשיטת-רגל.

ראש הממשלה שיראק בא מבוהל למקום הרצח ורכן על גופתו של בס. רצח זה מדגיש את כישלון מדיניותו במאבק נגד הטרור. הממשלה נכנעה לסחטנות הטרור הסורית, אך מיד ניפתחה נגדה חזית חדשה. מדיניותה החברתית הנוקשה וחקיקת חוקים נוקשים נגד מהגרים מעוררים את ארגוני הטרור האלה מתרדמתם. „פעולה ישירה" הקצין את פעולותיו ומחקה עתה באכזריותו את „הבריגדות האדו-מות" ברצח אישים, המסמלים את המימסד בצרפת. משערים, שבחרו בבס משום שלא נהג להקיף עצמו בשומרי ראש.

● תוך מתן פירסום רב מאוד פורסמו באמסטרדם כל כתביה של הצעירה היהודיה ההולנדית אתי הילסום, שמצאה את מותה במחנה אושוויץ.

● בריה"מ הודיעה על היעדים הכלכליים והם נועדו להגביר את מסעו של מנהיג הקרמלין גורבצ'וב למען שיפור היעילות והגדלת כושר ההתחרות עם המערב.

„חיזבאללה" מוכן לקנות חטוף אמריקני תמורת 300 אלף דולר

מאת עוזי מחנימי, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — החשיבות הרבה, שמייחסים האמריקנים לשיחרור בני-הערובה, העלתה את מחירם אצל ציידי-האדם בלבנון.

בחודשים האחרונים, מסתובבות בלבנון כנופיות של ציידי-אדם מכל העדות, ומנסות לחטוף זרים, בעיקר אמריקנים.

אירגון „חיזבאללה" הפרו-איראני מסר לאותן כנופיות, כי בעבור שבוי אמריקני ישלם 300,000 דולר.

לעומת התמורה שמקבלים האיראנים בעד שיחרור אותם שבויים, תשלום זה הוא כנראה כסף קטן...

עיסקה בין פאריס לטהרן: כסף ומחבלים תמורת שיחרור בני הערובה בלבנון

מאת ארנון יפה כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — עיסקת כסף ושחרור מחבלים תמורת בני-ערובה נחתם בין פאריס לטהראן. שר החוץ הצרפתי ועמיתו האיראני חתמו ביום ד' בניפורד, בפאריס ובטהראן, על הסכם לפרעון חוב צרפתי בסך 330 מיליון דולר, בעיסקה בשלבים הכוללת שיחרור בני-ערובה צרפתיים בעד שיחרור מחבלים שיעיים.

הצרפתים מסרו, כי ההסכם מקדם את שיחרור בני-הערובה ממרתפי „חיזבאללה" בביירות.

ערוץ הטלוויזיה הצרפתי „טי.אף.1" מסר, כי צרפת תשחרר את אניס נקש, פלשתיני שנידון למאסר עולם בעוון רצח צרפתיה ופציעת שוטר, בהתקפה על מעונו של מנהיג איראני. הוא ישוחרר ביום שיחרור אחרון בני הערובה הצרפתיים.

שר החוץ הצרפתי, ז'אן ברנאר ריימון, הזמין את עמיתו האיראני, ואליאטי, לחתום על ההסכם בז'נבה, כטקס לנורמאליזציה, אך ואליטי לא הופיע. הוא נשאר בטהראן.

פאריס תשלם לאיאטולות 330 מיליון דולר, מתוך חוב של מיליארד דולר. בעד החתימה, קיבלה פאריס כשבוע שעבר, שני בני-ערובה מסוריה. לא ידוע אם החוב ייפרע במשלוחי נשק, כפי שתבעו באיראן.

ראש הממשלה שיראק מספק דולרים לאיאטולות, אף כי תיאר אותם „כסכנה הגדולה ביותר לאינטרסים המערביים במזה"ת", וגינה את משלוחי הנשק הישראליים לאיראן.

מבזקים

● בסעודיה מענים אסירים פוליטיים ומתעללים בהם, מוסר העתון המצרי „אל אהאלי", המסתמך על הוועדה להגנה על זכויות האדם במדינות המפרץ. לדברי העתון, פנתה הוועדה לארגונים ולרשויות המטפלים בזכויות האדם בעולם, וביקשה מהם להתערב אצל השלטונות הסעודיים להפסקת העינויים ולשחרור העצירים הפוליטיים.

● במפולת קרקע, שפגעה בכביש ראשי במדינת ג'אמו וקאשמיר, בצפון הודו, ניספו לפחות 40 איש ומאות נלכדו מתחת לאיי המפולת.

● קרטל אופ"ק חייב לקצץ את התפוקה אם אמנם יקבל את ההמלצה להגיע למחיר קבוע תוך מטרה להעלותו ל-18 דולר לחבית — אמר אתמול שר הנפט הלובי פואד שקשוקי.

הנסיכים צ'ארלס ודיאנה המבקרים במדינות המפרץ מרגישים „כמו בבית" בחברת הנסיכים והמלכים למיניהם. בתצלום: עם פאהד מלך סעודיה, מימין (תצלום: אי.פי.)

עיתון כוויתי:

לוטפי „עף" כי הסכים לצמצם צבא מצרים

מאת עוזי מחנימי, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — שבוע לאחר שהנשיא מובארק פיטר את ראש ממשלתו, ד"ר עלי לוטפי, נודע, כי הסיבה לכך היתה, שלוטפי הסכים לצמצם את סדר הכוחות של הצבא המצרי, לפי דרישת קרן המטבע הבין-לאומית.

העיתון הכוויתי „אל קאבאס", המוסר על כך, מציין, כי הדרישה להקטין את הצבא המצרי היתה תנאי של קרן המטבע הבין-לאומית, תנאי שלוטפי קיבל. אך הדבר עלה לו במשרתו.

ראש הממשלה החדש, עטאף צידקי, ניסה להעביר את הגלגל לאחור, אך נתקל בסירוב של קרן המטבע, דבר שהביא את השיחות עם ממשלת מצרים למבוי סתום.

רו"ח הבנק המרכזי של מצרים מסר באתונה, כי חובותיה של מצרים לארה"ב נאמדים בקרוב ל-6 מיליארד דולר.

טילי קרקע-קרקע ארוכי טווח לסוריה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — בריה"מ סיפקה באחרונה לסוריה טילי קרקע-קרקע אס.אס.23, — מוסר השבועון הצרפתי „לה פואן". הטילים, בעלי טווח של 400 ק"מ, מסוגלים לפגוע בכל מטרה בישראל.

השבועון מוסר גם על מרי של קצינים בחיל האוויר הסורי נגד שילטון אסאד. ניסיון ההפיכה אילץ את אסאד להחיש כוחות מצפון לבנון לדמשק, כדי לשמור על ארמונו המבודד.

כתבים דיווחו, כי ניכרת מתיחות בדמשק בין שני ראשי המודיעין, גנראל אל חולי וגנראל אודה.

רופא דני: בריה"מ משתמשת בפצצות נפל"ים באפגניסטאן

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בקופנהאגן

קופנהאגן. — עדויות מהימנות, שהסובייטים משתמשים בפצצות נפלים נגד אזרחים באפגניסטן, מסרו רופא דני, אחות הרדמה וצוות הסרטה דני, שחזרו זה עתה משהות של ארבעה שבועות בקרב פרטיזנים בארץ זו.

הרופא, אריק הולם הנסן, טיפל בכ-100 נפגעים מהתקפות סובייטיות. נפגעים מפצצות מנפלים, שכונסו בקופנהאגן, מסר הרופא, כי לטיפולו הגיעו גם כל אחד.

כן טיפל בילדים קטועי-אברים, שנפצעו כאשר שיחקו בצעצועים ממולכדים, שפוזרו ע"י הסובייטים.

שחמט: בריה"מ מובילה באולימפיאדת הגברים;

דובאי. — בריה"מ הכניעה אתמול את צ'כיה בתוצאה 1.5:2.5, בסיבוב השלישי של אולימפיאדת השחמט ה-27.

למשחק זה הציבה בריה"מ את הצוות הטוב ביותר שלה: אלוף העולם קספארוב, סגנו קארפוב, אנדריי סוקולוב וארתור יוסופוב, שהם ארבעה השחקנים הטובים בעולם.

רק רב-האמן הצ'כי לובומיר פטצ'ניק הציל את כבוד נבחרתו, כשהשיג תיקו נגד קארפוב.

נבחרת קובה השיגה הישג כסיימה בתוצאה 2:2 עם נבחרת ארה"ב החזקה. בדירוג הכללי מובילה עתה בריה"מ עם 11 נקודות, לפני הונגריה 10.5.

פחות הוצאות, יותר גבייה

האוצר מתכנן בשנה הבאה צעדים להבטחת המשך הצלחתה של התוכנית הכלכלית: משמעת תקציבית, רפורמה במסים ● היצוא הישראלי אשתקד: 6 מיליארד דולר

שר האוצר, משה נסים, הודיע אתמול על שורת צעדים להבטחת המדיניות הכלכלית, שיכללו משמעת תקציבית, נקי־טת צימצום סלקטיבי בהוצאה הציבורית, רפורמה במסים והע־מקת גביית המסים כדי להקטין את נטל המס בשנים הבאות. השר דיבר בפתיחת שבוע המסחר ישראל־אמריקה בתל־אביב.

נסים עמד בפתח דבריו על תוכנית־ההבראה הכלכלית של יולי 1985 והטעים שמטרתה היתה לשפר את המאזן המסחרי של ישראל, לדבריו. מטרה נוספת היתה להחזיר לישראלים את האמון בשקל.

נסים הטעים, כי התוצאות שהושגו עם הפעלת התוכנית הכלכלית היו מעבר לציפיות. הוא מנה כמה הישגים. בין היתר, התייצבות מחירי המוצרים על־ידי הקטנת הצריכה המקומית, צומצם הגרעון בתקציב, על־ידי קיצוצים וגדלו ההכנסות, מחירי מוצרים הוקפאו ומנית באורח מינהלי, האינפלציה צומצמה מ־12 אחוז בחודש ל־2.5 אחוזים בחודש ופחות מזה. חל גידול ביתרות מטבע החוץ, והסכום שברשות המדינה עומד היום על 3.2 מיליארד דולר.

נסים הדגיש, כי מדיניות כלכלית זו תימשך גם בשנה הבאה, שכן כל המטרות הושגו. בהקשר זה הזכיר, כי באחרונה הסתייעה ישראל בגורמי־חוץ כמו ירידה במחירי הדלק וירידת הריבית ובירידה בערך הדולר לעומת המטבעות האירופיים. "עלינו לשמור על ההישגים שהשגנו עד כה. שכן אין לנו בטחון שגורמי־חוץ כלכליים, וכן הסיוע הכלכלי הנדיב שקיבלנו ואנו מקבלים מארה"ב יימשכו לעד. עלינו להביא לכך שהאינפלציה תרד עוד יותר, בדומה לנעשה בתחום זה בארה"ב ומדינות אירופה" — אמר השר. הוא הוסיף שרק שמירה על ההישגים הכלכליים תביא ב־1987 לירידה באבטלה ל־6 אחוזים לעומת 7 אחוזים ב־1986.

נסים קבע שיש לצמצם את הצריכה הציבורית כדי לצמצם את הגרעון המסחרי. "זה גם הקטין את הצורך של הממשלה ללוות מן הציבור. הממשלה תדאג להגדלת השכר. אך רק בצמוד להגדלת הפריון. בנק ישראל ימשיך במדיניות המונטארית שלו, למנוע הוצאת כספים מופרזות על־ידי הציבור, אך ינקוט מדיניות גמישה כשמדובר בפיתוח המשק ובעידוד הצמיחה הכלכלית", אמר.

שרון: ארה"ב — ארץ היעד

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון אמר אתמול כי אשתקד הסתכם היצוא הישראלי ב־6 מיליארד דולר, וכי ארה"ב מהווה כיום את השוק העיקרי ליצוא הישראלי.

שרון, שדיבר בפני באי שבוע המסחר ישראל־אמריקה בתל־אביב, אמר כי איזור הסחר החופשי עם ארה"ב משמש לישראל תמרור בחתימת הסכמים עם ארצות אחרות. לדבריו, ישראל היא מדינת יצוא. "היצוא שלנו הוא 43 אחוז מן הייצור התעשייתי השנתי, ו־50 אחוז מן הייצור החקלאי. השנה יסתכם היצוא ב־6.5 מיליארד דולר. חצי מיליארד דולר הוא היצוא החקלאי" — הודיע שרון. לדבריו, באחרונה חל שינוי בהרכב היצוא. "אנו מייצאים יותר מכונות וטכנולוגיה חדישה. התעשיה הישראלית עברה בשנים האחרונות שינויים ניכרים. התוצאה: בתחילת שנות ה־90 תייצא ישראל כמחצית ממוצריה לארה"ב, לעומת 39 אחוז בלבד היום.

"אנו מוכרים ב־100 ארצות ביכולתנו הטכנית, כידע, במערכות השקיה ובחקלאות. 1000 ישראלים מעורבים היום בכלכלה של מדינות אלה ובמדינות שאין לנו קשרים דיפלומאטיים איתן. ישראל הקטנה אינה חוששת להיכנס למדינות אלה. וארה"ב לא תמיד יכולה להיכנס לשם. ישראל יכולה לסייע לארה"ב בכך. אני קורא לאורחים מארה"ב לחשוב על דרכים חדשות בתחום העסקי, וישראל תיתן את שירותיה בתחום הידע, המחקר והפיתוח", אמר שרון. (עתים)

השר האמריקני לענייני סחר חוץ קליטון יטר עם שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, בשבוע המסחר, אתמול
(צילום: ישראל סאו)

שר החקלאות של טקסס, ג'ון הייטאור, נפגש אתמול עם עמיתו, שר החקלאות אריק נחמקין, בלשכתו בתל־אביב
(צילום: י.פ.פ.א)

שר הכלכלה והתיכנון בהרצאה במסגרת שבוע המסחר אמריקה־ישראל:

הוכפל היצוא לארה"ב

היצוא הישראלי לארה"ב הוכפל בארבע השנים האח־רונות ובזכות הסכם הסחר החופשי שנחתם עם ארה"ב, מובטח המשך הגידול בקשרי המסחר בין שתי המדינות — אמר אתמול שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי.

השר מסר, כי אשתקד הסתכם היצוא לארה"ב ב־2.1 מיליארד דולר, היבוא האזרחי הסתכם אשתקד ב־1.6 מיליארד דולר, ופירוש הדבר עודף של 460 מיליון דולר בסחר הישראלי עם ארה"ב.

שר הכלכלה והתיכנון הירצה אתמול בפני באי שבוע המסחר ישראל־אמריקה, שאורגן מטעם לשכת המסחר ישראל־אמריקה. לדבריו, בעשור האחרון חלה תנופה ניכרת ביצוא לארה"ב. מידי שנה בממוצע, חל גידול של 17 אחוז בקירוב בשיעור היצוא לארה"ב.

יעקבי העריך, כי הסכם הסחר החופשי שנחתם עם ארה"ב מבטיח את המשך הגידול בקשרי המסחר בין שתי המדינות. "ההסכם הישראלי עם מדינות השוק המשותף פותח אפשרויות עסקיות רבות בפני אנשי כלכלה אמריקנים שיוכלו להשקיע בישראל בתנאים מועדפים," אמר.

שר הכלכלה והתיכנון הביע דעתו, כי ישראל יכולה להגיע לעצמאות כלכלית תוך שלוש שנים בתחום האזרחי, אולם רק אם תתמיד לנקוט "מדיניות אחראית". הוא ציין, כי יש לבצע בהקדם רפורמה בשוק ההון ולצמצם את מעורבות הממשלה בתחום זה. לדעתו, יש לפעול לעידוד גיוס הון באורח ישיר על־ידי הסקטור העסקי. (עתים)

פרופ' זוסמן במחקר לקונגרס היהודי

שורש המשבר: בטחון ורווחה בלתי־מבוקרת

"סקירה היסטורית של המשבר הכלכלי בישראל מגלה, כי ישראל התמודדה עם בעיות ואתגרים שהיו נחלת כל מדינות המערב במהלך הזעזועים הכלכליים של שנות ה־70. בישראל, עם זאת, היו הבעיות חריפות וקשות יותר נוכח הנטל האדיר של הוצאות הבטחון ולחצים פוליטיים־חברתיים לשמירת תעסו־קה מלאה במשק, ללא פגיעה ברמת־החיים ושירותי רווחה".

דברים אלה אמר אתמול פרופ' צבי זוסמן מאוניברסיטת תל־אביב, בסכמו את שורשי המשבר הכלכלי הישראלי במחקר מיוחד עבור המכון לעניינים יהודיים בלונדון של הקונגרס היהודי העולמי.

לדברי זוסמן, המשבר הכלכלי בישראל הגיע לאחר שני עשורים של צמיחה מהירה ויציבות פיננסית שאיפיינו את המשק בשנות ה־50 וה־60. כשנוצר המשבר התרכזו המאמצים הכלכליים במניפולציות פיננסיות ונזנח הייצור והפיתוח הטכנולוגי. ההקצאות הגדולות לבטחון לאחר 1973 הצריכו מעורבות ממשלתית תקיפה ביותר בכיוון של קיצוב, פיקוח ועידוד חיסכון. אך הממשלה לא עשתה זאת מסיבות פוליטיות. מדיניות הממשלה בשכר רק החריפה את הבעיה, ופיחותי המטבע הזינו את האינפלציה לממדים חסרי־תקדים.

בחלקו השני של המחקר סוקר פרופ' זוסמן את ההתפתחות המהירה של תעשיות עתירות־ידע בישראל, שהופנו בעיקר ליצוא. אלה ייזקקו בעתיד להשקעות הון מחו"ל באופן חיוני ביותר. בסקירתו על כלכלת השטחים בישראל, טוען פרופ' זוסמן, כי יחסי הכלכלה שנוצרו בין הגדה, רצועת עזה וישראל לא יהוו נטל כבד על כלכלת ישראל, כפי שרבים אחרים סבורים. (עתים)

עודפי היצע בבורסה לאג"ח צמודות־מדד

עודף היצע של 3.8 מיליון שקלים היה אתמול לאיגרות־חוב הצמודות למדד, בתגובה על עליית המדד באוקטובר בשיעור של 2.4 אחוזים. ההיצע נקלט, בדרך־כלל, ביציבות ובירידות מתונות בלבד. איגרות־החוב הדולריות ריכזו עודף ביקוש של כ־900 אלף שקלים וגם בשעריהן היו תנודות מתונות בלבד.

המחזור בשוק הצמודים הסתכם בכ־9.5 מיליון ש"ח.

בנק ישראל הצליח אתמול למכור את כל הנפקת הצמודים. להנפקת "שגיא", שבמקור עמדה על 20 מיליון ש"ח ע"נ במחיר מינימום 90 אחוז, הזמנות ב־23 מיליון ש"ח ע"נ ולגליל ל־9 שנים היתה גם כן התחמת־יתר.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.13 אחוז ל־1.4973 ש"ח. עלייה זהה היתה גם בדולר היציג ושערו הוא 1.4936 שקל. מחירו של דולר נוסעים עומד עתה על 1.7651 שקלים. הדולר השחור נקנה ע"י סוחרי השווקים ב־1.47 שקל ונמכר על־ידם ב־1.49 שקל. בשוק המניות היתה מגמה מעורבת עם נטיה חזקה לעליות שערים, בעיקר במניות דלות־הסחירות. לעומת זאת, במניות ה"כבדות" המטופחות בידי גופים שונים, היו בדרך־כלל היצעים ואלה נקלטו, במרבית המקרים, ללא שינוי בשער. קרנות־הנאמנות המתמחות במניות, גייסו אתמול מהציבור כ־1.5 מיליון שקלים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 17.11.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.4865	1.5050	1.4973
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4823	1.5007	1.4936
מרק גרמני	1	0.73	0.76	0.7387	0.7479	0.7432
לירה סטרלינג	1	2.08	2.18	2.1155	2.1419	2.1341
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2255	0.2283	0.2270
ין יפני	100	0.90	0.94	0.9133	0.9247	0.9193
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6524	0.6605	0.6580
פרנק שווייצרי	1	0.87	0.91	0.8885	0.8996	0.8956
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2141	0.2168	0.2156
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1979	0.2003	0.1994
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1955	0.1979	0.1970
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3007	0.3044	0.3033
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0700	1.0834	1.0787
דולר אוסטרלי	1	0.92	0.99	0.9513	0.9632	0.9597
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.67	0.6648	0.6731	0.6679
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3553	0.3597	0.3574
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0483	1.0613	1.0561
לירה איטלקית	1,000	1.05	1.11	1.0670	1.0804	1.0732

הצעה: השוה"צ בקיבוצים תהיה תנועה התנדבותית

תידון במועצת הקן הקיבוצי בסוף דצמבר ● ראש עיריית ת"א הבטיח סיוע לתנועת השומר־הצעיר בעיר

מאת כתב "על המשמר"

הצעה להפוך את ההשתתפות בפעילות תנועת השומר־הצעיר בקיבוצי הקיבוץ הארצי להתנדבותית, תידון במועצת הקן הקיבוצי של התנועה בסוף דצמבר, במוסד החינוכי שומריה.

בתנועה מודאגים מההיקף המצומצם של פעילות בקן הקיבוצי, ומכך שברוב הקבוצות הבוגרות אין כל הדרכה. אחוז ההשתתפות בפעילויות התנועה קטן מ־50 אחוז.

מזכיר השומר־הצעיר, יואל יעקב, מסר כי המועצה תעסוק בהשקפת עולמו של השומר־הצעיר ובשאלת משמעות תנועת הנוער במוסד החינוכי. את המועצה ירכז צפי גינוסר מקיבוץ הזורע. השנה ניתן דגש מיוחד לפעילות התנועה בקן הקיבוצי. 13 מדריכים נשלחו להדרכה בעשרה מוסדות חינוך.

לתנועת השומר־הצעיר יש 4500 חניכים בקיבוצים, המתחנכים ב־21 מוסדות חינוך. במועצה הצפויה ישתתפו 300 צעירים מהמוסדות, וכן מחנכים ומשקיפים מהעיר.

בפגישה שנערכה בסוף השבוע שעבר בין ראש עיריית ת"א שלמה להט לבין חברי ההנהגה הראשית של השומר־הצעיר, הבטיח להט לשקול בחיוב פתרון לבעיית קן התנועה ברמת־אביב ובנוה־אליהו. אנשי השוה"צ סקרו בפני צ'יץ' את בעיות התנועה בתל־אביב, ביניהן קינים המצויים במקלטים צפופים, וביקשו סיוע בהעברת קן רמת־אביב לשכונת רמת־אביב ג'. כן הודיעו על כוונתם להקים קן חדש בשכונת התקווה.

שפל בתיירות האמריקנית

התיירות האמריקנית הכני־סה לישראל ב־1985 800 מיליון דולר, אולם השנה במעט לא הגיעו ארצה כלל תיירים מארה"ב — אמר שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, בהרצאה במסגרת שבוע המסחר ישראל־אמריקה.

לדברי שריר, בשנת 1985 הגיעו לישראל מיליון וחצי תיירים וההכנסה הכוללת מהם הגיעה למיליארד וחצי דולר. היעדר תיירים אמריקנים מאפיין גם את המדינות הים־תיכוניות כמו יוון ומצרים — הסביר. עם זאת, אמר שריר כי הוא מאמין שהתיירות מארה"ב תגדל בשנה הבאה. (עתים)

ט' חשון תשמ"ז
11 נובמבר 1986

הודעה עירונית 4/86

בהתאם לסעיף 2 לחוק עזר לחיפה — סלילת רחובות תשמ"ב (1982) נמסרת בזה הודעה לבעלי הנכסים המפורטים להלן כי מועצת עיריית חיפה החליטה לסלול את הכבישים והמדרכות המפורטים מטה ולגבות מהם את היטל הכבישים כחוק.

1. רח' שלום ציון המלכה מבית מס' 25 ועד סופו גוש 10763 חלקות 102, 98.
2. שד' אבא חושי (קטע) גוש 10798 חלקה 70, גוש 10797 חלקות 63, 50.
3. רח' חורב (קטע) — בין רח' קורצ'ק ואינשטיין (צד צפוני). גוש 10783 חלקות 98, 93־91.
4. רח' אז"ר גוש 11200 חלקות 95, 276, 277, 269, 295.
5. רח' חלוצי התעשיה (קטע) בין רח' השיש ובין רח' שינקר גוש 11602 חלקות 100־94, 53־48, 43־41, 46, 47, 113, 112. גוש 11547 חלקות 59־45, 103, 104. גוש 11579 חלקות 38־30.
6. רח' מס' 2552 בין עליה השניה ובין רח' עלית הנוער לכל אורכו.
7. רח' אזי אילת — קטע בין רח' הגדוד העברי ופסי הרכבת גוש 11575 — חל' 76, 75, 40, 39, 4, 3.

א. גוראל ראש העיר

הודעת הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ותוספת לבית־קיים על חלקה 277 בגוש 7933 רח' מסילות מס' 10 בחריגות הקלה מבוקשת: בניה בקומה שלישית.
את התוכנית מס' 213/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדואי
יו"ר הוועדה המקומית

טלקס

● מקווה ישראל אינו זקוק לרב

מורים דתיים במדור הדתי בבית־הספר החקלאי מקווה ישראל דורשים מהנהלת המוסד וממשרד־החינוך להעסיק רב ולתת לו מגו־רים במקום. ההנהלה מתנגדת והנושא הועבר להכרעת משרד־החינוך.

ההנהלה חוששת, שאם הרב יגור במקום הוא ינסה להתערב בחיי המוסד ואילו המורים הדתיים טוענים, שאין מדובר ברב של ישוב אלא בבעל תואר רב שימלא תפקיד חינוכי במסגרת המדור הדתי בלבד. **אשר שילוני**

● חתול בשק

ידיעה טלפונית, בה נמסר על אשה שיצאה מהסופרמרקט, העמיסה תיק ובתוכו תינוק בתא המטען של מכוניתה והסתלקה מהמקום, העמידה את משטרת טבריה ומרחב העמקים על רגליה.

המשטרה הציבה מחסומים ופתחה בחקירה מאומצת שנעזרה במקורות מודיעיניים.

בשעה 1 בצהריים אותרה האי־שה, שהיא תושבת טבריה. ובחקי־רתה הוברר כי העבירה חתול לחברתה. **שלמה גלזר**

● תלמיד מחולון ייצג את ישראל בתערוכה בינ"ל

ניסים שחר, תלמיד כתה ח' מביה"ס ע"ש גולדה מאיר בחולון, נבחר לייצג את ישראל בתחרות ציורי ילדים בינלאומית בנושא השלום בדיסנילנד שבארה"ב.

בתחרות הציורים בנושא השלום משתתפים תלמידים מ־41 מדינות, ששלחו מספר ציורים לק־רן "הילדים כמשכיני שלום", ומתו־כם בחרה הקרן ציור אחד מכל מדינה. **אשר שילוני**

המשטרה עיכבה הלוויית פעוט שנחנק וזימנה אביו לחקירה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע, יואב בירון, סירב אתמול להיענות לבקשת המשטרה לבצע נתיחה שלאחר המוות בגופתו של פעוט בן שלושה חדשים מאופקים שנחנק בשנתו. השופט אמר, כי מדובר באסון וכי לא קיים חשד לעבירה פלילית.

שלשום בשעה 8 בבוקר נכנסה אתי אמיר לחדרו של בנה התינוק וגילתה כי הוא אינו נושם. היא ובן זוגה הזעיקו אמבולנס, שהבהיל את הפעוט לבית־החולים "סורוקה". שם נקבע מותו. ב"כ המשטרה, פקד יוסף סיבוני, אמר בבית־המשפט כי יש יסוד סביר לחשש שמיתתו של הפעוט, דרור אמיר, לא היתה טבעית.

"השמיכה כיסתה את פניו של התינוק והפריעה לו לנשום. לא ברור כיצד תינוק יכול להביא את השמיכה לפניו". אמר בא־כוח המשטרה. הוא הוסיף, כי קיים חשד לרשלנות. עם זאת ציין, כי לא היו סימני אלימות על גופת התינוק. השופט סירב, כאמור, להיענות לבקשת המשטרה.

מרקו אמיר, בן 27, אביו של הפעוט שנפטר, אמר אתמול: "ביום ראשון התכוננו להלוויה של הבן שלי. הגיעו כבר אנשים לבית־הקברות. פתאום, חצי שעה לפני הלוויה, ביקשה המשטרה לעכב את הקבורה וזימנו אותי לחקירה. נשאר להם רק לפתוח לי תיק על רצח. לא מספיק הסבל שגורם לנו – עוד המשיכו להתעלל בנו".

"הפכו אותי לנהג"

עוד אמר האב: "הייתי צריך להסיע את החוקר מהמשטרה לבית־החולים "סורוקה", כדי שהוא יוכל לחקור את הרופא. אחר־כך החזרתי אותו לתחנה. אחר־כך לקחתי אותו לבית־המשפט. הייתי צריך להיות הנהג שלו. ההלוויה נדחתה, לא יכולנו לשבת "שבעה". זה זלזול במת. מספיק ששיכלנו ילד, ועוד מאשימים אותנו ברצח".

דובר משטרת מרחב הנגב, פקד דני פרץ, אמר בתגובה להאשמות האב, כי היה צורך לחקור את המשפחה ולבדוק את נסיבות המוות. הדובר אמר, כי החקירה החלה במשטרת אופקים ונסתיימה במשטרת באר־שבע, משום שבבאר־שבע נקבע מות הולד. הצורך בהעברת מסמכים מתחנה לתחנה גרם לעיכוב. לגבי טענת האב, כי היה עליו לשמש כנהג, אמר פקד פרץ, כי החוקר ביקש מהאב לחכות לרכב משטרתי, ואז הציע לו האב מרצונו להסיעו ברכבו הפרטי.

שופט ביקר התנהגות המשטרה בפרשת גיתית איזראלוב

ביקורת חריפה על אנשי־משטרה, אשר נטלו מיסמכים חסויים ממשרדו של עורך־דין בפרשת גיתית איזראלוב, השמיע אתמול שופט בית־משפט השלום בתל־אביב.

השופט ארי זיו־אב, אשר דן בקובלנתו של עו"ד שמואל לביא על לקיחת תיק ממשרדו ובו מיסמכים חסויים, החליט בתום הדיון, כי תיק המיסמכים הללו יוחזק בשלב זה במעטפה מיוחדת בכספת של בית־המשפט.

בקובלנתו טען עו"ד לביא, כי הוא קיבל בשעתו את הטיפול בנו־שאים מסויימים מגיתית איזראלוב, אשר מאוחר יותר הוחשדה על־ידי המשטרה ברצח בעלה יוסף איזרא־לוב, אשר גופתו נמצאה במכוניתו בתוך מימי הירקון. בשלב מסויים של החקירה הופיעו חוקרי המשטרה במשרדו של עו"ד לביא מצויידים בצו חיפוש ונטלו מיסמכים. באותה עת היה במשרד עו"ד מישעלי, העובד אצל עו"ד לביא, אשר שהה אותה עת בחו"ל.

עו"ד שמואל לביא טען, כי למשטרה היה ידוע היטב כי זהו משרד עורכי־דין ולא בית פרטי, וכי החוקרים נטלו מיסמכים חסויים שלא כדין — והוא דורש להחזירם לו, כדי להעבירם לעורך־הדין המטפל עתה בעניינה של גיתית איזראלוב.

השופט קבע, כאמור, כי המיסמכים יוחזקו, בשלב זה בכספת בית־המשפט. (עתים)

הטור השבועי

לא יוטל מס על קיצבאות הזיקנה – בכלי התקשורת נמסר על סיכום בין שר האוצר לבין שר העבודה והרווחה, לוותר על הטלת מס הכנסה על קיצבאות הזיקנה של הביטוח הלאומי.

בזה בא לסיומו שלב במאבקה של הסתדרות הגימלאים נגד המגמה הקיימת בקרב חלק מן הפקידות הממשלתית לקצץ בהוצאות הביטוח הלאומי כדי להקטין את ההפרשות של המעסיקים לביטוח הלאומי.

התיצבותם של רוב חברי הכנסת, השדולה בראשותה של ח"כ נאוה ארד ושל ההסתדרות הכללית מאחורי תביעתה של הסתדרות הגימלאים לא לפגוע ברמת החיים של הפנסיונרים הרתיע את השרים הנוגעים בדבר להטיל את הגזירות המתוכננות. יש לציין כי גם כלי התקשורת בדרך כלל נתנו תמיכתם לצבור הגימלאים. לצערנו על פי הנסיון אין זו הפעם האחרונה שצבור הגימלאים יהיה נאלץ להתגייס לחזיפת הגזירות לקיצוץ בהכנסתם הצנועה. הסתדרות הגימלאים מביעה הערכה ותודה לכל האישים והגורמים שעזרו להביא לסיומה המוצלח של המערכה הנוכחית תוך הבעת תקוה שיעמדו גם בעתיד לצדנו.

יו"ר האגף לרווחה חח' משה סמולר כינס ביום ה' 13 בנובמבר ש.ז. את נציגי בתי האבות של "משען" ונציגי האגף לדיון על אופן פעולת הועדים ותחומי סמכותם. מטעם בתי האבות השתתפו: אברהם צורף, עדינה זלצר, אברהם מילשטיין, אברהם טוביאס, אברך א. גלילי בר־ציון. מטעם האגף – צפרירה דותן, אטלס צבי, קפלן שרה, שולמית אור, ארז חנה, וכן אבי גולן מטעם האגף לבטחון סוציאלי.

יום עיון של פעילי הגימלאים – התקיים ב־13 בנובמבר ש.ז. בבית הפועל החקלאי בבית־דגן. פתח והנחה יעקב כהן, יו"ר מחוז יהודה. אריה סריג הרצה על הבעיות הארגוניות וההערכות לבחירות. אורי אלפרט הרצה על הבעיות הכלכליות של הגימלאים. השתתפו בדיון – אלוני דב, ממזכרת בתיה, לוי רינה מרמלה, שושנה שוורץ ראשון לציון, סלים יצחק מרמלה, גדליהו קדישביץ מגדרה, גדעון קלכהיים מרחובות, אליעזר בלבן מראשון־לציון, צבי סלובוטקין מרמלה, עמנואל קופלוב מרחובות, יוסף פרירה מרמלה.

בסניפים –

סניף קרית טבעון –
קיים שתי הרצאות:
א. זכות חולה לחיות בהשתתפות מנהלי מחלקות מבית החולים רמב"ם.
ב. היבטים רפואיים להקמת בית אבות בקרית־טבעון בהשתתפות צוות גרנטולוגים וראש המועצה בן־דרור פתח והנחה יו"ר הסניף דב גרובר.

נוה־שאנן –
נחנך מועדון פנסיונרים חדש בבית אבא חושי, בפתיחה השתתפו פרי מנהל המחלקה לתרבות בעיריה, יוסף בלושטיין יו"ר מחוז חיפה הנחה החי' משה מוהליבר.

קרית־חיים –
הוחלט לקיים יום פנסיונר ב־23 בדצמבר ש.ז. בבית נגלר. השנה ישולב ביום הזה ציון 66 שנים להסתדרות ומאה להולדת בן־גוריון.

במחוז חיפה נבחרה ועדת לכלכלה בראשה יהודה בר־און. וחבריה: גולדשמיט שרה, כגן משה, צרבינסקי שלמה.

וותיקי התנועה מפלגת העבודה – מפ"ם התכנסו ביום ג' 4 בנובמבר ש.ז. בראשותו של החי' ירוחם משל במכון לבון. אחרי הרצאתו של חח' משל התקיים דיון בו השתתפו: שביט, וייצמן, אטלס, סמולר, מן, שחורי, לילית דרורי, יהודה רוזנטל, ושדה אברהם, ושאול גולדמן.

גימלאי קואופרטיב דן־חשרון –
התכנסו בנתניה ב־4 בנובמבר ש.ז. השתתפו מ. קרמר סמנכ"ל הקואופרטיב והרצה שמואל פוטיק על בעיות חברה וכלכלה. ב־9 בנובמבר ש.ז. בישיבת מזכירות הגימלאים ב"ים הרצה שמואל פוטיק בנושא חברה וכלכלה.

בפליליים

שנה מאסר לנאשמים שתקפו שופטת ותובעת

שני צעירים, שהורשעו בהתפרעות אלימה בהיכל המשפט בתל־אביב, כאשר האחד תקף שופטת והשני תקף את התובעת בשני משפטים נפרדים, נדונו אתמול לשנה מאסר בפועל.

נשיאת בית־המשפט המחוזי, חנה אבנור, בפניה נידונו שני המקרים הללו, שאירעו יום אחר יום באותו בית־משפט, השמיעה בין היתר ביקורת על כך שהמחוקק לא דאג להחמיר במיוחד בעונשיהם של המתפרעים בבית המשפט.

הנאשם הראשון היה אבנר מויאל בן 26 מגבעתיים, המרצה עתה מאסר בגין תיק קודם. ב־15.9.86 התנהל נגדו דיון משפטי בפני השופטת המחוזית ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן. בעת שקראה את גזר־דינו השליך לפתע לעברה הנאשם ספר קריאה עב־כרס שהחטיא ופגע בראשה.

השופטת גזרה עליו, כאמור, 12 חודשי מאסר בפועל, שיצטברו למאסר אותו הוא מרצה עתה בגין תיק קודם.

הנאשם השני, רפאל מקבורה בן 21 מתל־אביב, הואשם ע"י עו"ד ליה לב־און מפרקליטות מחוז תל־אביב, כי בעת דיון משפטי שהיה לו ב־14.9.86 הוא תקף לפתע את התובעת עו"ד פנינה גיא מפרקליטות מחוז תל־אביב. נאשם זה כעס על התובעת, צעק וקילל אותה ואף זרק לעברה מכל הבא לידיו — עד שנבלם ונעצר ע"י אנשי המשטרה שהיו באולם — טענה התביעה.

גם מקבורה נדון ע"י השופטת ל־12 חודשי מאסר בפועל. (עתים)

אסירים בטחוניים דקרו "משתפי פעולה" באיילון

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

שני אסירים פליליים ערבים נדקרו אתמול על ידי אסירים בטחוניים בבית המעצר שבכלא איילון ברמלה, והועברו לבית־החולים אסף הרופא.

שני האסירים נדקרו בתאם במהלך חלוקת ארוחת הבוקר. כנאן ריאד שאקר בן 37 מנצרת עילית, השפוט ל־25 יום על תקיפה, נדקר בחזהו ובצווארו, ועוטמן מוחמד מילחי בן 27 ממזרח־ירושלים, השפוט לשנתיים מאסר על התפרצויות, איומים וגניבה, נדקר בפניו.

שלטונות בית־הסוהר סבורים שהאסירים הבטחוניים חשדו בשניים שהם משתפים פעולה עם השלטונות. שני התוקפים הופרדו והם נחקרים על־ידי המשטרה.

לחיים (ג'ומס) אורון
משתתפים בצערך על מות
האם
קיבוץ געתון

למשפחת רון ולבית משמר העמק
משתתפים בצערכם במות
רחל
חברים בעין השופט

ליוסי כרמון והמשפחה
אתכם באבלכם במות
יקירכם
הנהלת גבעת חביבה

יוצאי זקרוצים
מבכים מרה את מותה של
חיה ירליכט ז"ל
רעיתו האהובה של חברנו היקר מרדכי ירליכט
ומביעים את תנחומינו לו ולבתו שרה
לבניו: חיים ואיר ולגיסתו זהבה עם משפחותיהם
הועד

ליעל כספי ולמשפחתה
תנחומים במות האחות
דבורה
המחלקה לסטטיסטיקה
הקיבוץ הארצי

לאדם טדליס
לשרה, לעמוס והמשפחה
משתתפים בצערכם בהלקח
אמכם
ההלוויה תערך היום, יום שלישי, 18.11.86.
בקיבוץ אדמית בשעה 15.00
מיניבוס יצא מנהריה בשעה 14.00. מול אגד
קיבוץ אדמית

לג'ומס והמשפחה
אתכם בצערכם במות
יקירתכם
הנהלת גבעת חביבה

לאימרי רון,
אורה והמשפחה,
אתכם בצערכם במות
יקירתכם
הנהלת גבעת חביבה